

# GAZETA UNIWERSYTECKA

SPOŁECZNOŚCI AKADEMICKIEJ UNIWERSYTETU GDAŃSKIEGO

ISSN 1689-4723

Nr 1 (157) Styczeń 2019



**SPOŁECZNOŚĆ AKADEMICKA  
UNIWERSYTETU GDAŃSKIEGO  
POŻEGNAŁA PREZYDENTA  
PAWŁA ADAMOWICZA**



# LXXVI ZJAZD POLSKIEGO TOWARZYSTWA JĘZYKOZNAWCZEGO W OBIEKTYWIE MARTY NOIŃSKIEJ





UNIwersytet Gdański

# GAZETA UNIwersytecka

SPOŁECZNOŚCI AKADEMICKIEJ UNIwersytetu Gdańskiego

## Rada programowa:

dr hab. Jacek Taraszkiewicz, profesor nadzwyczajny  
(przewodniczący)

prof. dr hab. Dariusz Szlachetko

dr Mirosław Czapiewski

dr Grzegorz Pawłowski

mgr Maciej Ciemny

Agata Myszka

Łukasz Biń

## Redaktor naczelny:

Tomasz Neumann

## Skład i opracowanie graficzne:

Ka Leszczyńska

## Korekta:

Aleksandra Pryczkowska

## Wydawca:

Uniwersytet Gdański

## Nakład:

1000 egzemplarzy

## Adres redakcji:

Biblioteka Ekonomiczna, ul. Armii Krajowej 110

81-824 Sopot, pok. 201, 202

tel. (58) 523 12 62; fax (58) 523 12 63

e-mail: gazeta@ug.edu.pl

## Wydanie internetowe:

gazeta.ug.edu.pl

## Fotografia na okładce:

Maciej Ciemny

Redakcja nie zwraca materiałów

niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo

do skracania i adiacji tekstów.

## W NUMERZE

- 2-8** **Kalejdoskop wydarzeń**
- 9-19** **Uroczystości**  
9 Inauguracja roku akademickiego 2018/2019  
10-13 Przemówienie JM Rektora Uniwersytetu Gdańskiego, prof. Jerzego Piotra Gwizdały, z okazji inauguracji roku akademickiego 2018/2019  
14-17 Wydziałowe inauguracje roku akademickiego 2018/2019  
18-19 Anders Grubb – doktor honorowy UG  
20-22 Jubileusz 70 urodzin Profesora Hieronima Chojnackiego
- 23-39** **Nauka i edukacja**  
23 „Dziedzictwo i nowoczesność. Polska i Polacy 1918-2018”. Debata z profesorem Stefanem Chwinem  
24-25 Obywatele o niepodległości. „Kultura polska w kulturze świata 1918-2018”  
26-27 LXXVI Zjazd Polskiego Towarzystwa Językoznawczego na UG  
28-29 Święto polskiej biochemii na Uniwersytecie Gdańskim  
30-31 Promocja książki o profesorze Wacławie Szybalskim  
32-33 XIX Konferencja Naukowa „Modelowanie procesów i systemów logistycznych”  
34 Konferencja „Eugeniusz Kwiatkowski (1888-1974). Historia i gospodarka”  
35 Salon Maturzystów na Uniwersytecie Gdańskim  
36-37 Pomorski Dzień Przedsiębiorczości  
38-39 „Gdańskie Piątki z Prawem Karnym” – relacja z pierwszego spotkania
- 40-41** **Sprawy społeczne**  
40-41 Pomorski Konwent Regionalny Osób z Niepełnosprawnościami
- 42-47** **Wywiady**  
42-44 70 urodziny Profesora Jerzego Ciarkowskiego. Wywiad z Jubilatem  
45-47 Najważniejsza jest wspólnota. Wywiad z Agatą Myszką, przewodniczącą Parlamentu Studentów Uniwersytetu Gdańskiego
- 48-50** **Cymelia Biblioteki UG**  
48-50 Mistrz polskiej satyry obyczajowej i politycznej okresu oświecenia
- 51** **Z Historii Uniwersytetu Gdańskiego**  
51 Do trzech razy sztuka
- 52-64** **Studenci i doktoranci**  
52-55 Na granicy. Relacja z wyjazdu studentów archeologii do Rumunii  
56-57 XVI Ogólnopolski Konkurs Amatorów Rachunkowości „Uczelniada” 2018  
58-59 Adapciak 2018, czyli spotkanie pierwszoroczników  
60-61 Koła naukowe na Uniwersytecie Gdańskim  
62-63 V Sopotkie Warsztaty Logistyczne  
64 Akademickie Targi Pracy
- 65 - 68** **Kalejdoskop sportowy**

Z wielkim smutkiem żegnamy Przyjaciela Uniwersytetu Gdańskiego

## *Pana Prezydenta Pawła Adamowicza*

Absolwenta Wydziału Prawa i Administracji UG i Prorektora naszej uczelni w latach 1990-1993.

Śp. Paweł Adamowicz był prawnikiem, politykiem i działaczem opozycyjnym, a przede wszystkim rozpoznawalnym w całej Polsce samorządowcem, który od 20 lat z oddaniem pełnił funkcję Prezydenta Miasta Gdańska.

Poruszeni Jego śmiercią, rodzinie i bliskim składamy wyrazy głębokiego współczucia.

Panie Prezydencie, Pawle, będzie nam Ciebie brakowało.

*Rektor, Senat i społeczność akademicka Uniwersytetu Gdańskiego*



## „SZKOŁA ORŁÓW” – NOWY PROJEKT ROZWOJOWY POWER

Biuro Jakości Kształcenia UG realizować będzie projekt „Szkoła orłów”, którego cel to wsparcie wybitnie uzdolnionych studentów przez wykorzystanie metody tutoring w procesie kształcenia. W ramach projektu zadaniem uczelni będzie:

1. przeprowadzenie naboru wybitnie zdolnych studentów (laureatów olimpiad, a także najlepszych stu-

dentów na podstawie wyników uzyskanych na pierwszym roku studiów);

2. realizacja procesu kształcenia wybitnie zdolnych studentów z wykorzystaniem metody tutoring na studiach pierwszego stopnia lub pierwszych siedmiu semestrach jednolitych studiów magisterskich. Uczelnia otrzyma środki na dofi-

nansowanie stypendiów dla studentów oraz pokrycie dodatkowych kosztów, w tym na pomoce dydaktyczne oraz wynagrodzenia dla nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia z wykorzystaniem metody tutoring.

Kierownikiem projektu został **Marcin Zieliński** – kierownik Biura Jakości Kształcenia. Budżet projektu to 416 882,76 zł.

## STUDENTKA WYDZIAŁU ZARZĄDZANIA LAUREATKĄ KONKURSU O NAGRODĘ PREZESA NBP

**Alicja Łupińska**, autorka pracy magisterskiej pt. *Behawioralne skłonności inwestorów giełdowych w zachowaniach inwestycyjnych*, napisanej pod

kierunkiem **dr Marzenny Czerwińskiej** (Katedra Ekonomiki Przedsiębiorstw), została laureatką XI Edycji Konkursu o Nagrodę Prezesa Na-

rodowego Banku Polskiego na najlepszą pracę magisterską z zakresu nauk ekonomicznych.

## UG W RANKINGU TIMES HIGHER EDUCATION WORLD UNIVERSITY RANKINGS BY SUBJECT

W opublikowanym 17 października br. rankingu Times Higher Education World University Rankings by subject: Social Science 2019 Uniwersytet Gdański został sklasyfikowany w szóstej setce światowych uczelni prowadzących działalność naukowo-badawczą w zakresie nauk społecznych, w tym na 3 miejscu wśród innych uniwersytetów z Polski.

Ranking uwzględnił 13 wskaźników określających efektywność działania uczelni w obszarze

nauk społecznych, obejmującym socjologię, geografę, nauki polityczne, stosunki międzynarodowe oraz nauki o komunikacji i mediach. Nauki o edukacji, prawo oraz psychologia będą oceniane w osobnych rankingach, gdzie również liczymy na sukces.

Warto dodać, że nasza uczelnia znalazła się w tym rankingu po raz pierwszy oraz była w nim jedyną uczelnią z Pomorza.

## POROZUMIENIE POMIĘDZY UG A PG W SPRAWIE UNIKATOWEGO KIERUNKU STUDIÓW

Uniwersytet Gdański oraz Politechnika Gdańska utworzą wspólny interdyscyplinarny i unikatowy kierunek studiów o nazwie energetyka źródeł rozproszonych. Porozumienie w tej sprawie zostało podpisane 29 listopada 2018 r. W imieniu naszej uczelni podpisała je **prof. Anna Machnikowska**, prorektor ds. kształcenia, a w imieniu Politechniki Gdańskiej – **prof. Marek Dzida**, prorektor ds. kształcenia i dydaktyki.

Jak zgodnie twierdzą eksperci, energetyka rozproszona w dużo większym stopniu zapewnia bezpieczeństwo energetyczne państwa aniżeli energetyka scentralizowana. Jednocześnie maleje rola energetyki konwencjonalnej, a rośnie udział i znaczenie odnawialnych źródeł energii. Powołanie nowego kierunku studiów dotyczącego energetyki źródeł rozproszonych jest zatem odpowiedzią na potrzeby rozwoju



nowoczesnego państwa. Nowy kierunek studiów będzie prowadzony przez wskazane przez obie uczelnie jednostki, zostanie także dla niego przygotowany wspólny program. Wysoki poziom kształcenia zapewni na nim dostęp do najlepszych specjalistów, a także laboratoriów oraz pracowni UG i PG.



## MEDAL DLA PROF. STEPNOWSKIEGO

10 grudnia 2018 r. Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Chemicznego wraz z Komitetem Chemii Analitycznej Polskiej Akademii Nauk przyznał **prof. Piotrowi Stepnowskiemu** z Wydziału Chemii UG Medal im. Wiktora Kemuli za wybitne osiągnięcia naukowe w zakresie chemii analitycznej. Profesor Stepnowski jest 20 polskim naukowcem odznaczonym tym wyróżnieniem.



## NAGRODY MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO 2018

Najlepsi przedstawiciele świata akademickiego – naukowcy, dydaktycy i organizatorzy – nagrodzeni zostali jednym z najbardziej prestiżowych wyróżnień polskiej nauki, Nagrodami Ministra Nauki i Szkolnictwa

Wyższego. Uroczystość wręczenia nagród odbyła się 3 grudnia 2018 r. w Starej Oranżerii w Łazienkach Królewskich w Warszawie. Nagrodę za całokształt dorobku odebrał m.in. **prof. Jerzy Falandysz** z Wydziału

Chemii UG. Wśród najlepszych dydaktyków 2018 roku znalazł się natomiast **prof. Franciszek Kasprzykowski** z Wydziału Chemii UG (nagroda zespołowa).

# OTWARCIE LABORATORIUM SYMULACJI NAGRAŃ TELEWIZYJNYCH I DOKUMENTACJI FILMOWEJ



Fot. M. Ochocki/KFP

30 listopada br. na Wydziale Nauk Społecznych UG otwarto nowoczesne Laboratorium Symulacji Nagrań Telewizyjnych i Dokumentacji Filmowej. Uroczystego aktu przecięcia wirtualnej wstęgi dokonali rektor UG **prof. Jerzy Piotr Gwizdała** oraz marszałek województwa pomorskiego **Mieczysław Struk**. Rektor UG podziękował władzom samorządowym oraz przedstawicielom uniwersytetu za zaangażowanie w powstanie studia i podkreślił jego interdyscyplinarne znaczenie. Z kolei marszałek województwa pomorskiego, doceniając rolę UG w kształceniu nowoczesnych kadr dla Pomorza, podkreślił znaczenie laboratorium w procesie dydaktycznym.

Podczas uroczystości głos zabrali również goście. **Karolina Tilman**, reprezentująca Dyрекcję Generalną ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej, mówiła o możliwościach wykorzystania laboratorium w kontekście koniecznej współcześnie synergii nauki i gospodarki. **Profesor Wiktor Pepliński**, współtwórca kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna na UG, przypomniał historię powstania studia. O technicznych możliwościach wykorzystania laboratorium opowiadał **Wojciech Głodek**, dyrektor nowej jednostki UG – Centrum Produkcji Filmowej i Dokumentalnej

z Laboratorium Symulacji Nagrań Telewizyjnych i Dokumentacji Filmowej, oraz **Jarosław Płatek**, przedstawiciel wykonawcy – 4Visions.

W czasie spotkania nagrywany był program na żywo z udziałem zaproszonych gości i władz UG, dzięki czemu można było zapoznać się z możliwościami studia. Po raz pierwszy wiadomości UG nagrała rzeczniczka UG **dr Beata Czechowska-Derkacz**. Prognozę pogody poprowadził kanclerz **dr Mirosław Czapiewski**, rozmowę na żywo z wicemarszałkiem województwa pomorskiego **Wiesławem Byczkowskim** przeprowadził Wojciech Głodek. Uroczystość poprowadziła **Dorota Hebel**, zastępca dyrektora centrum.

Laboratorium Symulacji Nagrań Telewizyjnych i Dokumentacji Filmo-

wej to jedno z najnowocześniejszych laboratoriów filmowych w Polsce. Zostało ono wyposażone w najnowocześniejszy sprzęt telewizyjny, w tym w kamery reporterskie, pracujące w rozdzielczości 4K. Pracownicy i studenci, przede wszystkim dwóch kierunków – dziennikarstwo i komunikacja społeczna oraz wiedza o filmie i kulturze audiowizualnej – będą mieli do dyspozycji w pełni wyposażone studio telewizyjne z wirtualną scenografią, nowoczesną reżyserkę i trzy stanowiska do montażu materiałów filmowych oraz dwa newsroomy z profesjonalnymi komputerami i specjalistycznym oprogramowaniem. Możliwości laboratorium pozwalają nie tylko rejestrować i montować programy telewizyjne, ale także realizować transmisje na żywo.

Nowoczesne studio powstało w ramach projektu „Laboratorium symulacji nagrań telewizyjnych i dokumentacji filmowej Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku – adaptacja oraz wyposażenie na potrzeby kierunków o profilu praktycznym”. Koszt inwestycji to blisko 5,5 mln zł. Uniwersytet otrzymał dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014–2020 w wysokości ponad 4 mln zł. Ponad milion złotych stanowi wkład własny. Partnerem projektu jest 2Pi Group sp. z o.o.



Fot. M. Ochocki/KFP

## DR SZULC AMBASADOREM KAMPANII „BIAŁA WSTĄŻKA”

**Doktor Marcin Szulc** z Zakładu Psychologii Osobowości i Psychologii Sądowej Instytutu Psychologii UG otrzymał statuetkę ambasadora kampanii „Biała Wstążka”. Jest to największa na świecie, prowadzona w ponad 60 krajach, kampania mająca na celu zatrzymanie przemocy wobec kobiet. Została ona stworzona przez mężczyzn i jest przede wszystkim do nich skierowana. Noszenie białej wstążki ma być symbolem sprzeciwu wobec przemocy stosowanej przez mężczyzn wobec kobiet, a także osobistym zobowiązaniem noszącego ją mężczyzny, że nigdy nie będzie sto-

sować i akceptować takiej przemocy lub milczeć na jej temat.

Uroczystość wręczenia statuetki dr. Szulcowi odbyła się 10 grudnia 2018 r. w Klubie 3. Flotyli Okrętów w Gdyni. W jej trakcie dr Szulc wygłosił wykład okolicznościowy pt. *Czy istnieje recepta na zdrowe i szczęśliwe życie? O psychologicznych wyznacznikach zdrowia.*



## DR ANDRZEJ DŻURYK LAUREATEM KONKURSU O NAGRODĘ PREZESA NBP

**Doktor Andrzej Dżuryk** z Katedry Bankowości i Finansów Wydziału Zarządzania UG został laureatem VI Edycji Konkursu o Nagrodę Pre-

zesa Narodowego Banku Polskiego na najlepszą pracę doktorską z zakresu nauk ekonomicznych. Praca pt. *Rola listów zastawnych*

*w zwiększeniu stabilności polskiego systemu finansowego* została napisana pod kierunkiem **prof. Leszka Pawłowicza**.

## WIZYTA DELEGACJI Z XIDIAN UNIVERSITY



19 listopada 2018 r. na UG gościła delegacja z Xidian University w Chinach, z którym nasza uczelnia ma podpisaną ramową umowę o współpracy od 2015 r. Chińska uczelnia należy do wiodących uczelni na świecie w zakresie badań nad technologiami informatycznymi oraz inżynierią biomedyczną. Członkowie delegacji chińskiej spotkali się m.in. z **prof. Piotrem Stepnowskim**, prorektorem ds. nauki i współpracy z zagranicą, z którym



omawiali konkretne formy współpracy w przyszłości. Planowane jest m.in. zaproszenie chińskich naukowców do współpracy w Międzynarodowym Centrum Technologii Kwantowych przy Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki, wymiana profesorów wizytujących w ramach kierunku informatyka oraz współpraca z Międzynarodowym Wydziałem Biotechnologii UG i GUMed w ramach wymiany naukowej oraz studenckiej.

## INSTYTUT INFORMATYKI UG – WMUROWANIE AKTU EREKCYJNEGO

15 października 2018 r. odbyło się wmurowanie aktu erekcyjnego pod nowy budynek Instytutu Informatyki UG, który powstaje na terenie Bałtyckiego Kampusu UG w Gdańsku-Oliwie. W uroczystości udział wzięli przedstawiciele władz samorządowych, kościelnych, pomorscy parlamentarzyści, rektorzy szkół wyższych, przedstawiciele instytucji naukowych, kultury, biznesu i mediów oraz społeczność akademicka UG, a przede wszystkim przedstawiciele Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki UG.

Budynek powstaje w ramach projektu „Rozbudowa budynku Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku

na potrzeby kształcenia na kierunku o profilu praktycznym”. Będzie on przeznaczony przede wszystkim dla studentów kierunku informatyka o profilu praktycznym. Inwestycja stanowi odpowiedź na potrzeby rynku pracy, na którym poszukiwani są specjaliści – informatycy. Będzie to pięciokondygnacyjny budynek (jedna kondygnacja podziemna i cztery naziemne) o powierzchni netto ok. 3912 m<sup>2</sup> i kubaturze 22 678 m<sup>3</sup>. Znajdą się w nim sale seminaryjne i komputerowe, audytorium, gabinety dydaktyczno-naukowe oraz pomieszczenia biurowe i socjalne. Będzie on też przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych i skomunikowany z istniejącym budynkiem Wydziału Matematyki, Fizyki

i Informatyki łącznikiem na poziomie drugiej i trzeciej kondygnacji.

Wykonawcą, wyłonionym w przetargu publicznym jest Korporacja Budowlana DORACO Sp. z o.o. Zakończenie inwestycji zaplanowano w drugiej połowie 2019 r.

Wartość nakładów inwestycyjnych, niezbędnych do realizacji projektu, wynosi ponad 39 mln zł. Uniwersytet Gdański otrzymał dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014–2020 w wysokości ponad 21 mln zł. Pozostała część, w wysokości 18 mln zł, stanowi wkład własny uczelni. Partnerem projektu jest Kainos Software Poland Sp. z o.o.



Fot. Maciej Kosycarz / KFP

## STRATEGIA DOSKONAŁOŚCI NAUKOWEJ UG

Uniwersytet Gdański znalazł się w gronie 19 polskich uczelni (w tym 8 uniwersytetów), które uzyskały finansowanie w ramach przedsięwzięcia „Strategia Doskonałości – Uczelnia Badawcza”. Celem tego projektu jest opracowanie kompleksowego, długoterminowego programu rozwoju UG, pozwalającego na uzyskanie statusu uczelni badawczej. Projekt skupi się przede wszystkim na przeprowadzeniu odpowiednich badań i analiz, a także wizyt studyjnych w uczelniach zagranicznych.

Najważniejsze zadania projektu zmierzać mają do:

- zwiększenia liczby publikacji w czasopiśmie o wysokich wskaźnikach cytowań oraz liczby patentów na wynalazki,
- zwiększenia uzyskiwanych środków finansowych przyznawanych w trybie konkursowym przez instytucje zagraniczne na realizację projektów badawczych,
- wzmocnienia współpracy badawczej z ośrodkami naukowymi o wysokiej renomie w skali międzynarodowej,
- podniesienia jakości kształcenia studentów i doktorantów w dyscyplinach naukowych związanych z priorytetowymi obszarami badawczymi,
- podniesienia jakości zarządzania uczelnią, w tym wprowadzenia zmian organizacyjnych, prowadzących do zwiększenia międzynarodowego znaczenia działalności uczelni.





Fot. Maciej Kosyrczak / KFP

## NOMINACJE PROFESORSKIE

14 listopada 2018 r. w Pałacu Prezydenckim w Warszawie Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej **Andrzej**

**Duda** wręczył akty nominacji profesorskich 56 nauczycielom akademickim oraz pracownikom nauki i sztuki.

Akt nominacyjny otrzymał m.in. **prof. Mariusz Makowski**, dziekan Wydziału Chemii Uniwersytetu Gdańskiego.

## MGR PIOTR ZIELIŃSKI NAUCZYCIELEM NA MEDAL



Magister Piotr Zieliński z UG otrzymał tytuł „Nauczyciela Akademickiego Roku” w plebiscycie „Nauczyciel na Medal” zorganizowanym przez redakcję „Dziennika Bałtyckiego”. Należy zauważyć, że wśród nominowanych do tego tytułu było bardzo wielu nauczycieli akademickich z naszej uczelni.

## LAURY DLA STUDENCKICH KÓŁ NAUKOWYCH UG „EXPERIOR” I „MOLEKUŁA”

Studenckie koła naukowe UG zajęły pierwsze miejsca w Ogólnopolskim Konkursie StRuNa. Koło Badań Psychologicznych „Experior”, działające w Instytucie Psychologii na Wydziale Nauk Społecznych UG, którego opiekunem jest **dr Paweł Atroszko**, zdobyło I miejsce w kategorii Najlepsze Koło Naukowe Roku 2018, a Studenckie Koło Naukowe „Molekuła”, działające w Katedrze Biologii Molekularnej na Wydziale Biologii UG, otrzymało Nagrodę Główną za Najlepszy Projekt Roku za projekt „Pierwsze badania nad wpływem produktów spożywczych na produkcję toksyn *Shiga* w enterokrwotocznych szcze-

pach *Escherichia coli*”. Kierownikiem katedry jest **prof. Grzegorz Węgrzyn**, a opiekunem koła – **dr Ewa Piotrowska**. W finale projekt prezentowały **mgr Karolina Pierzynowska** (doktorantka UG) oraz **Zuzanna Cyske** (studentka kierunku biologia na UG). Ogólnopolski Konkurs StRuNa jest przeprowadzany w ramach programu Studenckiego Ruchu Naukowego pod patronatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Konkurs podsumowuje aktywność naukową kół i innych organizacji studenckich w danym roku akademickim. Do finału tegorocznego konkursu zostało zakwalifikowanych m.in. 20 projektów zrealizowanych między

1 października 2017 r. a 30 września 2018 r. Nagrody zostały wręczone w czasie „Interdyscyplinarnego Kongresu Akademickiego Ruchu Naukowego IKONA 2018”, który odbył się w Warszawie 17 i 18 listopada 2018 r. z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, przewodniczącego KRASP, wiceprezesa PAN, a także przedstawicieli kół naukowych i organizacji studenckich z uczelni z całej Polski. (<http://ikona.edu.pl/program/>). Uczestnicy kongresu wzięli udział w szkoleniach, panelach dyskusyjnych i prezentacjach najważniejszych osiągnięć ruchu naukowego w Polsce.

## PROGRAM „POLSKIE POWROTY”

Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej ogłosiła wyniki postępowania selekcyjnego dla wniosków złożonych w naborze o udział w programie „Polskie Powroty”. Program ten stworzy powracającym do kraju naukowcom optymalne warunki prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych na światowym poziomie. Środki uzyskane w ramach programu pozwolą na zapewnienie wynagrodzenia na poziomie euro-

pejskim oraz na stworzenie Grupy Projektowej (zespołu badawczego). Krajowe uczelnie i jednostki naukowe pozyskają do współpracy specjalistów posiadających doświadczenie międzynarodowe oraz wiedzę z zakresu najnowszych trendów badawczych w swojej dyscyplinie naukowej.

Spośród 102 ocenionych merytorycznie wniosków projektowych złożonych przez naukowców rekomen-

dowanie do finansowania otrzymały 22 najlepsze projekty, które w trakcie oceny merytorycznej uzyskały minimum 90 na 100 możliwych do uzyskania punktów. Uniwersytet Gdański otrzyma finansowanie na zatrudnienie trzech polskich naukowców, którzy przez ostatnie lata pracowali w zagranicznych uczelniach lub jednostkach badawczych. Są to: **dr Agnieszka Olbert-Dabrowska**, **dr hab. Tomasz Paterek** i **dr inż. Sławomir Lach**.

## PROF. JERZY ZAJADŁO FINALISTĄ NAGRODY IM. JANA DŁUGOSZA 2018

Podczas 22 Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie nastąpiło rozstrzygnięcie Konkursu o Nagrodę im. Jana Długosza 2018. Na uroczystej gali wręczenia nagród wyróżniono nominacjami 10 finalistów, w tym **prof. Jerzego Zajadło** z Wydziału Prawa i Administracji UG, autora książki *Sędziowie i niewolnicy. Szkice z filozofii prawa*. Zwyciężczynią konkursu została **Monika Bobako**, autorka książki *Islamofobia jako technologia władzy. Studium z antropologii politycznej*.



# Inauguracja roku akademickiego 2018/2019

Nowy rok akademicki 2018/2019 na Uniwersytecie Gdańskim rozpoczęło dwadzieścia osiem tysięcy studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych. Na pierwszy rok studiów uczelnia przyjęła ponad dziesięć tysięcy studentów. W dniu inauguracji Uniwersytet Gdański otrzymał od wicepremiera Jarosława Gowina, ministra nauki i szkolnictwa wyższego, obligacje skarbowe na finansowanie zadań inwestycyjnych w kwocie 31 825 000 zł. Wystąpienia inauguracyjne odbywały się pod znakiem wdrażanej w tym roku reformy szkolnictwa wyższego i nowej ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*

Inauguracja nowego roku akademickiego 2018/2019 na Uniwersytecie Gdańskim odbyła się 1 października 2018 roku. W uroczystości udział wzięli zaproszeni goście, przedstawiciele władz państwowych, wojewódzkich, samorządowych i kościelnych, pomorscy parlamentarzyści, korpus dyplomatyczny, rektorzy szkół wyższych, przedstawiciele instytucji naukowych, kultury, biznesu i mediów oraz społeczność akademicka UG, nauczyciele akademicy, studenci i pracownicy administracji.

## PRZYSZŁOŚĆ UG

Podczas wystąpienia otwierającego uroczystość JM Rektor Uniwersytetu Gdańskiego **prof. Jerzy Piotr Gwizdała** przypomniał sukcesy naukowców i studentów w minionym roku, podziękował całą społeczność akademicką za zaangażowanie i pracę na rzecz naszej uczelni oraz zapowiedział, że: „Kolejne lata rozwoju Uniwersytetu cechować będzie tworzenie nowej jakości w kształceniu, badaniach naukowych i współpracy z otoczeniem. Kształcenie obejmie szerszy wachlarz kierunków wzbogaconych o nowe wartościowe treści programowe przekazywane innowacyjnymi metodami nauczania. Badania naukowe będą realizowane zaawansowanymi metodami i obejmą nowe obszary tematyczne odpowiadające potrzebom współczesnego świata, kraju i regionu. Wzmacnianie potencjału rzeczowego i kapitału intelektualnego będzie się odbywać w ramach coraz intensywniejszych powiązań z partnerami zagranicznymi i krajowymi”. Zwracając się do licznie zgromadzonych na inauguracji studentów pierwszego roku, rektor podkreślił też: „Chciałbym, aby uniwersytet od dzisiaj stał się dla Was drugim domem. Studia to wysiłek zdobywania wiedzy, nabywania umiejętności i stopniowego realizowania marzeń, ale też czas na rozwijanie własnych pasji, zainteresowań i przyjaźni”.

W imieniu wicepremiera **Jarosława Gowina**, ministra nauki i szkolnictwa wyższego, list gratulacyjny przeczytał **Karol Rabenda**, doradca społeczny wicepremiera. Wiceprezes Rady Ministrów, przypominając założenia reformy szkolnictwa wyższego, zaznaczył: „Cały nasz wspólny wysiłek związany z wdrażaniem reformy ma kapitalne znaczenie dla przyszłości Polski. Bez wykorzystania możliwości, które niesie *Konstytucja dla nauki* – nie zatrzymamy drenażu mózgow; nie zahamujemy odpływu młodych talentów za granicę. Bez polskich badań, odkryć i patentów przegramy globalny wyścig”. W dniu inauguracji na ręce JM Rektora UG został przekazany symboliczny czek – obligacje skarbowe na finansowanie zadań inwestycyjnych w kwocie 31 825 000 zł.

List gratulacyjny w imieniu minister przedsiębiorczości i technologii **Jadwigi Emilewicz** przeczytał **Wojciech Helmin**.

Pani minister podkreśliła, że „Absolwenci uniwersytetu to profesjonalści, którzy w przyszłości nadadzą kształt rzeczywistości gospodarczej Polski i budować będą odpowiedzialny i świadomy rynek”.

Wykład inauguracyjny pt.: *Wady rozwojowe i choroby genetyczne człowieka w sztuce i przesądach*, nagrodzony gromkimi brawami na stojąco, wygłosił **prof. Janusz Limon**, prezes gdańskiego oddziału Polskiej Akademii Nauk.

## IMMATRYKULACJA STUDENTÓW I DOKTORANTÓW

W czasie inauguracji tradycyjnie odbyła się immatrykulacja studentów i doktorantów. Uroczyste ślubowanie studentów poprowadził **prof. Arnold Kłonczyński**, prorektor ds. studenckich, a ślubowanie doktorantów – **prof. Anna Machnikowska**, prorektor ds. kształcenia.

## NAGRODY WYDAWNICTWA UG

Podczas uroczystości miało też miejsce wręczenie nagród Wydawnictwa Uniwersytetu Gdańskiego w konkursie na najlepszą książkę naukową, dydaktyczną oraz przedstawiającą rezultaty pracy doktorskiej. Wyniki konkursu ogłosił **prof. Piotr Stepnowski**, prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą, a nagrody wręczył **prof. Krzysztof Bielawski**, prorektor ds. rozwoju i współpracy z gospodarką.

W kategorii książka naukowa I nagrodę otrzymał **prof. Jerzy Zajadło** z Wydziału Prawa i Administracji za książkę *Sędziowie i niewolnicy. Szkice z filozofii prawa*, II nagrodę otrzymała **dr Magdalena Szmytkowska** z Wydziału Oceanografii i Geografii za książkę *Kreacje współczesnego miasta. Uwarunkowania i trajektorie rozwojowe polskich miast średnich*, a III nagrodę – **prof. Bożena Matuszczyk** z Wydziału Filologicznego za książkę *Archaizmy leksykalne w Słowniku języka polskiego S.B. Lindego w świetle geografii lingwistycznej*. W kategorii książka dydaktyczna I nagrodę otrzymały **dr Joanna Mampe** i **dr Ladzia Ovchinnkova** z Wydziału Filologicznego za książkę pt. *Расскажи мне обо всем. Пособие по русскому языку в дружеской переписке*. W kategorii książka przedstawiająca rezultaty pracy doktorskiej I nagrodę zdobyła **dr Roksana Blech** z Wydziału Filologicznego za książkę *O Faraonie Bolesława Prusa. Studium monograficzne*, II nagrodę *ex aequo* otrzymali dr Alicja Zawadzka z Wydziału Nauk Społecznych za książkę *Ład nasz przestrzenny* oraz **dr Piotr Kurpiewski** z Wydziału Filologicznego za książkę *Historia na ekranie Polski Ludowej*.

Uroczystość uświetnił koncert Akademickiego Chóru Uniwersytetu Gdańskiego pod kierownictwem **prof. Marcina Tomczaka**.

## Przemówienie JM Rektora Uniwersytetu Gdańskiego, prof. Jerzego Piotra Gwizdały, z okazji inauguracji roku akademickiego 2018/2019



Fot. Mateusz Ochocki/KFP

Dostojni Goście, Wysoki Senacie, Szanowni Państwo, Drodzy Studenci i Doktoranci,

gromadzimy się dziś, jak co roku, na inauguracji roku akademickiego 2018/2019. Cieszymy się, że jak zawsze możemy obchodzić to święto w towarzystwie naszych oddanych i serdecznych przyjaciół.

Rozpoczynamy 49. rok akademicki w naszej Alma Mater. Inauguracja nowego roku akademickiego jest niezwykle doniosłym i zarazem najważniejszym wydarzeniem w życiu każdej uczelni. Jest dniem skłaniającym do zastanowienia się nad naszym miejscem w świecie, nad rozwojem i postępowaniem uczelni oraz samodoskonaleniem. Dzień uroczystej inauguracji nowego roku akademickiego to dzień wspólnej drogi, nowego początku dla całej akademickiej *universitas*: profesorów, wykładowców i studentów. Jest to również chwila refleksji skłaniająca nas do poszukiwania odpowiedzi na fundamentalne pytanie: jakiego uniwersytetu potrzebuje zmieniająca się Polska, Europa i jakiego uniwersytetu potrzebuje Pomorze?

Szanowni Państwo,

od powstania w 1970 roku Uniwersytet Gdański kształtuje własną strukturę i system działalności akademickiej, integrując pomorskie środowiska nauk humanistycznych, społecznych, przyrodniczych i ścisłych. Do dziedzictwa akademickiego wniósł nowe trwałe elementy poznawcze i edukacyjne, stając się jednym z wiodących w kraju i rozpoznawalnym na świecie ośrodkiem badań naukowych i kształcenia, zarówno w obszarach określonych naszą dewizą *in mari via tua*, jak i w innych stanowiących typowe pola aktywności naukowej nowoczesnych uniwersytetów.

Głównymi wartościami Uniwersytetu są: racjonalne dążenie do prawdy poprzez innowacyjne badania naukowe, podążanie za najlepszymi wzorcami nauki

światowej, nowoczesne kształcenie służące rozwojowi cywilizacyjnemu i społecznemu, wzajemny szacunek i zaufanie, tolerancja dla różnorodności poglądów oraz solidarność całej społeczności akademickiej. Ponadto postannictwem Uniwersytetu jest kształcenie cenionych absolwentów wyposażonych we wszechstronną wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne w życiu gospodarczo-społecznym opartym na wiedzy oraz wnoszenie trwałego wkładu w naukowe poznanie świata i rozwiązywanie jego istotnych współczesnych problemów.

Kolejne lata rozwoju Uniwersytetu cechować będzie tworzenie nowej jakości w kształceniu, badaniach naukowych i współpracy z otoczeniem. Kształcenie obejmie szerszy wachlarz kierunków wzbogaconych o nowe, wartościowe treści programowe, przekazywane innowacyjnymi metodami nauczania. Badania naukowe będą realizowane zaawansowanymi metodami i obejmą nowe obszary tematyczne, odpowiadające potrzebom współczesnego świata, kraju i regionu. Wzmacnianie potencjału rzeczowego i kapitału intelektualnego będzie się odbywało w ramach coraz intensywniejszych powiązań z partnerami zagranicznymi i krajowymi.

Uniwersytet nasz to nowoczesna, dynamicznie rozwijająca się uczelnia, reprezentująca nauki przyrodnicze, humanistyczne i społeczne oraz nauki ścisłe. Mamy bardzo dobry potencjał naukowo-badawczy oraz dydaktyczny, zlokalizowany na 11 wydziałach, na których w bieżącym roku na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich rozpocznie naukę ponad 9000 studentów, zaś na studiach niestacjonarnych – blisko 4500 studentów.

Najpopularniejsze kierunki, które wybierali nasi studenci, to:

- filologia angielska,
- psychologia,
- zarządzanie instytucjami artystycznymi, specjalność menedżerska,
- skandynawistyka,
- psychologia, specjalność psychologia pracy i biznesu.

W ofercie edukacyjnej Uniwersytetu Gdańskiego na rok akademicki 2018/2019 znalazły się cztery nowe kierunki na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia. Są to studia w języku polskim:

- ochrona zasobów przyrodniczych,
  - genetyka i biologia eksperymentalna;
- oraz w języku angielskim:
- Intercultural and Business Relations in Europe,
  - Cultural Communication.

Kształceniem naszych studentów zajmują się znani oraz doceniani w kraju i na świecie naukowcy, spośród

których następujący zostali wyróżnieni i otrzymali nobilitujące nagrody:

- Prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą, **profesor Piotr Stepnowski** otrzymał Nagrodę Prezydenta Miasta Sopotu „Sopocka Muza 2018” w dziedzinie nauki.
- **Profesor Jakub Stelina**, dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego otrzymał tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu w Alba Lulia w Rumunii.
- **Profesor Andrzej Szymt** z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego otrzymał tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Prawa Narodowej Akademii Nauk Ukrainy.
- **Profesor Małgorzata Omilanowska** z rąk ambasadora Francji odebrała odznaczenie Order Sztuki i Literatury.
- **Profesor Cezary Obracht-Prondzyński** został laureatem Nagrody Naukowej Miasta Gdańska imienia Jana Heweliusza za rok 2017 w kategorii nauk humanistycznych.
- **Profesor Jerzy Limon** odebrał w Brukseli nagrodę Unii Europejskiej dla Festiwalu Szekspirowskiego, który został ogłoszony najlepszym festiwalom w Europie.
- **Profesor Jerzy Zajadło** z Wydziału Prawa i Administracji odebrał Nagrodę im. Edwarda Wende za propagowanie prawa oraz za mówienie prostym językiem o trudnych sprawach.
- **Profesor Robert Bęben** z Wydziału Zarządzania otrzymał wyróżnienie Pracodawców Pomorza *Primum Cooperatio*, czyli „Nade Wszystko Współpraca” – Nagrodę im. Profesora Bolesława Mazurkiewicza.

Odnotaliśmy w roku akademickim 2017/2018 wiele sukcesów naszych młodych naukowców. Należą do nich:

- Pani **doktor Agnieszka Gajewicz** z Wydziału Chemii otrzymała stypendium habilitacyjne w ramach programu „L'Oréal – UNESCO Dla Kobiet i Nauki” za rozwój metod chemoinformatycznych, wspierających ocenę ryzyka chemicznego stwarzanego przez nowe oraz obecne w środowisku substancje chemiczne.
- Pan **Piotr Zieliński**, asystent z Wydziału Zarządzania otrzymał Nagrodę Uphagena za „wybitne osiągnięcia w zakresie badań nad prawem medycznym i bioprawem, a w szczególności nad aspektami dotyczącymi poszanowania praw pacjenta”.
- Pan **Klaudiusz Grabowski**, doktorant z Wydziału Historycznego Uniwersytetu Gdańskiego odebrał Nagrodę Miasta Gdańska dla Młodych Twórców w Dziedzinie Kultury.
- Pani **doktor habilitowana Katarzyna Szalewska** z Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego została laureatką Konkursu Polskiej Akademii Nauk w Gdańsku dla młodych naukowców za najlepszą pracę twórczą opublikowaną w 2017 roku w kategorii nauk humanistyczno-społecznych.

Drodzy Państwo,

kluczowym obszarem w funkcjonowaniu uczelni jest również rozwój badań naukowych, zwłaszcza powiązanych z gospodarką i wspierających innowacyjność. Nasi pracownicy są aktywnymi badaczami. W minionym roku akademickim w Uniwersytecie Gdańskim realizowano 268 krajowych projektów naukowych oraz 102 projekty rozwojowe, na które uczelnia otrzymała ponad 185 mln zł dofinansowania. Podpisano 30 umów o dofinansowanie na ponad 37 mln zł, w trakcie podpisywania jest kolejnych 11 umów na blisko 39 mln zł.

Uniwersytet Gdański może pochwalić się wieloma sukcesami w aplikowaniu o środki na realizację projektów rozwojowych. Wśród dofinansowanych projektów na szczególną uwagę zasługują:

- „Międzynarodowe Centrum Teorii Technologii Kwantowych” – druga Międzynarodowa Agenda Badawcza w Uniwersytecie Gdańskim. Prace badawcze, na które przyznano prawie 35 mln zł na okres pięciu lat, będą dotyczyć praktycznych zastosowań technologii kwantowych.
- „PROGRAM Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego”. W ramach projektu planowane jest wdrożenie zintegrowanego nowatorskiego rozwiązania, skoncentrowanego na podniesieniu kompetencji studentów, nauczycieli akademickich, kadry zarządczej i administracyjnej, zwiększeniu jakości i efektywności kształcenia na studiach, wsparciu Biura Karier oraz usprawnieniu procesów zarządzania uczelnią. Na ten cel Uczelnia otrzymała ponad 18,5 mln zł.

Uniwersytet Gdański może pochwalić się także kolejnymi sukcesami na forum europejskim. Uczelnia otrzymała środki na realizację dwóch nowych projektów w ramach największego programu Unii Europejskiej w zakresie badań – Horyzont 2020. Podwójny sukces osiągnął także Uniwersytet w ramach naboru do programu BEETHOVEN na polsko-niemieckie projekty badawcze.

Uczelnia aktywnie uczestniczyła w pozyskiwaniu wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Trzy z trzech złożonych wniosków POWER Uniwersytet Młodego Odkrywcę otrzymały dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W minionym roku akademickim, w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, Uniwersytet Gdański otrzymał pierwsze decyzje o rekomendowaniu do dofinansowania trzech projektów, w których jest partnerem.

Pozostałe projekty rozwojowe Uniwersytetu Gdańskiego, które otrzymały dofinansowanie w roku akademickim 2017/2018, są między innymi realizowane w ramach programów: BONUS, Polonez, Erasmus+, Europejska Współpraca Terytorialna, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Polsko-Tajwańskiej Współpracy Badawczej, LIDER.

Przy tej okazji pragnę po raz kolejny serdecznie pogratulować zespołom tych znakomych osiągnięć

i życzę dużo satysfakcji płynącej z realizacji zadań w ramach projektów.

Dostojni Goście,

dzięki wyteżonej pracy całej społeczności akademickiej w minionym roku akademickim zrealizowano kolejne projekty inwestycyjne.

Jeszcze w 2018 roku do użytku przekazana zostanie unikatowa i nowatorska w skali kraju inwestycja, mianowicie: „Laboratorium symulacji nagrań telewizyjnych i dokumentacji filmowej”.

Laboratorium zlokalizowane jest w budynku Wydziału Nauk Społecznych i zostało przygotowane dla kierunków o profilu praktycznym. Wyposażenie stanowi profesjonalny, najnowocześniejszy dostępny na rynku sprzęt telewizyjny. Pracownicy i studenci będą mieli do dyspozycji także studio emisyjne ze scenografią wirtualną i rzeczywistą, nowoczesną reżyserkę i montaż. Możliwości laboratorium pozwalają nie tylko rejestrować i montować programy telewizyjne, ale także realizować transmisje na żywo do Internetu. Całkowity koszt tego przedsięwzięcia to blisko 5,5 mln zł. Uniwersytet otrzymał finansowanie projektu z Regionalnego Programu Operacyjnego województwa pomorskiego. W bieżącym roku rozpoczęto realizację projektu „Rozbudowa Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki Uniwersytetu Gdańskiego na potrzeby kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym”, w którym dzięki rozbudowaniu wydziału i doposażeniu go w nowoczesny sprzęt i oprogramowanie, możliwe będzie utworzenie nowego kierunku studiów – informatyki o profilu praktycznym. Uniwersytet pozyskał dofinansowanie projektu z Regionalnego Programu Operacyjnego w kwocie 21 mln zł.

W czerwcu tego roku odbyło się uroczyste otwarcie EkoParku Uniwersytetu Gdańskiego im. Macieja Płażyńskiego z udziałem zaproszonych gości oraz uczniów szkół Trójmiasta. EkoPark UG jest miejscem szczególnym – posiadającym unikatowe walory ekologiczne, będącym jednocześnie miejscem wypoczynku i nauki. Jego utworzenie było możliwe dzięki zaangażowaniu i wsparciu wielu osób oraz uzyskaniu funduszy z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Po-

morskiego oraz z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W ostatnim roku zakończono modernizację Domu Studenckiego nr 4 przy ulicy Polanki w Gdańsku, dzięki czemu poprawie uległy warunki mieszkaniowe studentów. Koszt kapitalnego remontu to ponad 10 mln zł.

Mam głęboką nadzieję, że w najbliższym roku akademickim sfinalizowane zostaną prace dotyczące utworzenia przedszkola dla dzieci studentów i pracowników naszej uczelni.

Uniwersytet Gdański kontynuuje szeroko rozumianą współpracę pomiędzy uczelniami, gospodarką, władzami samorządowymi i organizacjami wspierającymi naukę oraz biznes. Władze uczelni w minionym roku akademickim podpisały wiele porozumień z podmiotami gospodarczymi w tym między innymi ze Szpitalami Pomorskimi, Zarządkiem Morskiego Portu Gdańsk, Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrzznego w Gdańsku, Sądem Okręgowym w Gdańsku, czy firmami: Sprint S.A., Olivia Business Centre oraz STBU Brokerzy Ubezpieczeniowi. Wiele z nich zostało zawartych za pośrednictwem Centrum Analiz i Ekspertyz UG, w którym od momentu powołania w kwietniu 2017 roku podpisano umowy handlowe na łączną kwotę 2 mln zł. Ponadto, w wyniku działań prowadzonych przez Centrum Transferu Technologii UG nasza uczelnia znalazła się na trzecim miejscu wśród najbardziej aktywnych ośrodków zgłaszających wynalazki do Europejskiego Urzędu Patentowego w 2017 roku.

Drodzy Państwo,

dzień taki jak dzisiejszy jest dobrą okazją do podziękowania całej społeczności akademickiej Uniwersytetu Gdańskiego za wyteżoną i efektywną pracę w minionym roku akademickim. Bez codziennej, sumiennej pracy niemożliwy byłby tak dynamiczny rozwój naszej Alma Mater.

Podziękować należy również studentom Uniwersytetu Gdańskiego, którzy zarówno indywidualnie, jak i w ramach działalności naukowych kół studenckich zostają laureatami wielu nagród, a także stypendiów i grantów. Sportowcy AZS UG osiągają znakomite rezultaty i niemal z każdych Akademickich Mistrzostw



Fot. Mateusz Ochocki/KFP

Polski wracają jako medaliści. W roku ubiegłym zdobyli między innymi:

- srebrny medal w lekkiej atletyce,
- srebrny medal w futsalu kobiet,
- srebrny medal w żeglarstwie,
- srebrny medal w kolarstwie górskim,
- srebrny medal w biegach przełajowych.

Podziękowania kieruję także do Akademickiego Centrum Kultury oraz Chóru UG za znakomite przygotowanie i realizację przedsięwzięcia z okazji odzyskania przez Polskę niepodległości. Koncert „Z miłości do Niepodległej”, który odbył się 10 czerwca bieżącego roku w Operze Leśnej, zebrał wiele pochlebnych opinii i owacje na stojąco. Jestem głęboko przekonany, że z każdym kolejnym rokiem artyści skupieni w Akademickim Chórze Uniwersytetu Gdańskiego dawać nam będą powody do zachwytu i dumy.

Drodzy Goście, Pracownicy i Studenci,

niestety oprócz chwil radosnych zdarzają się też i te pełne smutku. W minionym roku akademickim pożegnaliśmy na zawsze:

– Studentów

- **Tomasza Bednarczuka** i **Agnieszke Plottę** z Wydziału Filologicznego,
- **Kamile Kędzierską** z Wydziału Biologii,
- **Noemi Sapiotkę** z Wydziału Ekonomicznego,
- **Grzegorza Wojtasia** z Wydziału Zarządzania,

– oraz Pracowników:

- **prof. Zbigniewa Maćkiewicza** z Wydziału Chemii,
- **dr Joannę Puzynę-Chojkę** z Wydziału Filologicznego,
- **Ewę Klewek**, pracownika Dziekanatu Wydziału Nauk Społecznych.

Ucznijmy ich pamięć przez powstanie i chwilę ciszy. Dziękuję.

Drodzy Studenci pierwszego roku,

ogromnie cieszę się, że mogę Was przywitać w murach Uniwersytetu Gdańskiego. Chciałbym, aby Uniwersytet od dzisiaj stał się dla Was drugim domem. Studia to wysiłek zdobywania wiedzy, nabywania umiejętności i stopniowego realizowania marzeń, ale też czas na

rozwijanie własnych pasji, zainteresowań i przyjaźni.

Drodzy przyjaciele, podejmujecie studia w największej uczelni Pomorza. Macie do swojej dyspozycji nowoczesny, piękny kampus, na którym znajdziecie bardzo dobre warunki do studiowania. Poddajcie się urokowi tego miejsca, ale rozsądnie, aby nie stracić zasadniczego celu. Postanowiliście, że będziecie studiować, rozwijać własne talenty i uzdolnienia oraz odnajdywać drogę do prawdy. Chcemy, abyście odebrali staranne wykształcenie, bo jako absolwenci, za kilka lat, będziecie ambasadarami Uniwersytetu Gdańskiego w różnych zakątkach naszego regionu, Ojczyzny, Europy i świata.

Szanowni Państwo,

przy okazji naszego święta chciałbym serdecznie podziękować wszystkim, którzy wspierają działania Uniwersytetu Gdańskiego, okazując zrozumienie, hojność i cierpliwość wobec naszych nieustannych potrzeb. Nadal będziemy o to wsparcie zabiegać, bowiem potrzeby pozostają olbrzymie. Za zrozumienie, cierpliwość i wielką życzliwość dziękuję Panu ministrowi nauki i szkolnictwa wyższego **Jarosławowi Gowinowi** oraz wiceministrom – Panu **Sebastianowi Skuzie** i Panu **Piotrowi Müllerowi**, a także wojewodzie pomorskiemu Panu **Dariuszowi Drelichowi**. W imieniu całej naszej akademickiej społeczności serdecznie dziękuję marszałkowi województwa pomorskiego Panu **Mieczysławowi Strukowi**, wicemarszałkowi **Wiesławowi Byczkowskiemu**, prezydentom Gdańska **Pawłowi Adamowiczowi**, Gdyni **Wojciechowi Szczurkowi** i Sopotu **Jackowi Karnowskiemu**. Podziękowania kieruję także do naszych pomorskich parlamentarzystów, europosłów i samorządowców. Dziękuję prezesowi Fundacji na rzecz Nauki Polskiej Panu **profesorowi Maciejowi Żyliczowi** oraz prezesowi Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku Panu **Maciejowi Kazienko**, którzy wspierają nas w wielu inicjatywach i staraniach.

*Quod felix faustum fortunatumque sit.*

Rok akademicki 2018/2019 uważam za otwarty! Dziękuję za uwagę.



# Wydziałowe inauguracje roku akademickiego 2018/2019

MIĘDZYUCZELNIANY WYDZIAŁ BIOTECHNOLOGII UG i GUMed



Fot. Lukasz Bien

UROCZYSTOŚCI

WYDZIAŁ BIOLOGII



Fot. Lukasz Bien



## WYDZIAŁ CHEMII



Fot. Daniel Pomian

## WYDZIAŁ EKONOMICZNY



Fot. Daniel Pomian

## WYDZIAŁ FILOLOGICZNY



Fot. Łukasz Bień

UROCZYSTOŚCI

## WYDZIAŁ HISTORYCZNY



Fot. Lukasz Bien

UROCZYSTOŚCI

## WYDZIAŁ MATEMATYKI, FIZYKI I INFORMATYKI



Fot. Lukasz Bien

## WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH



Fot. Lukasz Bien

## WYDZIAŁ OCEANOGRAFII I GEOGRAFII



Fot. Daniel Pomian

## WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI



Fot. Lukasz Bień

## WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA



Fot. Daniel Pomian

UROCZYSTOŚCI

# Anders Grubb – doktor honorowy UG

28 września 2018 roku w auli Wydziału Chemii Uniwersytetu Gdańskiego odbyła się uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa profesorowi Andersowi Grubbowi. Na spotkanie z nowym doktorem honorowym UG przybyli między innymi przedstawiciele władz uczelni w osobach JM Rektora prof. Jerzy Gwizdały, prorektora ds. nauki i współpracy z zagranicą prof. Piotra Stepnowskiego, prorektora ds. rozwoju i współpracy z gospodarką prof. Krzysztofa Bielawskiego oraz prorektor ds. kształcenia prof. Anny Machnikowskiej, a także rektorzy seniorzy – prof. Zbigniew Grzonka (promotor w przewodzie doktorskim) i prof. Bernard Lammek, władze Wydziału Chemii z dziekanem prof. Mariuszem Makowskim na czele oraz liczni goście. Uroczystość uświetnił występ Akademickiego Chóru Uniwersytetu Gdańskiego pod dyktando prof. Marcina Tomczaka



Fot. Lukasz Bień

**P**rofesor Anders Grubb jest sześćdziesiątym piątym doktorem honorowym UG. Biorąc pod uwagę blisko pięćdziesięcioletnią historię uniwersytetu oraz liczbę funkcjonujących na nim wydziałów, sześćdziesiąt pięć przyznanych tytułów honorowych nie jest dużą liczbą... Zgodnie ze *Słownikiem wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych* autorstwa Władysława Kopalińskiego określenie *honoris causa* oznacza po łacinie 'z racji honoru, z przyczyn honorowych'. Nic więc dziwnego, że uczelnia nie szafuje tą godnością i nadaje ją z rozważą. Wśród doktorów honoris causa UG można znaleźć tak rozpoznawalne osoby, jak politycy: **François Mitterrand**, **Lech Wałęsa**, **Madeleine K. Albright** czy **Władysław Bartoszewski**. Pojawiają się też wybitne postacie kultury, na przykład laureat Pokojowej Nagrody Nobla **Elie Wiesel**, poeci: **Tadeusz**

**Różewicz** i **Tomasz Venclova**, reżyser **Andrzej Wajda** czy reportażysta **Ryszard Kapuściński**.

Sześćdziesiąty piąty doktor honorowy UG nie jest postacią tak znaną, jak niektórzy z jego poprzedników. Prof. Anders Grubb pochodzi ze Szwecji. Zawodowo jest związany z Uniwersytetem w Lund, w którym w 1968 roku ukończył studia medyczne. Jego działalność naukowa przypadkowemu studentowi naszej uczelni niezwiązanemu z naukami eksperymentalnymi z całą pewnością niewiele powie. Otóż prof. Grubb prowadził badania nad cystatyną C, białkiem, które pomimo niedużej wielkości odgrywa niepoślednią rolę w organizmie ludzkim, gdyż ochrania centralny układ nerwowy. W wykładzie wygłoszonym podczas uroczystości przyznania tytułu doktora honoris causa, a zatytułowanym *Chemistry concerns communication, life and*

*death and is fun. Work on cystatin C with Polish wizards*, profesor udowodnił między innymi, że zrozumienie niektórych aspektów tej dziedziny, mimo że nie jest łatwe, to przy odpowiednim sposobie objaśniania jest nie tylko możliwe, ale też staje się fascynującą przygodą intelektualną. Słuchacze dowiedzieli się również, dlaczego w tytule wykładu pojawiają się wspólnie kwestie chemii i komunikacji oraz że chemia naprawdę dotyczy życia i śmierci. Profesor przeszedł też do nieco bardziej osobistych wspomnień o tym, jak w latach 80. XX wieku był zmuszony do kontaktowania się z prof. Zbigniewem Grzonką telefonicznie i jak ich rozmowy były kontrolowane przez cenzora, który niewiele rozumiał.

Andres Grubb wspomniał także o niewątpliwym powodzie do dumy dla społeczności naszej uczelni, to znaczy o tym, że dzięki wysokim kwalifikacjom prof. Grzonki i podjęciu z nim współpracy prof. Grubb doprowadził do syntezy substancji niezbędnych do badań.

Prace prof. Grubba znalazły szerokie zastosowanie praktyczne między innymi w terapii choroby HCCAA na terenie Islandii, za co profesor został nagrodzony Orderem Sokoła Islandzkiego. O poziomie naukowym nowego członka społeczności akademickiej UG świadczy również niezwykle wysoki wskaźnik Hirscha, związany z opublikowaniem trzystu pięćdziesięciu publikacji cytowanych prawie dziewiętnaście tysięcy razy.

ŁUKASZ BIENIŃSKI



Fot. Łukasz Bień

UROCCZYŚTOŚCI

# Jubileusz 70 urodzin

## Profesora Hieronima Chojnackiego



Fot. Magdalena Garrison

W dniu 15 listopada 2018 roku w sali Rady Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego odbyła się uroczystość wręczenia **Profesorowi Hieronimowi Chojnackiemu** książki pamiątkowej *Dialogi o kulturze. Kultury dialogu* (Gdańsk 2018), przygotowanej z okazji siedemdziesiątej rocznicy Jego urodzin. Dostojnemu Jubilatowi towarzyszyli małżonka – **Halina Łacińska-Chojnacka**, emerytowany nauczyciel polonista – oraz najbliższa rodzina.

Uroczystość poprowadziły: dyrektor Instytutu Skandynawistyki **prof. nadzw. dr hab. Maria Sibińska** oraz zastępca dyrektora ds. nauki **prof. nadzw. dr hab. Hanna Dymel-Trzebiatowska**. Z gratulacjami przybyli między innymi prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą **prof. dr hab. Piotr Stepnowski**, prorektor ds. studenckich **prof. nadzw. dr hab. Arnold Kłonczyński**, dziekan Wydziału Filologicznego **prof. nadzw. dr hab. Maciej Michalski**, prodziekan ds. studenckich **dr Ewelina Gutowska-Kozielska**, prodziekan ds. kształcenia **prof. nadzw. dr hab. Paweł Sitkiewicz**, dziekani seniorzy:

**prof. dr hab. Marian Szczodrowski**, dziekan senior **prof. nadzw. dr hab. Andrzej Ceynowa**, a także **prof. dr hab. Karol Toeplitz**. Wśród zaproszonych gości znaleźli się przedstawiciele innych ośrodków uniwersyteckich w Polsce.

Tom o pełnym tytule: *Dialogi o kulturze. Kultury dialogu. Jubileusz Profesora Hieronima Chojnackiego* pod redakcją naukową Marii Sibińskiej i Hanny Dymel-Trzebiatowskiej ukazał się nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Gdańskiego w serii „Studia Północnoeuropejskie” (nr 5), zainicjowanej przed laty przez Profesora Chojnackiego. Laudację na cześć Jubilata przygotowała **Dorota Janukowicz**, zaś dorobek naukowy Jubilata zebrała **Katarzyna Wojan**. Księga zawiera też obszerną *Tabula gratulatoria*. Jak piszą we wstępie redaktorki, „Zainteresowania naukowe Jubilata w ostatnich dekadach ogniskują się wokół szeroko definiowanej kultury państw nordyckich, natomiast postawą bliską mu jako człowiekowi i badaczowi jest spotkanie – prowadzące do wymiany słów, myśli, wartości oraz doświadczeń”.

**Doktor hab. Hieronim Chojnacki** – polonista i skandy-nawista, literaturoznawca, historyk idei, bibliograf, tłumacz literatury duńskiej i szwedzkiej, a także tekstów naukowych z języka angielskiego; w latach 2002–2018 profesor nadzwyczajny w Katedrze, a następnie Instytucie Skandynawistyki. Od 1973 roku (z krótką przerwą) związany z gdańską skandynawistyką, którą współtworzył i dynamicznie rozwijał. Wieloletni kierownik Zakładu Języka i Kultury Krajów Skandynawskich w Katedrze Skandynawistyki (1996–1999), a następnie kierownik tej Katedry (1999–2011), dyrektor Instytutu Skandynawistyki i Lingwistyki Stosowanej (2011–2016) oraz wicedyrektor Instytutu Skandynawistyki (2016–2018). Od 2004 roku brał udział w pracach Rady Programowej do spraw E-learningu. W 2006 roku współtworzył Podyplomowe Studium Przedsiębiorczości na Uniwersytecie Gdańskim.

Doktor hab. Hieronim Chojnacki ukończył filologię polską na Uniwersytecie Gdańskim (1972); był seminarzystą **prof. Marii Janion**. Studia doktoranckie odbył w Instytucie Badań Literackich w Warszawie. Rozprawę doktorską traktującą o micie Północy w polskiej literaturze romantycznej napisał pod kierunkiem **prof. Aliny Witkowskiej** (1979). Praca ta zaowocowała monografią *Polska „poezja Północy”. Maria, Irydion, Lilla Weneda* (Gdańsk 1998). Habilitował się na Uniwersytecie Gdańskim w kwietniu 2001 roku na podstawie książki *Marzenie o Italii. Motywy włoskie w poezji szwedzkiej XIX i XX wieku. Rozprawa i antologia wierszy* (Gdańsk 2000). Rok później otrzymał stanowisko profesora nadzwyczajnego. W młodości pracował w trójmiejskich

szkołach jako nauczyciel języka polskiego; był też zatrudniony w gdańskim oddziale Zakładu Narodowego im. Ossolińskich (wykonywał prace edytorskie). Wielokrotnie przebywał jako stypendysta w Szwecji – na Uniwersytecie w Uppsali (1985, 1986, 1987, 1988) w ramach stypendium przyznawanego przez Instytut Szwedzki. W 1979 roku, będąc stypendystą Instytutu Szwedzkiego, ukończył letni kurs języka szwedzkiego jako języka obcego zorganizowany na wyspie Tjörn przez Billströmska folkhögskolan (Uniwersytet Ludowy). W latach 1985–2007 nawiązał współpracę naukową z Multietniska Institutionen (Instytutem Badań Wieloetnicznych) przy Uniwersytecie w Uppsali, czego wymiernym efektem była realizacja (wspólnie z prof. Andrzejem Nilsem Uggłą) międzynarodowego naukowo-badawczego projektu zwierciadlanego „Literatura polska w Szwecji i literatura szwedzka w Polsce – uwarunkowania recepcji”. Miał też znaczący udział w unijnym innowacyjnym projekcie „Baltic Sea Virtual Campus” związanym z e-learningiem jako wyzwaniem edukacyjnym społeczeństwa opartego na wiedzy. Jest współtwórcą i koordynatorem Konwersatorium Religioznawczego na Uniwersytecie Gdańskim.

Doktor hab. Hieronim Chojnacki był historykiem idei, mającym zainteresowania teoretycznoliterackie i metodologiczne osadzone w strukturalizmie, fenomenologii i hermeneutyce. Początkowo jego nurtem badawczym był romantyzm polski (szkoła Janion). Potem wyspecjalizował się w zakresie literaturoznawstwa skandynawskiego; w szczególności zajmował się XX-wieczną poezją szwedzką i prozą duńską. Podej-



Fot. Magdalena Garrison

mował tematy badawcze związane z twórczością pisarzy szwedzkich, takich jak August Strindberg, Astrid Lingren, Gunnar Ekelöf, Tomas Tranströmer, duńskich – Hans Christian Andersen, Karen Blixen, fińskich – Tove Jansson, Frans Eemil Sillanpää. Zajmował się też problematyką literatury polskiej na emigracji oraz recepcją polskich pisarzy w Skandynawii. Wiele prac poświęcił filozoficznej myśli Sørena Kierkegaarda (jedną z nich opublikował w wydawnictwie Walter de Gruyter – *Kierkegaard Studies* 2001).

W ostatnich latach dr hab. H. Chojnacki chętnie podejmował tematykę religijną w literaturze. Ma znaczące dokonania na polu bibliografistyki; wydał m.in. monografię bibliograficzną *Szwedzka literatura piękna w Polsce 1939–1996. Bibliografia przekładów i opracowań krytycznych* (Gdańsk 2003), *Bibliografię polską Sørena Kierkegaarda* (w: „Principia” 1998), zaproponował obszerny materiał dotyczący polskiej recepcji Strindberga w *An international annotated bibliography of Strindberg studies 1870–2005* (vol. 1: *General studies*, Series MHRA Bibliographies, London 2008); zebrał też *Bibliografię prac Andrzeja Chojeckiego*.

Jest autorem i współautorem ponad stu publikacji, w tym siedmiu książek (trzech monografií autorskich i czterech wieloautorskich). Opracował kilka obszernych artykułów hasłowych do tomu 18 i 19 *Encyklopedii katolickiej KUL* (Lublin 2013), na które złożyły się biogramy pisarzy szwedzkich i fińskich oraz hasła dotyczące literatury szwedzkiej. Przygotował ponad pięćdziesiąt opublikowanych recenzji i krótkich omówień prac. Publikuje w językach: polskim, angielskim i szwedzkim. Jest redaktorem naczelnym „*Studia Scandinavica*”; zainicjował gdańską serię „*Studia Północnoeuropejskie*”. Uczestniczył w licznych konferencjach i kongresach naukowych w kraju i za granicą (między innymi w Szwecji, Szwajcarii, Norwegii, Niemczech).

Jest członkiem naukowych towarzystw, m.in. Międzynarodowego Zrzeszenia Badaczy Literatur

Skandynawskich (IASS) (od 1980), Pomorskiego Towarzystwa Filozoficzno-Teologicznego (od 2013), a także członkiem Pracowni Badań Skandynawistycznych na Wydziale Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego (od 2014). Był prezesem Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Duńskiej (1984–1990), współzałożycielem (2005), a następnie prezesem Pomorskiego Stowarzyszenia „Wspólna Europa”. Został też ekspertem Bałtyckiego Zespołu Doradczego przy Ministrze Spraw Zagranicznych.

Wypromował pięciu doktorów, stu siedmiu magistrów, był recenzentem zagranicznego doktoratu (Finlandia) oraz wniosku profesorskiego (Szwecja). Jest cennym dydaktykiem. W 2011 roku dr hab. Chojnacki został wyróżniony prestiżową nagrodą akademicką „Nauczyciel Roku” im. Krzysztofa Celestyna Mrongowiusza. Elementem jego wykładów i konwersatoriów są – prócz przekazywanych treści związanych z filozofią, antropologią literatury i metodologią – różnorodne formy pragmatyzmu skandynawskiego oraz interaktywne metody dydaktyczne. Z bogatej palety prowadzonych zajęć akademickich wymienić można: wstęp do literaturoznawstwa, historię literatury Szwecji, historię literatury Finlandii, historię literatury Danii, metodologię badań literackich, metodologię badań naukowych, współczesną krytykę literatury, antropologię literatury krajów skandynawskich, główne nurty w literaturze światowej i polskiej, retorykę wystąpień publicznych, sztukę manipulacji, metody pracy zespołowej, kreatywny menager, warsztaty przyszłości oraz seminarium magisterskie w zakresie literatur skandynawskich.

Profesor posiada bogaty dorobek w zakresie praktyki przekładu literackiego i naukowego. Tłumaczy teksty ze szwedzkiego, duńskiego i angielskiego. Z zamiłowania jest też muzykiem. Kocha standardy jazzowe i eksperymentowanie muzyką.

KATARZYNA WOJAN



Fot. Magdalena Garrison



# „Dziedzictwo i nowoczesność. Polska i Polacy 1918–2018”

## Debata z profesorem Stefanem Chwinem

8 października br. odbyło się przedostatnie spotkanie z cyklu „Gdańskie Debaty Obywatelskie”, poświęconego obchodom 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Jego gościem był prof. Stefan Chwin

Wykład profesora – *Dziedzictwo i nowoczesność. Polska i Polacy 1918–2018* – równie dobrze mógłby nosić tytuł: *Czy chcielibyście Państwo żyć w takiej Polsce?* To pytanie retoryczne padało bowiem podczas spotkania najczęściej i pełniło tego wieczoru dwie funkcje: było zwieńczeniem i podsumowaniem części wykładu oraz stanowiło zaproszenie do refleksji i porównania Polski sprzed 100 lat z Polską czasów obecnych.

Na początku swojego wykładu profesor uprzedził, że zamierza się wcielić zarówno w rolę profesora uniwersytetu, jak i pisarza. Rozpoczął wywód od umiejscowienia Polski Niepodległej na tle innych krajów europejskich. Wspominał, że po odzyskaniu niepodległości nasza ojczyzna wprowadziła ośmiogodzinny dzień pracy, zagwarantowała kobietom ich prawa, a kultura i nauka przeżywały swój złoty wiek. Przewrotnie, jakby w nawiązaniu do rządów Piłsudskiego, profesor wymienił też wszystkie kraje, w których panowała dyktatura, dodając, że Polska do 1939 roku była państwem demokracji parlamentarnej.

W kolejnych odśłonach wystąpienia pisarz wymienił wszystkie burzliwe sytuacje w dziejach Polski, które miały miejsce w dwudziestoleciu międzywojennym, takie jak: próba zamachu w styczniu 1919 roku, zabójstwo Gabriela Narutowicza, przewrót majowy. Wspominał również o polskim społeczeństwie, które jeszcze w czasie protestów przeciwko Gabrielowi Narutowiczowi dawało swoje poparcie włoskiemu faszystowskiemu Benito Mussoliniemu. Wszystkie te walki polityków i ugrupowań miały odbywać się w myśl zasady, że Polacy odzyskali tylko po to niepodległość, „ażebym obcy nie przeszkadzali w rozprawianiu się nam z naszymi przeciwnikami politycznymi”.

Profesor Chwin stwierdził też, że najpiękniejsze dla niego w dziejach funkcjonowania niepodległej Polski było to, że nigdy nie doszło do zbrojnego rozgonienia Sejmu mimo wielu ku temu okazji oraz szczerzej pogardy samego Piłsudskiego do Izby Parlamentarnej.

Mówca potrafił zaskarbić uwagę słuchaczy tym, że bez ogródek i etosu rozprawiał się z historią dwu-



Fot. Daniel Pomian

dziesięciolecia międzywojennego oraz jego bohaterami. Potrafił również trafnie skonfrontować sytuacje minione ze zdarzeniami mającymi obecnie miejsce. Słuchacze, niezależnie od swoich poglądów politycznych, przez cały czas znajdowali się jakby na huśtawce intelektualno-emocjonalnej.

Na zakończenie prof. Chwin podkreślił, że drogo-cenniejsza była niepodległość odzyskana w 1918 roku, którą trzeba było wywalczyć, niż ta odzyskana w 1989 roku, która była bardziej prezentem po nieudolnych zmianach Michaiła Gorbaczowa. Polacy tak naprawdę nie odzyskali wtedy niepodległości, ponieważ przeszli ze strefy wpływu Rosjan do strefy wpływu Amerykanów, na co Piłsudski nigdy by nie wyraził zgody. Pisarz dodatkowo podkreślił, że o niepodległości można mówić w sytuacji, gdy danego kraju nie okupują wojska innego państwa. W takim ujęciu Polska powinna świętować odzyskanie niepodległości 17 września 1993 roku, czyli w momencie opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez ostatnie wojska radzieckie.

Po zakończeniu wykładu w polemikę z autorem wdał się prowadzący debatę redaktor Jerzy Sosnowski, a następnie profesor odpowiadał na pytania zadawane przez uczestników spotkania.

DANIEL POMIAN

# Obywatele o niepodległości. „Kultura polska w kulturze świata 1918–2018”

Na początku listopada 2018 roku, kilka dni przed setną rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości, w samym sercu Gdańska, bo w Ratuszu Głównego Miasta, zaplanowano szczególne wydarzenie – spotkanie z wybitnym polskim uczonym, Krzysztofem Pomianem. Wydarzenie, będące ostatnim spotkaniem z cyklu „Gdańskie Debaty Obywatelskie”, poświęconego obchodom 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości, zostało zorganizowane przez Muzeum Gdańskie wspólnie z partnerami, którymi były instytucje ściśle powiązane z naszą uczelnią, tj. Parlamentem Studentów Uniwersytetu Gdańskiego oraz czasopismem „Progress”

Profesor Pomian jest postacią nietuzinkową. Część dzieciństwa spędził w Kazachstanie, z którego do Polski wrócił dopiero po wojnie. W 1956 roku już jako student zaangażował się w wiece związane z przemianami politycznymi. Dziesięć lat później, po wygłoszeniu krytycznego wobec władzy referatu, został wydalony z PZPR. Dwa lata po tych wydarzeniach poparł wystąpienia młodzieży, za co został usunięty z Uniwersytetu Warszawskiego. W 1973 roku opuścił Polskę. Osiadł we Francji, gdzie między innymi współpracował z Jerzym Giedroyciem oraz jego czasopismem „Kultura” oraz wspierał polską opozycję. Krzysztof Pomian zajmuje się filozofią, historią i ich związkami z polityką. Jest autorem takich prac, jak *Europa i jej narody*, *Przeszłość jako przedmiot wiedzy* czy *W kręgu Giedroycia*.

## WIELKI NIEOBECNY

Niestety, prof. Pomian ze względów zdrowotnych nie mógł wziąć udziału w wydarzeniu, jednak przestał tekst eseju, który został odczytany licznie przybyłym gościom. W dyskusji natomiast wziął udział prof. Andrzej Mencwel, historyk literatury, członek licznych towarzystw naukowych, laureat nagrody polskiego PEN Clubu, dwukrotnie nominowany do Nagrody Literackiej „Nike”. Spotkanie poprowadził redaktor Jerzy Sosnowski, zadając nieoczywiste pytania i wskazując frapujące tropy intelektualne.

## ESEJ PROFESORA POMIANA

Błyskotliwy esej Krzysztofa Pomiana dotyczył kwestii związanych z niepodległością, ale od strony nauki i kultury, a nie zrywów wyzwolenicznych. Profesor Pomian kreślenie historycznej panoramy nauki polskiej ostatnich stu lat rozpoczął od wspomnienia wydania czasopisma „Fundamenta Mathematicae”, a następnie zarysował rozwój nauk humanistycznych i społecznych. Wspomniał zarówno o rozwoju instytucjonalnym

dokonywanym się dzięki powoływaniu nowych uniwersytetów czy politechnik, przez które rodzima nauka wywierała niepośledni wpływ na prądy w nauce na świecie, a także o kulturze, w tym o karierze Szymanowskiego, rozkwicie szkół artystycznych czy powstaniu Konkursu Chopinowskiego oraz konkursu imienia Henryka Wieniawskiego. Profesor zastanawiał się także nad izolacją kultury polskiej w czasie dominacji ideologii totalitarnych, zaznaczając jednak rolę tych, którzy wypowiadali wojnę monopolowi informacji oraz idei i niejednokrotnie z tej walki nie wychodzili przegrani. Świadczy o tym fakt, że chyba obecnie wszystkim znane są nazwiska Józefa Czapskiego i Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, a także tych, którzy skupili się wokół paryskiej „Kultury”, między innymi Czesława Miłosza i Leszka Kołakowskiego. Ale i kultura w kraju zdaniem prof. Pomiana nie pozostawała niema i rozkwitała, zwłaszcza w czasie przełomów, np. października '56 czy w czasie karnawału Solidarności. Tu profesor podał nazwiska Wajdy, Różewicza, Grotowskiego czy



Fot. Łukasz Bien

Kantora oraz tych, których głos wybrzmiał w wolnej Polsce, np. Lupy, Warlikowskiego czy Tokarczuk.

## GORĄCA DYKUSJA

Esej stał się przyczynkiem do dyskusji, pełnej ciekawostek i wspomnień prof. Mencwela i prowadzącego spotkanie redaktora Sosnowskiego. Wspominano zjazdy literatów z lat komunizmu i późniejszych, rolę polskich czasopism i ich wpływ na inne kraje bloku sowieckiego. Szczególnie warta uwagi była anegdota dotycząca niedawno reaktywowanego czasopisma „Przekrój”, dla którego noblista Josif Brodski miał nauczyć się języka polskiego.

Profesor Mencwel zatrzymał się nad tematami narodowościowymi w nauce, próbami identyfikacji naukowców. Pewna prostota identyfikacji, w literaturze powiązana z używanym językiem, w tzw. *hard science* nie ma już znaczenia. Nauka jest ponad granicami, ostatecznie, co mogło ją przywiązywać do miejsca, tj. finansowanie, również nie jest istotne, biorąc pod uwagę sposób obrotu środków finansowych wokół globu.

Ale to, co jest istotne i związane z krajem czy narodem, to instytucje. Poziom instytucjonalizacji naukowej, zdaje się zapomniany ostatecznie w dyskursie, zdaniem prof. Mencwela ma fundamentalne znaczenie. Z prowadzonych w muzealnym wnętrzu dysput, pod okiem królów Polski uwiecznionych na licznych płótnach, wyłoniła się wizja niepodległości zbudowanej raczej na pozytywistycznej pracy u podstaw niż martyrologicznych zrywach narodowowyzwoleńczych.

Dyskutujący stronili od utartych szlaków intelektualnych bezkrytycznie gloryfikujących II RP, a ślepo potępiających okres PRL-u. Wskazali na problem analfabetyzmu w przedwojennej Polsce, którego przez całe dwudziestolecie nie udało się zwalczyć,

czy na wydawanie dzieł Żeromskiego w tysiącu egzemplarzy. Z drugiej strony dotknęli kwestii niezwykle wysokiej skolaryzacji, zwłaszcza w zakresie szkolnictwa wyższego w Polsce zniszczonej podczas II wojny światowej. Chociaż prowadzący i jego interlokutor podkreślali krytyczny stosunek do PRL-u, to zdawali się o nim czasem zapominać, nie wspominając choćby o ciemnych stronach wysokiego współczynnika skolaryzacji na uniwersytetach czy politechnikach, powiązanego z rekrutacją opartą na tzw. punktach za pochodzenie.

## JAKIE SĄ WZORY POLSKOŚCI?

W czasie dysputy zastanawiano się także nad wzorami polskości. Profesor Mencwel wskazywał na różnice w tych wzorach na poziomie zaborów, na olbrzymią pracę w okresie niepodległości, która pozwoliła zbliżyć części rozbitego przez tyle lat kraju. Niezwykle silnie wybrzmiało stwierdzenie, że literatura w Polsce i głos Polaków powinny być polifoniczne, nie monofoniczne, zresztą nie tylko narodowe, lecz także powiązane z szeregiem kultur niegdyś tworzących II RP, na przykład z kulturą ukraińską czy jidysz. Ważką kwestią, zdaje się zapomnianą, nie tylko w Polsce, ale i w innych krajach nadrabiających zapóźnienia po okresie dominacji ZSRR, jest brak refleksji o bezpośrednim przełożeniu kapitału kulturowego na poziom ogólny tzw. twardego kapitału. Jednym z osiągnięć PRL-u było wspieranie pewnych instytucjonalnych podstaw kultury, na przykład systemu bibliotek publicznych, którego beneficjentem pozostaje III RP. Nie da się ukryć, że przez długi czas była to jedna z niewielu form wsparcia kultury w Polsce. Podsumowując dyskusję, prof. Mencwel zauważył, że każdy, wraz ze swoją kulturą, ma prawo do istnienia, ale nikt nie ma prawa do dominacji...

ŁUKASZ BIEN



Fot. Łukasz Biern



# LXXVI Zjazd Polskiego Towarzystwa Językoznawczego na UG

Polskie Towarzystwo Językoznawcze (PTJ) należy do najstarszych towarzystw naukowych w Polsce. Zawiązało się ono w 1925 roku w Krakowie, a jego pierwszym prezesem był Jan Rozwadowski. Od momentu powstania PTJ prowadzi projekty wydawnicze, organizuje konferencje oraz coroczne zjazdy (przerwa w zjazdach miała miejsce jedynie w 1982 roku, w czasie stanu wojennego). Tematyka zjazdów od początku była niezwykle zróżnicowana i dotyczyła szeregu aspektów, zarówno tych bardziej teoretycznych (na przykład „Rola językoznawstwa w nauce uniwersyteckiej” czy „Zagadnienia metodologii badań językoznawczych”), jak i praktycznych (między innymi „Pedagogiczne aspekty językoznawstwa”). W Gdańsku do tej pory Zjazd odbył się zaledwie jeden raz – w 1988 roku, a jego hasłem przewodnim były wówczas „Pedagogiczne aspekty językoznawstwa”<sup>\*</sup>.

Tegoroczny, LXXVI Zjazd Polskiego Towarzystwa Językoznawczego na Uniwersytecie Gdańskim należał do znaczących wydarzeń w świecie polskiej humanistyki. Poświęcony był on takim zagadnieniom nurtującym współczesne językoznawstwo, jak historia, współczesność, zasięg, rodzaj, charakter oraz implikacje kontaktów językowych. Nie bez znaczenia wydaje się fakt, iż odbył się on w Gdańsku, mieście historycznie naznaczonym różnorodnymi typami kontaktu językowego, cechującym się zmiennością stosunków etnicznych i językowych, a jednocześnie tradycyjnie otwartym na nowe związki językowo-kulturowe oraz na porozumienie społeczne. Propozycję tematyki obrad naukowych Zjazdu złożyła prof. Katarzyna Wojan



Fot. Łukasz Bień

W dniach 17–18 września 2018 roku na Wydziale Filologicznym odbył się LXXVI Zjazd Polskiego Towarzystwa Językoznawczego, w którym udział wzięli wybitni polscy uczeni – poloniści, filolodzy klasyczni, neofilolodzy z wiodących ośrodków naukowych, jak również młodszy adepci nauki. Obrady odbywały się pod hasłem „Kontakty językowe: historia i współczesność”. Głównym organizatorem Zjazdu była **prof. Katarzyna Wojan**, kierownik Pracowni Języka, Kultury i Gospodarki Finlandii afiliowanej przy Instytucie Skandynawistyki. Zastępcą przewodniczącej Komitetu Organizacyjnego była **dr Krystyna Data** (sekretarz Zarządu PTJ), zaś jego sekretarzem – **mgr Marta Noińska**. Pozostali członkowie Komitetu to: **prof. Żanna Śładkiewicz**, **dr Ewa Konefał**, **dr Wanda Stec** oraz **mgr Karolina Wielądek**. W organizację Zjazdu zaangażowali się również studenci skandynawistyki specjalności fińskiej – **Kinga Graff** oraz **Maksymilian Michalski**.

Patronatem honorowym Zjazd objęli: Jego Magnificencja Rektor UG **prof. Jerzy Piotr Gwizdała**, Prezydent Miasta

Gdańska **Paweł Adamowicz**, Marszałek Województwa Pomorskiego **Mieczysław Struk**, Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Komitet Językoznawstwa PAN, Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, zaś patronatem medialnym: „Gazeta Uniwersytecka”, Radio MORS oraz portal Zatoka Nauki.

W tegorocznym Zjeździe w Gdańsku udział wzięło siedemdziesięciu pięciu członków PTJ, z czego sześć osób wygłosiło referaty plenarne, zaś pięćdziesiąt dwie osoby miały wystąpienia w sekcjach tematycznych. Ośrodek gdański miał liczną, jedenastoosobową reprezentację w osobach referentów: **prof. Krystyny Szcześniak**, **dr hab. Artura Brackiego**, **dr hab. Izabeli Pozierak-Trybisz**, **prof. Małgorzaty Rocławskiej-Daniluk**, **prof. Danuty Stanulewicz**, **dr Barbary Brzezickiej**, **dr Mikołaja Rychło**, **dr Wandy Stec**, **mgr Marty Noińskiej**, **mgr Agaty Skupin** i **mgr Magdaleny Śląskiej**.

## UROCZYSTA INAUGURACJA

Zjazd rozpoczął się 17 września o godz. 9.00 w Sali Teatralnej budynku neofilologii. Zaszczytny obowiązek

<sup>\*</sup> Na podstawie informacji dostępnych na stronie PTJ (<http://ptj.civ.pl/pl/>).

prowadzenia Zjazdu przypadł w udziale prof. Katarzynie Wojan. Po oficjalnym powitaniu uczestników spotkania oraz zaproszonych gości prof. Wojan o uroczystą inaugurację zwróciła się do wiceprezydenta miasta Gdańska ds. polityki społecznej – **Piotra Kowalczyka**. W części inauguracyjnej głos zabrali również przedstawiciele władz UG: prorektor ds. rozwoju i współpracy z gospodarką **prof. Krzysztof Bielawski** oraz dziekan Wydziału Filologicznego **prof. Maciej Michalski**, którzy życzyli owocnych obrad. Następnie głos został przekazany przewodniczącemu Zarządu Polskiego Towarzystwa Językoznawczego **prof. Piotrowi Stalmaszczykowi**, który w oficjalnej mowie gorąco podziękował władzom uczelni oraz dziekanowi Wydziału Filologicznego za udzielone wsparcie, w tym wsparcie finansowe. Podkreślił on też aktualność tematu Zjazdu we współczesnym świecie.

## OBRADY PLENARNE

Poniedziałkowym obradom plenarnym przewodniczyła prof. Katarzyna Wojan, natomiast wtorkowym – **prof. Krystyna Kleszczowa**. Część plenarną otworzył swym wykładem pt. *Celtycko-angielskie kontakty językowe na Wyspach Brytyjskich i w Irlandii: historia i współczesność* prof. Piotr Stalmaszczyk (Uniwersytet Łódzki). W sesji tej Uniwersytet Gdański reprezentowały dwie badaczki: **prof. Grażyna Łopuszańska** oraz prof. Katarzyna Wojan. Profesor Łopuszańska, specjalizująca się w wąsko aspektowych zagadnieniach policentrycznego żargonu miejskiego Gdańska w ujęciu diachronicznym, wygłosiła referat pt. *Socjolingwistyczne determinanty powstania urbanolektu Gdańska – Danziger Missingsch*. Temat ten znakomicie wpisywał się w problematykę zjazdową także z uwagi na miejsce prowadzonych obrad, mianowicie historycznie ciekawy, rozległy obszar miasta Gdańska. Z kolei prof. Wojan rozważyła w perspektywie synchronicznej i diachronicznej tematykę kontaktów językowych w Finlandii. Profesor Wojan jest jedyną polską fennistką (i jedną z nielicznych fennistek na świecie) zajmującą się problematyką socjolingwistyczną obszaru Finlandii. Obydwa wystąpienia gdańszczanek wywołały ożywione dyskusje panelowe, a nawet inspirującą polemikę naukową.

Zakres tematyczny referatów plenarnych był bardzo zróżnicowany. Pozostali prelegenci prezentowali w swych wykładach tematy w kontekście własnych badań. **Doktor hab. Ewa Stala** (Uniwersytet Jagielloński) wygłosiła referat pt. *Ameryka hiszpańskojęzyczna jako obszar kontaktów językowych*. **Profesor Włodzimierz Wysoczański** (Uniwersytet Wrocławski) omówił *Klasyfikacyjne ujęcie kontaktów etnolektalnych (w świetle współczesnych poświadczeń słowiańskich)*. Część plenarną zamknął niezwykle interesującym referatem pt. *Kulturowe podejście do kontaktów językowych* **prof. Tadeusz Szczerbowski** (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie), który przywołał liczne przykłady z języków: malajskiego, hawajskiego, tok pisin i innych.

Oprócz obrad w pierwszym dniu Zjazdu ważnym punktem była uroczysta kolacja zorganizowana w Pałacu w Leźnie, podczas której uczestnicy mieli możliwość nawiązywania kontaktów naukowych i prowadzenia kulturalnych dyskusji. Natomiast ostatniego dnia dla uczestników Zjazdu zorganizowano wycieczkę po pięknym Parku Oliwskim i archikatedrze w Gdańsku-Oliwie.



Fot. Łukasz Bień

## ZROZUMIEĆ ZNACZENIE ZJAZDU

Tematyka Zjazdu umożliwiła przedstawienie wyników badań naukowych prowadzonych w różnych paradygmatach z zastosowaniem najnowszych metodologii, a także z uwzględnieniem dokonań innych nauk (między innymi społecznych), natomiast poczynione w trakcie obrad ustalenia mogą mieć znaczenie dalece wykraczające poza obszar tradycyjnego językoznawstwa. Właściwe zrozumienie charakteru i typu kontaktów językowych, ich różnych uwarunkowań i rezultatów wielorakich wzajemnych oddziaływań, zarówno systemowych i historycznych, jak też kulturowych i społeczno-politycznych, ma duże znaczenie dla określenia miejsca języków we współczesnym świecie, usankcjonowania ich historycznego, społecznego prestiżu, a także dla odpowiedniego planowania współczesnej polityki językowej (języki urzędowe, regionalne, języki nauczania w środowiskach dwu- i wielojęzycznych, kultura języka, standardy terminologii subjęzyków specjalistycznych, nazewnictwo itp.) w wymiarze lokalnym oraz globalnym.

## PAMIĘĆ O WSZYSTKICH CZŁONKACH PTJ

Tradycyjnie podczas Walnego Zgromadzenia Zjazdu PTJ wspomina się również zmarłych ostatnio członków Towarzystwa. W roku 2018 wspomiano między innymi zmarłego **prof. Edwarda Brezę**. Uroczysta msza za zmarłych i żyjących członków PTJ została odprawiona we wtorek, 18 września, o godz. 7.30 w kaplicy Zakonu Najświętszego Zbawiciela Św. Brygidy w Gdańsku-Oliwie.

## ZAKOŃCZENIE OBRAD

Zamknięcie Zjazdu nastąpiło 18 września br. o godz. 14.00. Podsumowania obrad dokonał przewodniczący PTJ prof. Piotr Stalmaszczyk, który skierował do Organizatorów gorące słowa podziękowania. Ogłosił on też, że kolejny Zjazd odbędzie się w Częstochowie. Następnie prof. Katarzyna Wojan podziękowała wszystkim uczestnikom za przybycie, Zarządowi PTJ za owocną współpracę oraz Komitetowi Organizacyjnemu za niezwykle sprawną pracę i włożony trud. Podkreśliła, iż zespół organizatorek ukonstytuowany jest z rusycystek – osób, które zawsze pręźnie włączają się w różnego typu działania zmierzające do upowszechnienia nauki w kraju i świecie oraz integrowania różnych środowisk naukowych.

KATARZYNA WOJAN

# Święto polskiej biochemii na Uniwersytecie Gdańskim

W dniach 18–21 września br. na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego miały miejsce dwa wydarzenia: trzeci „Kongres Bionauki Polskiej BIO2018” oraz pięćdziesiąty pierwszy „Zjazd Polskiego Towarzystwa Biochemicznego”. Po raz pierwszy w historii nasz uniwersytet miał okazję gościć tak szerokie grono niezwykle naukowców, których domeną są nauki biochemiczne

Otwarcie Kongresu swoją obecnością zaszczylicili między innymi rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego **prof. Marcin Gruchała**, prorektor Uniwersytetu Gdańskiego ds. rozwoju i współpracy z gospodarką **prof. Krzysztof Bielawski**, dziekan Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed **prof. Igor Konieczny**, grono byłych rektorów GUMed – **profesorowie Wiesław Makarewicz, Roman Kaliszan i Stefan Angielski**, a także władze Polskiego Towarzystwa Biochemicznego i Polskiego Towarzystwa Biologii Komórki.

Spotkanie otworzył przewodniczący Komitetu Organizacyjnego, **prof. Andrzej Składanowski**. Następnie uczestników powitał prezes Polskiego Towarzystwa Biochemicznego **prof. Andrzej Legocki**, który wspomniął o historii Towarzystwa oraz kongresów, uznawanych corocznie za ogólnokrajowe święto biochemii. Jak nadmieniał profesor, od czasu pierwszego zjazdu Towarzystwa w 1960 roku w naukach biochemicznych doszło do rewolucyjnych zmian – powstały nowe kierunki badawcze oraz takie dziedziny, jak biologia syntetyczna, biologia systemów, archeogenomika. Pojawiły się też nowe podejścia opisujące procesy w komórce na poziomie molekularnym oraz nowe narzędzia fizykochemiczne zmierzające w kierunku skali nano oraz skali pojedynczych komórek.

W czasie swojego wystąpienia prof. Legocki podkreślił również znaczenie miasta, w którym odbywają się obrady, jego bogatej, międzykulturowej historii, w tym jako kolebki „Solidarności”. O kooperacyjnym charakterze miasta wspomniął także, witając zebranych, rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Profesor Gruchała podkreślił, że kooperacyjność jest istotna dla nauk biochemicznych, które czerpią z licznych źródeł, a także, że stała się ona podstawą dla powstania unikatowego do tej pory Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed.

Z kolei prorektor UG prof. Krzysztof Bielawski, który powitał zebranych w imieniu JM Rektora UG

**prof. Jerzego Gwizdały**, zauważył, że w tym roku symboliczne jest także miejsce, w którym odbywają się obrady, czyli Wydział Nauk Społecznych. Jest tak ze względu na udział UG w konsorcjum realizującym projekt dotyczący odpowiedzialności badań i innowacji, co – zdaniem profesora – może pomóc w refleksji nad prowadzeniem badań mających na uwadze odpowiedzialność społeczną.

Z kwestiami społecznymi związana była także odbywająca się w ramach Kongresu sesja satelitarna „Kobiety w nauce”. Nie została ona zorganizowana przypadkowo, ponieważ **prof. Ewa Łojkowska** – przewodnicząca Komitetu Naukowego Kongresu – jest także przewodniczącą jury programu stypendialnego „L’Oréal Dla Kobiet i Nauki”, będącego wyjątkową inicjatywą skierowaną do polskich badaczek. Celem programu, zgodnie z założeniami jego fundatorów, jest promowanie osiągnięć naukowych utalentowanych badaczek, zachęcanie ich do kontynuowania prac zmierzających do rozwoju nauki oraz udzielenie im wsparcia finansowego.

Profesor Ewa Łojkowska w swoim wystąpieniu na otwarciu Kongresu przypomniała o jubileuszu gdańskiej biotechnologii, który miał miejsce w roku 2018. Wspomniała również o międzynarodowej agendzie badawczej umiejscowionej na UG, to jest o Międzynarodowym Centrum Badań nad Szczepionkami Przeciwnowotworowymi, o którym szerzej opowiedział prof. Krzysztof Bielawski będący współinicjatorem projektu.

Centrum działa na Uniwersytecie Gdańskim dzięki dofinansowaniu w wysokości 41 mln zł uzyskanemu z projektu prowadzonego przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej ze środków pochodzących z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. Do badań wykorzystuje się w nim najnowsze osiągnięcia genetyki i biologii molekularnej (między innymi sekwencjonowanie), a także algorytmy bioinformatyczne i modelowanie komputerowe. Celem jest uzyskanie, w wiel-

kim uproszczeniu, szczepionki na nowotwory. Warto zaznaczyć, że jednym z założycieli Centrum jest **prof. Robin Fahraeus** z Francji, który wygłosił wykład inauguracyjny Kongres, pt. „Viral mRNA translation control: linking immune evasion with oncogenesis”.

Na spotkaniu otwierającym Kongres wręczono również okresowe nagrody Towarzystwa Biochemicznego. W tym roku laureatami Nagrody im. Bolesława Skarżyńskiego za najlepszy artykuł w kwartalniku „Postępy Biochemii” zostali **Michał Chojnacki, Adrian Zając** i **Mateusz Pięt**, autorzy publikacji *Udział metaloproteinaz macierzy zewnątrzkomórkowej w rozwoju i progresji chorób nowotworowych*.

Nagrodę Polskiego Towarzystwa Biochemicznego i firmy Merck Sp. z o.o. im. Witolda Drabikowskiego za najlepszą pracę doktorską z biochemii otrzymała **dr Barbara Kutryb-Zając** za pracę *Zewnątrzkomórkowe przemiany nukleotydów w stenozie aortalnej i miażdżycy naczyń*.

Nagrodę im. Jakuba Karola Parnasa, za najlepszą pracę doświadczalną z zakresu biochemii lub biologii molekularnej wykonaną całkowicie w pracowni na terenie Polski, otrzymał zespół pod kierownictwem **prof. Przemysława Juszczyńskiego**, którego wykład dotyczący tego badania znalazł się w programie konferencji.

ŁUKASZ BIEŃ



Fot. Łukasz Bierni

NAUKA I EDUKACJA

# Promocja książki o profesorze Wacławie Szybalskim

W dniu 8 listopada 2018 roku w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Gdańskiego odbyła się promocja książki o profesorze Wacławie Szybalskim, wybitnym polskim uczonym, doktorze honoris causa trzech gdańskich uczelni: Uniwersytetu Gdańskiego (1989), Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (2000) i Politechniki Gdańskiej (2001). Książkę zatytułowaną *Profesor Wacław Szybalski o Lwowie, genach, istocie życia i noblistach* napisał znany polski prozaik i poeta Jarosław Abramow-Newerly. Promocji książki towarzyszyła przygotowana specjalnie z tej okazji wystawa, przybliżająca różne aspekty życia prof. Szybalskiego i bardzo dobrze wprowadzająca przyszłych czytelników w tematykę książki



Książka została wydana wspólnie przez Fundację Profesora Wacława Szybalskiego oraz Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, a wystawę i promocję przygotowała prezes Fundacji – **prof. Ewa Łojkowska**. Na promocję przyjechał, mieszkający obecnie w Kanadzie, autor książki **Jarosław Abramow-Newerly**. Uroczystość uświetnili swoją obecnością rektor senior Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego **prof. Wiesław Makarewicz**, prorektorzy Uniwersytetu Gdańskiego – **prof. Krzysztof Bielawski** i **prof. Arnold Kłonczyński**, prorektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego **prof. Jacek Bigda**, dziekan Wydziału Chemii Politechniki Gdańskiej **prof. Sławomir Milewski**, dyrektor Biblioteki UG **Grażyna Jaśkowiak**, dyrektor Muzeum GUMed **dr Marek Bukowski** oraz licznie przybyli pracownicy naukowi, doktoranci i studenci gdańskich uczelni. Obecni byli też przyjaciele prof. Wacława Szybalskie-

go z Instytutu Biochemii i Biofizyki PAN w Warszawie, w osobach **profesorów Małgorzaty Łobockiej, Mirosławy Włodarczyk i Bernarda Wielgata**.

Zebranych przywitała dyrektor Wydawnictwa Uniwersytetu Gdańskiego **Joanna Kamień**, która przybliżyła zebranym postać Jarosława Abramowa-Newerlego. Następnie głos zabrał prorektor Krzysztof Bielawski, który wspominał swoją znajomość z prof. Szybalskim i liczne wizyty profesora w Uniwersytecie Gdańskim. Profesor Ewa Łojkowska opowiedziała, jak narodził się pomysł napisania książki oraz w jakim trudzie i jak długo książka powstawała. Podkreśliła także najważniejsze zasługi prof. Szybalskiego dla nauki i gdańskiego środowiska naukowego, a przede wszystkim dla Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii. Profesor Szybalski był bowiem jednym z pomysłodawców powstania tej międzyuczelnianej jednostki, wielokrotnie





ją odwiedzał i wspierał tak duchowo, jak i finansowo. Kolejnym punktem programu było odczytanie przez **Jarosława Tyrańskiego**, aktora Teatru Wybrzeże, fragmentu książki – listu, w którym noblista **prof. James Watson** wymienia najważniejsze naukowe odkrycia prof. Szybalskiego.

Na koniec głos zabrał autor książki, który z wielką swadą opowiedział o tym, jak powstawało to piękne wydawnictwo. Z dużym poczuciem humoru wspominał też liczne spotkania z prof. Szybalskim i jego przyjaciółmi. Swoje wystąpienie ubarwił licznymi anegdotami i opowieściami, także takimi, które w książce się nie znalazły. Goście zgromadzeni na promocji zadawali autorowi liczne pytania, na które on z wielką swobodą i humorem odpowiadał. Po zaspokojeniu ciekawości słuchaczy prorektor Krzysztof Bielawski i prezes Fundacji Ewa Łojkowska dokonali uroczystego otwarcia wystawy. Przybyli goście z zacięciem oglądali plansze wystawowe i ustawiali się w kolejce do Jarosława Abramowa-Noweży, chcąc porozmawiać z nim bezpośrednio i zdobyć unikatowe dedykacje. Tej mniej

oficjalnej części spotkania towarzyszyły bardzo dobrze dobrana i wykonywana przez duet Baltic Duo w składzie **Maciej Kacprzak** (akordeon) i **Mariana Myslińska** (skrzypce) muzyka oraz poczęstunek w postaci ciastek, soków, kawy i wina.

Książka ze względu na treść, a także szatę graficzną i dołączoną do niej płytę z filmem *Esencja życia* cieszyła się dużym zainteresowaniem. Wydana została bardzo starannie, zawiera liczne, dobrze opracowane zdjęcia i ciekawą grafikę. Warto dodać, iż już przed oficjalną promocją została wyróżniona na Międzynarodowych Targach Książki w Krakowie przez Stowarzyszenie Wydawców Szkół Wyższych.

Chętnych do zakupu książki zapraszamy do Wydawnictwa Uniwersytetu Gdańskiego i zaopatrywanych przez niego księgarni:

- <https://wyd.ug.edu.pl/search/content/Szybalski>
- [https://wyd.ug.edu.pl/o\\_wydawnictwie/punkty\\_dystrybucyjne](https://wyd.ug.edu.pl/o_wydawnictwie/punkty_dystrybucyjne)

EWA ŁOJKOWSKA  
PREZES FUNDACJI PROFESORA WACŁAWA SZYBAŁSKIEGO



# XIX Konferencja Naukowa

## „Modelowanie procesów i systemów logistycznych”

W dniach 6–7 grudnia 2018 roku na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Gdańskiego odbyła się XIX Konferencja Naukowa „Modelowanie procesów i systemów logistycznych”, zorganizowana przez Katedrę Logistyki UG. To doroczne naukowe spotkanie przedstawicieli świata nauki, polityki i praktyki gospodarczej zostało objęte patronatem honorowym Jego Magnificencji Rektora Uniwersytetu Gdańskiego, Ministra Infrastruktury, Marszałka Województwa Pomorskiego oraz Prezydentów Gdańska, Gdyni i Sopotu, a także Polskiej Izby Producentów Urządzeń i Usług na rzecz Kolei i Klastra Luxtorpeda 2.0. Patronat medialny nad wydarzeniem sprawowały natomiast czasopisma: „Kurier Kolejowy”, „Raport Kolejowy”, „Logistics Manager”, „Logistyka” oraz portal NaKolei.pl



Fot. Aleksandra Wawrowska i Wiktoria Pawlos. Naukowe Koło Logistyki UG

**P**odczas uroczystej inauguracji konferencji zebranych gości przywitał **prof. Mirosław Chaberek** – kierownik Katedry Logistyki UG. Po prof. Chaberku głos zabrała **prof. Monika Bąk** – dziekan Wydziału Ekonomicznego UG, która dokonała oficjalnego otwarcia spotkania. Następnie odczytany został list **Andrzeja Bittela** – wiceministra infrastruktury.

### LOGISTYKA W STULECIU NIEPODLEGŁOŚCI

Tytuł głównego panelu przeprowadzonego pierwszego dnia nawiązywał do roku jubileuszowego i brzmiał: „Logistyka w stuleciu niepodległości”. W pierwszych dwóch wystąpieniach **prof. Henryk Woźniak** (UG) oraz **dr Mariusz Kardas** (AMW w Gdyni) dokonali retrospektywnego spojrzenia na funkcje i zadania

logistyki w rozwoju społeczno-gospodarczym w stu-letnim okresie odbudowy kraju. Podkreślili znaczenie budowy portu w Gdyni i magistrali węglowej jako podstawowego kanału logistycznego odrodzonego państwa oraz autostrady morskiej i niezależnego od gdańskiego portu, gospodarczego okna na świat. Uczestnicy tej części konferencji, upatrując pewnych analogii pomiędzy okresem odbudowy a scaleniem linii kolejowych na odzyskiwanych terenach pozaborych, przypomnieli inne istotne inwestycje transportowo-logistyczne w kraju tamtego okresu, takie jak Centralna Magistrala Kolejowa, linia LHS czy terminal przeladunkowy w Sławkowie. Na tym tle **Krzysztof Mamiński** – prezes Zarządu PKP SA – omówił zasadnicze założenia strategii Grupy PKP, zaś reprezentanci władz spółek Grupy PKP przedstawili zgromadzonym aktualne plany strategiczne i zakładane kierunki rozwoju transportu kolejowego w Polsce.

Po zakończeniu części merytorycznej uczestnicy konferencji wysłuchali koncertu Akademickiego Chóru Uniwersytetu Gdańskiego, któremu akompaniował **dr Paweł Zagańczyk**. W czasie występu chór wykonał kilka utworów z okresu dwudziestolecia międzywojennego, przenosząc audytorium w klimat tamtej epoki.

## DRUGI DZIEŃ KONFERENCJI

Drugiego dnia konferencji odbyły się dwie sesje referatowe oraz sesja plakatowa. Swoje dokonania zaprezentowali na nich przedstawiciele ponad dwudziestu

ośrodków akademickich oraz przedsiębiorstw. Świat nauki reprezentowany był między innymi przez: Uniwersytety Ekonomiczne: w Katowicach, Krakowie, Poznaniu i we Wrocławiu, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Morski w Gdyni, Akademię Morską w Szczecinie, Akademię Sztuki Wojennej w Warszawie, Politechnikę Łódzką, Politechnikę Śląską w Katowicach, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz Wyższe Szkoły Bankowe: w Poznaniu, Toruniu i we Wrocławiu. Ponadto podczas sesji wystąpili przedstawiciele przedsiębiorstw Foks Consulting Sp. z o.o. S.K.A., STERLOG Polska Sp. z o.o., Pracowici Sp. z o.o., Fundacji Pro Kolej oraz Klastra Luxtorpeda 2.0.

Na zakończenie **dr Leszek Reszka** – sekretarz naukowy konferencji – przeprowadził wraz ze studentami Naukowego Koła Logistyki losowanie upominków ufundowanych przez sponsorów konferencji.

\*\*\*

Dziękujemy wszystkim uczestnikom za przybycie i zapraszamy wszystkich na kolejną, jubileuszową, dwudziestą konferencję, która odbędzie się na początku grudnia 2019 roku.

LESZEK RESZKA



# Konferencja „Eugeniusz Kwiatkowski (1888–1974). Historia i gospodarka”

W dniu 28 listopada 2018 roku na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Gdańskiego odbyła się konferencja pt. „Eugeniusz Kwiatkowski (1888–1974). Historia i gospodarka”. Jej organizatorami byli: Prezydent Miasta Sopotu, Wydział Ekonomiczny UG oraz Muzeum Sopotu. Konferencja została zorganizowana w związku z wystawą czasową pt. „Eugeniusz Kwiatkowski i jego pobyt w Sopocie”, prezentowaną do 27 stycznia 2019 roku w Muzeum Sopotu

## OTWARCIE KONFERENCJI

Konferencję otworzył **dr Jan Daniluk**, dyrektor Muzeum Uniwersytetu Gdańskiego. Następnie dziekan Wydziału Ekonomicznego **prof. Monika Bąk** opowiedziała o związkach Eugeniusza Kwiatkowskiego z jedną z poprzedniczek Wydziału Ekonomicznego UG, czyli Wyższą Szkołą Handlu Morskiego w Gdyni. Dalej głos zabrał prezydent Sopotu **dr Jacek Karnowski**, który podkreślił osiągnięcia Eugeniusza Kwiatkowskiego jako współtwórcy Gdyni i Centralnego Okręgu Przemysłowego. Na końcu w zastępstwie dyrektor Muzeum Sopotu **Karoliny Babicz-Kaczmarek** wystąpiła **mgr Jagoda Załęska-Kaczko**, która przybliżyła tematykę wystawy „Eugeniusz Kwiatkowski i jego pobyt w Sopocie” oraz podziękowała członkom Towarzystwa Przyjaciół Sopotu za jej zainicjowanie.

## REFERATY

W drugiej części spotkania wygłoszono pięć referatów. Pierwsze wystąpienie, zatytułowane *Dokumentacja Eugeniusza Kwiatkowskiego jako źródło do dziejów powojennego Sopotu*, przedstawiła mgr Jagoda Załęska-Kaczko (doktorantka Wydziału Historycznego, pracowniczka Muzeum Sopotu). Prelegentka, na podstawie dokumentacji z Archiwum Akt Nowych w Warszawie i Archiwum Państwowego w Gdańsku, omówiła wkład E. Kwiatkowskiego w odbudowę Sopotu po 1945 roku. Zgromadzeni na konferencji dowiedzieli się między innymi, że po objęciu stanowiska Delegata Rządu ds. Wybrzeża (09.1945–04.1948) Kwiatkowski, dysponując kredytami z rezerwy Ministerstwa Skarbu, wspomógł odgruzowanie i odbudowę miast Wybrzeża, uruchomienie szkół i portów, naprawę wodociągów i kanalizacji oraz rozwój komunikacji (budowę sieci tramwajowej z Oliwy do Sopotu i linii trolejbusowej z Sopotu do Orłowa).

Następnie **dr Bogdan Libich** (z Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni) wygłosił referat pt. *Działania Eugeniusza Kwiatkowskiego jako Delegata Rządu ds. odbudowy Wybrzeża na rzecz małych portów*, w którym przedstawił

kwestię powojennych losów floty kutrów rybackich w Łebie. W 1946 roku Armia Czerwona pozbawiła flotę znaków rozpoznawczych i przetransportowała ją do Darłowa, lecz dzięki interwencji inż. Kwiatkowskiego u Rokossowskiego doprowadzono do jej zwrotu Polakom.

Trzecim prelegentem był dr Jan Daniluk, który zaprezentował referat pt. *Eugeniusz Kwiatkowski a początki życia akademickiego i naukowego Trójmiasta*. W swoim wystąpieniu dr Daniluk przypomniał o działalności E. Kwiatkowskiego w roli wykładowcy historii gospodarki w Wyższej Szkole Handlu Morskiego, a także o wsparciu finansowym, którego inżynier udzielał organizacjom akademickim jako Delegat Rządu ds. Wybrzeża. Eugeniusz Kwiatkowski wspierał bowiem odbudowę budynków, w których mieściły się szkoły i domy akademickie (w Gdyni, Sopocie i na gdańskim Srebrzysku).

Ostatnie dwa referaty zaprezentowali pracownicy Muzeum Miasta Gdyni. **Doktor Łukasz Jasiński** w referacie pt. *Powojenne losy Eugeniusza Kwiatkowskiego. Stan wiedzy i postulaty badawcze* zwrócił uwagę na trudną sytuację życiową E. Kwiatkowskiego po likwidacji Delegatury Rządu ds. Wybrzeża, inwigilację przez aparat bezpieczeństwa i zakaz pobytu na Wybrzeżu (gdzie mieszkali jego krewni). W ostatnim z referatów, zatytułowanym *Spuścizna po inżynierze Eugeniuszu Kwiatkowskim w zbiorach Muzeum Miasta Gdyni*, **mgr Dariusz Małszycki** zaprezentował osobiste pamiątki po ministrze Kwiatkowskim – dyplomy (między innymi Wielkiego Oficera Legii Honorowej z 1929 roku i doktora honoris causa Uniwersytetu Gdańskiego z 1974 roku – pierwszy taki tytuł przyznany przez uczelnię), a także liczne legitymacje honorowe, fotografie i przedmioty osobiste (korespondencję, pióro, zestaw do golenia, wierzchnie ubranie itp.).

W świetle przedstawionych referatów, dokumentujących zasługi Eugeniusza Kwiatkowskiego dla Gdańska, Sopotu i Gdyni, trudno nie zgodzić się ze stwierdzeniem dr. Daniluka, że powinien być on uznawany za jednego z patronów Trójmiasta.

PIOTR SYCZAK

# Salon Maturzystów na Uniwersytecie Gdańskim

Co najpierw? Wybór studiów, a następnie przedmiotów maturalnych, czy odwrotnie – wybór przedmiotów zdawanych na maturze, a dopiero później – kierunku studiów? Niezależnie od przyjętej opcji nie zawsze łatwo jest wybrać studia. Tym, którzy mają z tym trudności, po raz kolejny z pomocą przyszła Fundacja Edukacyjna „Perspektywy” wraz z Uniwersytetem Gdańskim, czyli organizatorzy Gdańskiego Salonu Maturzystów

W roku 2018 Gdański Salon Maturzystów odbył się w dniach 17–18 września w budynku Wydziału Prawa i Administracji. Była to lokalna edycja jednych z największych targów edukacyjnych zorganizowanych po raz dwunasty w całej Polsce przez fundację „Perspektywy”. W targach tych co roku w skali ogólnopolskiej bierze udział kilkaset tysięcy, a na UG – kilka tysięcy uczniów szkół średnich, nauczycieli, dyrektorów szkół i pracowników szkół wyższych. Co jest sekretem tak dużego sukcesu frekwencyjnego? Zdaniem organizatora, to efekt optymalnego połączenia informacji na temat egzaminu maturalnego z informacją na temat kierunków studiów i zasad rekrutacji na kolejny rok akademicki.

Podczas Gdańskiego Salonu Maturzystów wszyscy zainteresowani mogli między innymi spotkać się z ekspertami Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku, by dowiedzieć się więcej o egzaminach maturalnych z zakresu języka polskiego, biologii, chemii, matematyki, języka angielskiego, historii i wiedzy o społeczeństwie. Co ważne, mogli też otrzymać cenne informacje o tym, jakie tematy pojawiły się na egzaminach maturalnych w poprzednich latach, któ-

re tematy najczęściej wybierali ich koledzy i koleżanki oraz jakie błędy najczęściej popełniali. Okazuje się, że podstawowym błędem był zły wybór tematu – zdający wybierali temat zbyt trudny, którego w pełni nie rozumieli, podczas gdy wybór łatwiejszego tematu mógł zapewnić im sukces.

Uczniowie przybyli na Salon Maturzystów nie tylko po informacje związane z maturą. Liczne grono przyciągnęła również prezentacja największej uczelni w regionie, czyli Uniwersytetu Gdańskiego, cieszącego się niestabną popularnością w zakresie rekrutacji. Oprócz UG na targach zaprezentowało się kilkadziesiąt szkół z naszego regionu oraz innych części kraju, między innymi Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Wrocławski, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II czy Politechnika Koszalińska, a także firmy i organizacje proponujące studia za granicą, na przykład w Danii czy Wielkiej Brytanii.

Biorąc pod uwagę sukces frekwencyjny i merytoryczny przedsięwzięcia, wydaje się, że kolejna jego edycja za rok znów zagości w murach naszego uniwersytetu.

ŁUKASZ BIEŃ



Fot. Łukasz Bień



# Pomorski Dzień Przedsiębiorczości

Początek roku akademickiego na Uniwersytecie Gdańskim obfitował w wydarzenia związane z rozwojem zawodowym. Dzięki współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy oraz szeregiem firm i instytucji kolejne wydarzenie zagościło na UG już 14 listopada 2018 roku. Był to Pomorski Dzień Przedsiębiorczości



Fot. Lukasz Bien

## JEDEN DZIEŃ – WIELE INICJATYW

Podczas Pomorskiego Dnia Przedsiębiorczości obchodzonego w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, który w roku 2018 przypadł na 12–18 listopada, we wszystkich powiatach województwa zorganizowano szereg imprez. Najważniejsza z nich – impreza centralna – odbyła się na Wydziale Prawa i Administracji UG. Jak głosili jej organizatorzy, definicja przedsiębiorczości, na której skupiała się większość punktów programu, nie oznacza tylko prowadzenia biznesu, ale obejmuje także życiową postawę, aktywność, otwartość na wiedzę i wyzwania. To również pielęgnacja i rozwój takich cech, jak optymizm, kreatywność, umiejętność pracy w zespole, które przydają się w tworzeniu własnej firmy, w pracy w przedsiębiorstwie i w życiu codziennym.

Wydarzenie otworzyła dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy **Joanna Witkowska**, która podkreśliła znaczenie promocji przedsiębiorczości nawet w województwie przodującym w niej, biorąc np. pod uwagę liczbę zakładanych działalności gospodarczych. Inicjującej uroczystości ze strony Uniwersytetu Gdańskiego

prorektor ds. studenckich **prof. Arnold Kłonczyński** podkreślił znaczenie przedsiębiorczości także w programach kształcenia szkół wyższych. Wspomniał również o innych wydarzeniach organizowanych przez uniwersytet otwierający się szeroko nie tylko na młodych ludzi.

## PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ DLA MŁODYCH

Cechy osoby przedsiębiorczej z całą pewnością ułatwiają start w dorosłe życie, nic zatem dziwnego, że studenci i uczniowie po brzegi wypełnili aulę wydziału, a następnie licznie uczestniczyli w grze miejskiej oraz innych wydarzeniach.

Podczas gry miejskiej młodzi ludzie wykonywali interesujące zadania, będące sprawdzianem kompetencji uznanych za istotne przez partnerów i organizatorów Pomorskiego Dnia Przedsiębiorczości, którymi byli: Staples, State Street, Agencja Rozwoju Pomorza, Olivia Business Centre, Pomorskie Obserwatorium Rynku Pracy, WUP w Gdańsku, ThyssenKrupp, PwC, Torus, Koło Naukowe Metod Ilościowych UG, Radio MORS UG. Zadania sprawdzały umiejętności dotyczące kreatywności, komunikacji, planowania



elastycznego, współpracy w grupie oraz analizy i selekcji danych. Zwyciężyła reprezentacja studentów zrzeszonych w Kole Naukowym „Inwestor”, co dobrze świadczy o wiedzy przekazywanej na naszej uczelni i jest świetnym prognostykiem dla dalszej kariery zawodowej jej absolwentów.

Podczas gdy część osób brała udział w grze, pozostali uczestnicy w trakcie trwających kilka godzin wykładów i szkoleń z całą pewnością nie narzekali na nudę. Dzięki prelegentom, takim jak **Michał Zawadka**, mogli dowiedzieć się, jak skupić się na pracy nad problemem jako na procesie, na identyfikacji problemów, tworzeniu rzeczywistości przez docenianie realiów, a nie skupianiu się na ocenianiu przeszłości.

Nieco bardziej praktyczne kwestie poruszył **Szymon Węsierski**, który opowiedział o tym, jak budo-

wać firmę od zera, co biorąc pod uwagę młody wiek większości słuchaczy, cieszyło się dużym zainteresowaniem. Następnym punktem programu było wystąpienie **Jędrzeja Sołowija** – absolwenta wydziału, w którego murach gościła impreza. Tematem wystąpienia tego lingwisty było *Przedsiębiorcze know-how*. Na zakończenie zaplanowane zostało wystąpienie maszera (czyli przewodnika psiego zaprzęgu), przedsiębiorcy, podróżnika i człowieka wielu pasji – **Bartłomieja Piasecznego** – pt. *Przedsiębiorczość i życiowe pasje. Czy można je łączyć i kiedy?*

Równolegle do wykładów można było skorzystać ze znajdujących się w holu budynku stoisk, na których oferowano profesjonalną sesję zdjęciową, sesję wizażu czy – zrobienie karykatury.

ŁUKASZ BIEŃ



# „Gdańskie Piątki z Prawem Karnym” – relacja z pierwszego spotkania

Dnia 30 listopada 2018 roku na Wydziale Prawa i Administracji UG odbyło się pierwsze spotkanie naukowe z cyklu „Gdańskie Piątki z Prawem Karnym”

Pomysł na organizację tego przedsięwzięcia zrodził się u **dr. Tomasza Snarskiego**. Kierownikami całego projektu są **prof. Jarosław Warylewski** oraz dr Tomasz Snarski z Katedry Prawa Karnego i Kryminologii Wydziału Prawa i Administracji UG. Zamiarem organizatorów jest nie tylko poszerzenie wiedzy i własnych zainteresowań badawczych, lecz przede wszystkim ożywienie naukowej refleksji nad prawem karnym i podjęcie na ten temat dyskusji ze społeczeństwem (prawnikami, nie-prawnikami, teoretykami, praktykami, profesjonalistami, miłośnikami prawa). Wymiana myśli pomiędzy osobami ze środowiska akademickiego i spoza niego służyć ma zestawianiu racji naukowych z pozanaukowymi poglądami na temat prawa karnego. Projekt jest też szansą dla młodych adeptów nauki na zaprezentowanie wyników prowadzonych przez siebie badań, a także dla studentów interesujących się prawem karnym, pragnących poszerzyć swoje horyzonty w obszarze tej gałęzi prawa.

Pierwsze wydalenie spotkało się z dużym zainteresowaniem zarówno środowiska naukowego, studentów, jak i młodzieży licealnej. Przybyli na nie między innymi prof. Jarosław Warylewski, **dr Paweł Petasz** i **mgr Elżbieta Zarebska** – reprezentujący Katedrę Prawa Karnego Materialnego i Kryminologii UG – oraz **prof. Wojciech Żetaniec** – kierownik Zakładu Etyki i Filozofii Społecznej Wydziału Nauk Społecznych, przedstawiciele zawodów prawniczych, studenci oraz uczniowie I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Gdańsku.

Tematem pierwszego „Gdańskiego Piątku z Prawem Karnym” były uwikłania prawa karnego i moralności. Spotkanie poprowadził dr Tomasz Snarski, który po kilku słowach wstępu wygłosił referat otwierający dyskusję. Wskazał w nim na istotne pytania pojawiające się w dotychczasowej refleksji nad moralnością prawa: czy prawo powinno być moralne, czy powinno być utożsamiane z moralnością, jaki charakter powinny mieć normy prawne względem norm moralnych (pierwotny

czy wtórny), co ma być punktem odniesienia przy ocenie moralności w prawie, jaką moralność mamy brać pod uwagę przy formułowaniu ocen (uznaną przez jednostkę, przez większość czy jeszcze inną).

Zasygnalizowano także aktualne problemy w badaniach nad relacjami prawa karnego i moralności, takie jak: przetrzymywanie ludzi w zakładach karnych, umieszczanie w publicznym rejestrze danych osób skazanych za przestępstwa seksualne, zautomatyzowanie procesu decydowania o środkach probacyjnych



Fot. Paweł Grzesiak



wobec więźniów w systemie prawnym Stanów Zjednoczonych, brak akceptacji niektórych norm prawa karnego przez społeczeństwo, zjawisko barbaryzacji wykładni prawa, populizm penalny i autonomizacja prawa karnego jako samodzielnego źródła moralności.

Po referacie dr. Snarskiego rozpoczęła się dyskusja, w której jako pierwszy zabrał głos prof. Jarosław Warylewski. Dalej głos kilkakrotnie zabierali przedstawiciele zawodów prawniczych (praktycy), prof. Wojciech Żetaniec, dr Paweł Petasz i mgr Elżbieta Zareńska, a także studenci.

Szczególne zainteresowanie uczestników spotkania wzbudził problem, czy sędziowie powinni kierować się jakimikolwiek normami moralnymi podczas wydawania orzeczeń. Emocji nie zabrakło też podczas wystąpienia dr. Pawła Petasza, dotyczącego braku związku niektórych norm prawnych z powszechnie uznawanymi wartościami moralnymi, na przykład normy zabraniającej uchylania się od obowiązku posiadania dowodu osobistego.

– Niezmiernie cieszę się, że pierwsze spotkanie wzbudziło tak duże zainteresowanie. Rolą nauki jest nie tylko



Fot. Paweł Grzesiak

*poszukiwanie wiedzy, ale także przekazywanie jej dalej, dzielenie się nią ze społeczeństwem. Ufam, że projekt „Gdańskich Piątków z Prawem Karnym” jest w tym sensie adekwatną odpowiedzią na populizm penalny, niejednokrotnie godzący w podstawowe prawa człowieka – tak początek projektu skomentował dr Tomasz Snarski.*

PAWEŁ GRZESIAK  
KOŁO NAUKOWE PRAWA KARNEGO UG



# Pomorski Konwent Regionalny Osób z Niepełnosprawnościami

17 października 2018 roku na Wydziale Prawa i Administracji UG miało miejsce szczególnie dla społeczności naszej uczelni – i nie tylko – wydarzenie. Po raz pierwszy bowiem na naszym uniwersytecie odbył się Pomorski Konwent Regionalny Osób z Niepełnosprawnościami. Była to trzecia edycja wydarzenia, w ramach którego środowiska osób dotkniętych różnego rodzaju niepełnosprawnościami spotykają się, by pod hasłem „Każdy ma wpływ na otaczającą rzeczywistość i może włączyć się do dyskusji” rozmawiać o swojej aktualnej sytuacji



## KONWENT W RAMACH KONGRESU

Pomorski Konwent Regionalny Osób z Niepełnosprawnościami był częścią szerszej inicjatywy – ogólnopolskiego Kongresu Osób z Niepełnosprawnościami, który odbył się w Warszawie 25 października 2018 roku. Podczas kongresu dyskutowano o tym, jak wdrożyć w Polsce ideę Niezależnego Życia – godziwe świadczenia, usługi asystenckie, przerwę wytchnieniową, mieszkania wspomagane, włączającą edukację, rynek pracy otwarty na osoby z niepełnosprawnościami, dostępną przestrzeń, włączające społeczeństwo. Ponieważ nie wszyscy chętni do wzięcia udziału w Kongresie mieli możliwość dojazdu do stolicy, organizatorzy umożliwili im właśnie wymianę spostrzeżeń podczas konwentów regionalnych, z których wnioski zostały przekazane obradującym w Warszawie.

## MERYTORYCZNIE...

Pomorski konwent otworzyły władze dwóch największych uczelni w regionie, czyli Uniwersytetu Gdańskiego i Politechniki Gdańskiej. Prorektorzy tych uczelni – **prof. Arnold Kłonczyński** oraz **prof. Marek Dzida** – powitali zebranych gości oraz zarysowali sytuację swoich uczelni w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób z różnorodnymi niepełnosprawnościami.

Niezwykle ciekawą prezentacją wprowadzającą do tematyki konwentu przedstawił **prof. Marek Wysocki**, architekt z olbrzymim doświadczeniem dotyczącym dostosowania infrastruktury użytkowej do potrzeb niepełnosprawnych. Swoje wystąpienie profesor zadedykował **Piotrowi Pawłowskiemu**, zmarłemu niedawno, niezwykle zasłużonemu działaczowi społecznemu, który był założycielem

i prezesem Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji oraz Fundacji „Integracja”, a także pracował między innymi na rzecz wprowadzenia w życie *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*. Konwencja ta przyjęta została przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 13 grudnia 2006 roku. Rząd Polski podpisał ją 20 marca 2007 roku, natomiast ratyfikował – 6 września 2012 roku. Profesor Wysocki w swoim wystąpieniu przybliżył uwarunkowania prawne funkcjonowania tejże konwencji na terenie Polski oraz podstawowe zapisy konwencji i sposób oraz stan ich realizacji w naszym kraju. Nawiązał też do kwestii związanych z edukacją, partycypacją w procesach demokratycznych, wsparcia finansowego i uwzględniania praw osób z niepełnosprawnościami w procesie zamówień publicznych oraz do niezwykle istotnych spraw deinstytucjonalizacji wsparcia na rzecz działań lokalnych społeczności, co doprowadzi do jak najdłuższego funkcjonowania beneficjentów pomocy w społecznościach lokalnych zamiast w często zdehumanizowanych domach opieki.

#### PODCZAS DYSKUSJI...

W następnej części konwentu odbyło się szereg ważkich dyskusji dotyczących funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami, w tym na uczelniach wyższych. Głos zabierali między innymi: **Justyna Rogowska** – kierownik Biura ds. Osób Niepełnosprawnych UG, **Dariusz Majorek** – dyrektor Oddziału Pomorskiego PFRON, przedstawiciele fundacji wspierających osoby z niepełnosprawnościami

oraz studenci i doktoranci. Dyskutowano o tym, jak wyglądały studia podejmowane kilka czy kilkanaście lat temu, a jak wyglądają teraz. Uczestnicy dysputy podkreślali, jak istotne jest wyrównywanie szans, i przedstawiali znane z własnego doświadczenia zdarzające się wypaczenia w tym zakresie. Z jednej strony pojawił się przykład wykładowcy, który nie zgodził się na przekazanie swojej prezentacji studentce z dysfunkcją wzroku, z drugiej strony wspomniano o wykładowcach, którzy zgodnie ze źle pojętymi dobrymi intencjami nie chcą nie dawać zaliczeń studentom z niepełnosprawnościami. Uczestnicy spotkania jednoznacznie ocenili, że tego typu zachowania utrudniają osobom z niepełnosprawnościami funkcjonowanie na rynku pracy po ukończeniu edukacji na poziomie wyższym.

Dzięki informacjom przekazanych przez Dariusza Majorka uczestnicy konwentu poznali różne formy wsparcia proponowane studentom przez PFRON. W beczce miodu znalazła się jednak przysłowiowa łyżka dziegciu, związana z brakiem możliwości finansowania studiów specjalistycznych. Dzięki spotkaniu problem ten został jednak dostrzeżony i być może zostanie rozwiązany w przyszłości.

Właśnie takie dyskusje, rzeczowe artykułowanie problemów i projektowanie rozwiązań stanowią niewątpliwą wartość spotkań. Dzięki udziałowi w nich decydentów z uczelni oraz innych członków społeczności akademickiej konwencje takie umożliwiają również wyjście niektórych osób z niepełnosprawnościami z „getta”, co zebrani uznali za niezwykle istotne.

ŁUKASZ BIENIŃ



Fot. Łukasz Bień



# 70 urodziny Profesora Jerzego Ciarkowskiego. Wywiad z Jubilatem

W dniu 26 września 2018 roku na Wydziale Chemii Uniwersytetu Gdańskiego obchodzono Jubileusz 70 Urodzin Profesora Jerzego Ciarkowskiego. Profesor Jerzy Ciarkowski, urodzony Poznaniak, absolwent Wydziału Chemicznego Politechniki Gdańskiej, od początku swojej kariery naukowej, czyli od 1970 roku, był związany z Uniwersytetem Gdańskim. Dostojny Jubilat pełnił liczne funkcje na naszej uczelni, między innymi kierownika studiów doktoranckich na Wydziale Chemii, był też członkiem Senatu UG, pracował w senackich komisjach, kierował Katedrą Chemii Teoretycznej. Jego zainteresowania naukowe obejmowały głównie zależność między aktywnością biologiczną peptydów i białek a ich strukturą. Profesor jest współautorem licznych publikacji naukowych i prezentacji konferencyjnych. Za działalność naukową i akademicką został kilkakrotnie wyróżniony nagrodami: Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki (1976), Ministra Edukacji Narodowej (1988, 1994), Ministra Edukacji Narodowej i Sportu (2003) oraz Rektora Uniwersytetu Gdańskiego. Profesor otrzymał też państwowe odznaczenia oraz Złoty Medal Janusza Sokołowskiego – *De Chimia Gedanensi Bene Meritus*. Profesor Ciarkowski jest wychowawcą wielu pokoleń magistrów i doktorów chemii. Powszechnie szanowany w środowisku naukowym, bardzo lubiany i prostudencki nauczyciel akademicki oraz niezwykle koleżeński i lubiany współpracownik, z dniem 1 października 2018 roku zasilił grono emerytowanych pracowników naszej Alma Mater.



## ■ W jaki sposób Pan Profesor rozpoczął przygodę z nauką?

Mój serdeczny kolega Edek Gleich – obecnie też emeryt naszego wydziału – wspominając ostatnio nasze bydgoskie szkolne czasy, mówił o wspólnym rozwiązywaniu krzyżówek, zadań matematycznych i o tym, że nasza nauczycielka chemii w liceum wzbudziła w nas miłość do tego przedmiotu. Rywalizowaliśmy w większym gronie w przeprowadzaniu różnego rodzaju doświadczeń chemicznych w domach, korzystając ze wskazówek popularnego wtedy autora Stefana Sękowskiego z „Młodego Technika”. Później zachęciła mnie do pracy naukowej opiekunka mojej pracy magisterskiej pisanej na Politechnice Gdańskiej w roku 1970, pani doktor Hanna Wojciechowska. Jej zapał udzielił się i mnie. Tematyka mojej pracy magisterskiej była oczkiem w głowie jej szefa a mojego promotora, profesora Edwarda Borowskiego. Moim zadaniem była izolacja i oczyszczanie antybiotyku peptydowego edeiny-D. Praca ta szczęśliwym dla mnie trafem ukończona została publikacją w notowanym periodyku międzynarodowym i nagrodą drugiego stopnia w krajowym konkursie prac magisterskich. Po ukończeniu studiów nie kwapiłem się szczególnie do pozostania

na Politechnice Gdańskiej, ponieważ rzuciła mnie wtedy dziewczyna z roku... Jak to dziś określa większość młodych ludzi, chciałem zresetować wszystko i zacząć od nowa. W taki sposób, po wakacjach 1970 roku rozpocząłem studia doktoranckie pod kierunkiem profesora Bogdana Liberka w Instytucie Chemii Wydziału Matematyczno-Fizyczno-Chemicznego nowo utworzonego w tymże samym roku Uniwersytetu Gdańskiego.

## ■ Jak wspomina Pan czas spędzony na Politechnice Gdańskiej?

Czasy studiów chyba każdy wspomina z wielkim sentymentem, ja nie inaczej. Było dużo studiowania, trochę rywalizacji, gry w brydża do późnej nocy. Mieszkałem w akademiku, a to miało swój swoisty smak i zupełnie inny klimat, niż gdyby się mieszkało gdzieś na stacji czy z rodziną. W tamtych czasach stancji się tak powszechnie nie wynajmowało, akademik był pierwszym wyborem dla studentów spoza Trójmiasta. Wtedy na młodszych latach studiów mieszkało się w sześciuosobowych pokojach z piętrowymi łózkami czy pryczami.

■ **Czy był jakiś przedmiot, który zapadł Panu w pamięć podczas studiów na Politechnice Gdańskiej? Może jakiś szczególnie trudny do zaliczenia?**

Chyba, obowiązkowe wówczas, zajęcia wojskowe. Wojsko było i ciężkie, i zabawne! Ciężko było stawiać się raz w tygodniu na apel o siódmej rano przez trzy lata od drugiego do czwartego roku. Zdecydowana większość nas, mężczyzn, traktowała zajęcia wojskowe z przymrużeniem oka, podobnie jak oba wakacyjne czterotygodniowe wyjazdy na poligony.

■ **Kiedy rozpoczął Pan pracę na Uniwersytecie Gdańskim? Czy pamięta Pan swoje pierwsze dni?**

Trafiłem na UG akurat w momencie szybkiej rozbudowy kadry naukowo-dydaktycznej. Po pierwszym roku zostałem przeniesiony (podobnie jak moje koleżanki, rówieśniczki ze Studium Doktoranckiego) na etat asystenta. Formalnie zatem na UG byłem zatrudniony od pierwszego października 1971 do trzydziestego września 2018 roku. Dokładnie przez pełne czterdzieści siedem lat. Pierwsze dni pracy wspominam przyjemnie. Mały zespół *in statu nascendi*, w uniwersytecie powstałym z fuzji Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Gdańsku z Wyższą Szkołą Ekonomiczną w Sopocie. Zarówno humanistyka, jak i mat-fiz-chem mieściły się w 1970 roku w jednym gmachu, ładnym secesyjnym budynku przy Sobieskiego osiemnaście we Wrzeszczu. Stopniowo zaczęły się wyprowadzki z ulicy Sobieskiego, najpierw humanistów, a później mat-fizu na nowo planowany kampus przy ulicy Wita Stwosza. W ten sposób w połowie lat siedemdziesiątych chemia UG opanowała obiekt przy ulicy Sobieskiego na wyłączność.

Doktorat obroniłem w 1976 roku. Zajęło mi to sześć lat, ale od 1971 miałem dwieście czterdzieści godzin pensum do odpracowania jako asystent i w początku mojej kariery nauczyciela akademickiego bywałem „obsadzany”, bez pytania mnie o wyuczone kwalifikacje, zajęciami w szerokim spektrum: od jakościowej i ilościowej analizy nieorganicznej, przez chemię kwantową, ćwiczenia i wykłady z chemii organicznej, po spektroskopię organiczną, w której – po odejściu mego promotora pracy doktorskiej, profesora Bogdana Liberka, na emeryturę – utknąłem lub, jak kto woli, uwiłem sobie gniazdko aż do dziś.

■ **Czy były jakieś osoby, które szczególnie zapadły Panu w pamięć podczas pracy na UG? Studenci, współpracownicy albo wykładowcy?**

Pamiętam ciekawe wykłady profesora Janusza Sokołowskiego z zaawansowanej chemii organicznej. Profesor Sokołowski był pierwszym rektorem UG. Na politechnice także mam swego faworyta; był nim doktor

Andrzej Rudowski, który pięknie wykladał zaawansowaną stereochemię organiczną. Do chemii organicznej dołączyło zainteresowanie chemią peptydów i białek, co nadal wiązało się ze stereochemią, chiralnością i strukturą przestrzenną (bio)molekuł.

■ **Jest Pan wysokiej klasy specjalistą z zakresu doświadczeń NMR – fizyko-chemicznych badań eksperymentalnych do określania struktur związków o znaczeniu biologicznym. Proszę powiedzieć, jak doszło do tego, że związał się Pan z Katedrą Chemii Teoretycznej?**

W początkowych latach mojej pracy na UG nie broniłem się przed, budzącą wtedy przerażenie wśród większości kadry naukowej, chemią kwantową – ona mnie ciekawiła i prowadziłem z niej ćwiczenia (*vide* wyżej). Po stażu podoktorskim w Stanach Zjednoczonych zapisałem się na studia podyplomowe z chemii kwantowej, które organizował Wydział Fizyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, i na nich poznałem bardzo ciekawych ludzi. To były fajne, pionierskie czasy, bo na komputerach, którymi były ogromne maszyny tranzystorowo-lampowe zajmujące powierzchnię dzisiejszej małej salki audytorijnej, uczyliśmy się programowania w językach komputerowych, takich jak Asembler czy Fortran. Napisanie programu skutkowało produkcją taśmy perforowanej o szerokości jednego bajta (osiem dziurek poprzecznych/~cal) albo setek kart perforowanych. Plik tych kart lub kilku(nasto)metrowej długości taśmy stanowiły dane wejściowe z oprogramowaniem, które łądowało się do komputera, podobnie jak dziś banknoty do wpłatomatu. Po paru dniach wychodziły wyniki, dotyczące na przykład energetyki izomerii cis-trans. Dzisiaj zajęłoby to nano- czy mikrosekundy pracy komputera... W miarę stopniowego wzrostu liczby koleżanek i kolegów z ciągami ku chemii obliczeniowej, przy równoczesnym wyodrębnieniu się (w 1991) chemii jako samodzielnego wydziału, wynikła naturalna potrzeba stworzenia między innymi Katedry Chemii Teoretycznej. Wtedy w 1999 ja byłem jedynym – w wyżej wymienionej grupie „z ciągami” – formalnie uprawnionym do kierowania taką katedrą: z habilitacją i tytułem profesorskim. Jest mi dziś bardzo miło stwierdzić, że w naszej katedrze wylęgło się kilka tęgich głów, aktywnych nadal z nami bądź obok, czy też na szerokim świecie i rozpoznawalnych w krajowej i światowej społeczności naukowej. Wymieniam tylko habilitowanych w kolejności quasicronologicznej: Maciej Gutowski (Edynburg), Adam Liwo, obecny szef Katedry Piotrek Skurski z Iwoną Anusiewicz, Staszek Ołdziej (biotechnologia), Janusz Rak, Czarek Czaplewski, Sylwia Rodziewicz-Motowidło. U progu habilitacji stoją

dziś Adaś Sieradzan i Artur Giełdoń. Mam powody do radości i satysfakcji, choć to ich, a nie moja zasługa.

### ■ Proszę opowiedzieć o Pana współpracy z Ferring Pharmaceuticals w San Diego.

Mój pierwszy wyjazd na Amerykańskie Sympozjum Peptydowe do San Diego w 2001 zainicjował współpracę z kierownikiem laboratorium badawczego Ferringa. Jerzy Trojnar, polskiego pochodzenia, zaproponował mi wtedy współpracę na temat badania mechanizmów receptorów oksytocyny i wazopresyny. Razem z Magdą Ślusarz, profesorem Kaźmierkiewiczem i Rafałem Ślusarzem wykonywaliśmy projekty na zamówienie Ferringa. Efektem było kilka publikacji, doktorat Magdy oraz wyjazdy i prezentacje na konferencjach. Była też próba nawiązania współpracy z profesorem Peterem Schillerem w Montrealu, ale skończyła się ona na jednej publikacji. Jeździłem jeszcze do Kanady z wykładami w zespole Petera Schillera, Jolanty Gutkowskiej w Montrealu (Magda Ślusarz ma z jej grupą wspólną publikację) i Witolda Neugebauera w Sherbrook.

### ■ Poza nauką ma Pan też liczne pasje, takie jak sporty (narty, rower) oraz podróże, między innymi do Ameryki Środkowej...

Prawie codziennie przyjeżdżam do pracy rowerem. Podróże zaczęły się dopiero po zakończeniu kadencji kierownika Studium Doktoranckiego (lata 2008–2012) i po usamodzielnieniu się moich dorosłych synów. Nie było tego dużo. Na dalekie podróże potrzeba trochę środków, a za dawnych, młodych lat nie miałem takowych. Ale owszem, na stażu podoktorskim udało mi się trochę zwiedzić Stany Zjednoczone. W czasie stażu pohabilitacyjnego nieco podróżowałem po Kanadzie. Równocześnie z moim stażem w Kanadzie upadał w Polsce komunizm i musiało upłynąć sporo lat do następnej podróży, gdyż wychodziliśmy z hiperinflacji i z porażającej zapaści ekonomicznej. Pierwsza wyprawa odbyła się na przełomie 2012 i 2013 roku do Ameryki Środkowej, od południowego Meksyku po Panamę, z wszystkimi krajami po drodze. Po skończonej kadencji kierownika Studium Doktoranckiego złożyłem wniosek o sabbatical, przerwę na oddech ustawowo dostępną mianowanym pracownikom naukowym. Powiedziałem sobie „teraz albo nigdy”, wziąłem wolne i pojechałem na cztery i pół miesiąca do Ameryki Łacińskiej, wybierając jednocześnie taki moment, żeby być w Gwatemali wśród Majów 21 grudnia 2012, kiedy zapowiedziano, że będzie koniec świata. Przeżywałem te obchody „końca świata” razem z Majami i tysiącami turystów z różnych stron świata [śmiech]. Oni to interpretowali inaczej, mianowicie jako przejście z trzynastej do czternastej ery (bakhtun), każ-

dej – zgodnie z kalendarzem Majów – trwającej pięć tysięcy sto dwadzieścia pięć lat. Druga podróż to była indywidualna pięciodobowa objazdówka wakacyjna w 2015 po Peru i Boliwii. Między innymi zwiedziłem wtedy wiele pozostałości po Imperium Inków, w tym słynne Machu Picchu, żeglowałem po jeziorze Titicaca, oglądałem kondory szybujące głęboko poniżej mych stóp w głębi (dosłownie, w przybliżeniu cztery tysiące metrów) słynnego Wąwozu Colca i stanąłem jako sześćdziesięciosiedmiolatek na szczycie sześciotysięcznika, wybierając do tego celu jedną z najłatwiejszych technicznie wielkich gór na świecie.

### ■ Jakie ma Pan plany na najbliższe lata? Jakie wyzwania?

Marzy mi się trawers W-E Labradoru, ale nikt nie chce ze mną marnować lata na taką dość ponurą wyprawę w surowy klimat, chłód, meszki (zwane też czarnymi muchami) i komary. Trochę lata na północnej Syberii tyknąłem w (chyba?) 1992 roku podczas rejsu Jenisemem z Krasnojarska do Dudinki za kręgiem polarnym i z powrotem. Nie było wspomnianych robali na pokładzie na rzece, ale każde wyjście na ląd poza terenami miejskimi (a takich tam było jak na lekarstwo) wymagało nałożenia moskitiery na głowę i ochrony na ręce. Miałem też okazję zobaczyć, jak rozpaczliwy i smutny widok przedstawia cywilizacja postsowiecka na dalekiej Północy, której funkcjonowanie tamże usprawiedliwione jest jedynie rabunkowym pozyskiwaniem bogactw naturalnych. Wszędzie, gdzie byli ludzie, tam pełno było śmieci, złomowisk, no i ruin po łagrach – smutnych relikwów po systemie *gdzie tak wolno dysził cziełowiek*. Wracając do marzenia, mam nadzieję, że północ Kanady nie byłaby w rejonach rzadkiego zamieszkania podobnie przygnębiająca. Inne marzenia łatwe do spełnienia, to penetrowanie bliższych i dalszych kątów rodzimej ziemi, kryjącej zawsze wiele niespodzianek.

### ■ Pana kariera naukowa może być wzorem dla niejednego naukowca, dlatego chciałbym zapytać, jaką radę przekazałby Pan osobom rozpoczynającym dopiero karierę.

Wzór to duża przesada. Dokoła nas widzę więcej wzorów; ja się takowym nie czuję.

Jakie rady bym przekazał... Mieć fajny cel w życiu. Atakować problemy w taki sposób, żeby to nie odbywało się czymś kosztem. Nie po trupach do celu. Żyć i dać żyć innym. Być dobrym, dawać dobro i brać dobro. W życiu naukowym tak samo oczywiście.

### Dziękuję za rozmowę.

MGR AGNIESZKA KARCYŃSKA  
SŁUCHACZKA STUDIÓW DOKTORANCKICH PRZY WYDZIALE CHEMII

# Najważniejsza jest wspólnota

Wywiad z Agatą Myszką, przewodniczącą Parlamentu Studentów Uniwersytetu Gdańskiego

■ Niedawno przedstawiciele studentów naszej uczelni zaufali Ci po raz kolejny i zostałaś wybrana na przewodniczącą Parlamentu Studentów UG. Zanim zapytam o program i plany na kolejną kadencję, chciałbym dowiedzieć się, co jest Twoim zdaniem najważniejsze w samorządności studenckiej, w której funkcjonujesz już od jakiegoś czasu.

Mogłabym oczywiście jako studentka z Instytutu Politologii opowiadać o znaczeniu partycypacji i społeczeństwie obywatelskim budowanym od najniższych szczebli i najmłodszych lat, ale moim zdaniem najważniejsza w samorządności studenckiej i ogólnie – w życiu uczelni – jest wspólnota. Słowo, które trochę straciło na popularności, od kiedy wykształcenie, także to najwyższego szczebla, zaczęło być przedstawiane jako pewien towar czy inwestycja. Na studia idzie się po to, żeby zdobyć pewne konkretne umiejętności, dzięki którym podejmie się dobrze płatną pracę. I zapewne jest to podejście słuszne – dobrze wykształceni absolwenci, którzy posiadli przydatne umiejętności, pracują nie tylko dla siebie, ale też dla kraju. Tylko że moim zdaniem to podejście, jakkolwiek słuszne, nie powinno przesłaniać tradycyjnej roli uniwersytetu jako wspólnoty uczących i nauczanych. Wspólnoty, w której dzięki tradycyjnej relacji mistrz – uczeń student uczy się nie tylko tego, co praktyczne, ale też samej umiejętności skutecznego przyjmowania wiedzy, pewnego krytycyzmu wobec rzeczywistości. Jest to, przynajmniej, nieco idealistyczna wizja *universitatis*, ale stoi ona za szeregiem całkiem praktycznych przedsięwzięć inicjowanych przez Parlament Studentów.

■ Na UG wspomniana wspólnotowość objawia się wsparciem władz uczelni dla tych inicjatyw. Jak rozumiesz, współpraca układu się dobrze?

Dokładnie. Czujemy się traktowani partnersko przez władze uczelni. Nie chodzi tu o żadne głaskanie po głowie, bo czasem interesy studentów i pracowników nieco się różnią, ale ważne jest właśnie partnerstwo. Jeśli coś naszym zdaniem na Uczelni układu się nie-



korzystnie dla studentów, zawsze możemy umówić się na spotkanie z rektorem, prorektorem czy kanclerzem i starać się wypracować wspólnie rozwiązanie. Czasem są to kwestie, które są rozwiązywane błyskawicznie, ponieważ na przykład rektor nie miał świadomości o ich negatywnym wpływie na wspólnotę akademicką. Czasem są to jednak kwestie bardziej skomplikowane, o których dyskutujemy, w których przedstawiamy swoje argumenty i niekiedy nasze starania przynoszą efekty, a niekiedy – nie. Istotne jest to, że odczuwamy działania władz uczelni na rzecz wspólnoty, cel jest

więc ten sam, tylko realizacja może się nieco różnić. Z drugiej strony sądzę, że rektor docenia działania parlamentu.

■ Właśnie. Co udało się zrealizować w poprzedniej kadencji Parlamentu Studentów?

Jest tego dużo...

■ Wymień proszę najistotniejsze Twoim zdaniem kwestie.

Przede wszystkim warto wspomnieć o zaproponowanych przez nas zmianach do *Regulaminu studiów*, z których część została wprowadzona przez Senat. Do najistotniejszych należało wydłużenie czasu na wgląd studenta do pracy egzaminacyjnej, do którego to czasu przestał być wliczany okres przerwy międzysemestralnej. Kolejną z całą pewnością bardzo odczuwalną przez żaków kwestią było wydłużenie sesji egzaminacyjnej do minimum czternastu dni. Senat przychylił się też do wniosku, aby na początku semestru określane były zasady odrabiania nieobecności na zajęciach. W tych zmianach moim zdaniem ważne były nawet nie same konkretne zapisy, ale sposób ich wypracowania. Propozycje były poprzedzone szeroko zakrojoną dyskusją i konsultacjami przeprowadzonymi ze studentami przez Wydziałowe Rady Samorządów. Moim zdaniem istotne jest właśnie wypracowanie skutecznej metody kontaktu ze studentami, ponieważ

pozwoli to na reagowanie na pojawiające się potrzeby na bieżąco.

Jak wiadomo, studia to nie tylko nauka. Promowa- liśmy szereg projektów związanych z kulturą, ale jak zwykle tym najbardziej widocznym były juwenalia. Rok temu dużo się pozmieniało, wypracowaliśmy nową formułę tej imprezy. Wcześniej juwenalia w Gdańsku to był szereg imprez organizowanych przez poszczególne uczelnie, raz mniejszych, raz większych, czasem przeznaczonych tylko dla „swoich”, a czasem otwartych dla wszystkich. Przy tym trwało to nawet przez miesiąc. Miało to swoje plusy, oferta była szeroka i każdy znalazł coś dla siebie. Z drugiej strony czasem były problemy z dotarciem do zainteresowanych, a wydarzenia nakładały się na siebie. W związku z tym po raz pierwszy sześć gdańskich uczelni publicznych, czyli Uniwersytet Gdański, Politechnika Gdańska, Akademia Muzyczna, Akademia Sztuk Pięknych, Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Gdański Uniwersytet Medyczny połączyło siły, by przy wsparciu miasta Gdańsk i Fundacji Gdańskiej wspólnie stworzyć przedsięwzięcie, które otrzymało nazwę Juwenalia Gdańskie.

### ■ Jak oceniasz ten projekt?

Oczywiście były pewne niedociągnięcia, które wpłynęły na frekwencję, nie wszystko na linii kontaktów pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w organizację imprezy funkcjonowało jak trzeba. Ale biorąc pod uwagę skalę przedsięwzięcia, to były szczegóły i wypada się cieszyć z efektu w postaci wznowionego po raz pierwszy po latach pochodu juwenaliowego, który poprowadzili wspólnie rektorzy uczelni i prezydent miasta, oraz w postaci dużych koncertów plenerowych, odbywających się na Placu Zebrań Ludowych. Zadbaliśmy też o to, żeby odbyły się mniejsze imprezy, takie jak gra miejska czy tradycyjny Neptunaliowy PubQuiz. Co prawda, nie przyciągają one tłumów, ale promują pewne formy rozrywki wymagające nieco więcej wysiłku niż tylko recepcja proponowanych treści. Ale koncerty oczywiście są jednymi z najbardziej rozpoznawalnych i najbardziej kojarzonych z juwenaliami wydarzeń. Aby nasza uczelnia nie opustoszała i ciągle tętniła życiem, na kampusie oliwskim zorganizowaliśmy mniejszy koncert plenerowy, podczas którego studenci mogli posłuchać muzyki granej przez młode, studenckie zespoły w nieco bardziej piknikowej atmosferze. W trakcie koncertów prezentowały się i rekrutowały do swoich szeregów także koła naukowe, a kolejnego dnia obok Wydziału Prawa i Administracji i Wydziału Filologicznego odbyło się nasze pierwsze lokalne uczelniane Święto Kolorów. Przy muzyce puszczanej z zabytkowego wozu strażackiego studenci i wszyscy

chętni obrzucali się kolorowymi proszkami. Zdaje się więc, że udało się zapewnić profesjonalny koncert na wysokim poziomie przy zachowaniu pewnej lokalnej różnorodności.

### ■ Ale juwenalia odbywają się raz w roku i jakkolwiek są sympatyczną odskocznią, to nie są chlebem powszednim na studiach. Jakie wydarzenia odbywające się na UG Twoim zdaniem były najciekawsze?

Nie wspominałam o jeszcze jednej dziedzinie, na którą Parlament Studentów starał się wywierać wpływ, czyli na działalność naukową. Wraz z portalem Zatoka Nauki organizowaliśmy szkolenia z cyklu Akademia Młodych Badaczy. Tej samej instytucji pomogliśmy w zorganizowaniu znaczącej konferencji, czyli Kongresu Młodej Nauki „Nauki Społeczne i Humanistyczne – między Teorią a Praktyką”, która odbyła się na Wydziale Prawa i Administracji i w licznych panelach pozwoliła na zaprezentowanie swoich badań kilkudziesięciu młodym badaczom. Wydarzenie zostało dostrzeżone na arenie ogólnopolskiej, bowiem dzięki naszemu zgłoszeniu Kongres otrzymał Laur Uniwersytecki w kategorii Uniwersytecka Inicjatywa Naukowa, przyznawany przez Forum Uniwersytetów Polskich.

Organizowaliśmy lub współorganizowaliśmy też inne spotkania związane z nauką. Ostatnio na przykład włączyliśmy się w organizację spotkania z wybitnym polskim uczonym Krzysztofem Pomianem. Niestety, ze względów zdrowotnych pan profesor nie dojechał, ale odczytano jego esej, a w dyskusji wziął udział inny tuz krajowej nauki – profesor Andrzej Mencwel. Spotkanie odbyło się w ramach obchodów stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości i było inspirującą dyskusją o prądach w nauce i sztuce naszego kraju w ciągu ostatniego wieku oraz o różnicach w postrzeganiu samej niepodległości i form walki o nią.

### ■ Co poza nauką? Wiadomo, że student, aby się uczyć, musi mieć gdzie mieszkać i co jeść. Jak wyglądają kwestie socjalne na Uniwersytecie?

Moim zdaniem nie wyglądają źle. Oczywiście, nigdy nie jest tak, żeby wszyscy chętni dostawali stypendia. Jednak ostatnio wnioskowaliśmy po raz kolejny o podniesienie świadczeń, co Jego Magnificencja oraz prorektor do spraw studenckich uczynili.

Ale działamy też na rzecz podniesienia jakości obsługi studentów, zorganizowaliśmy szkolenia zarówno dla pracowników, jak i dla studentów zajmujących się przyznawaniem pomocy materialnej studentom, to jest nie tylko stypendiów, lecz także miejsc w domach studenckich. Co do domów studenckich, to sytuacja na naszej uczelni również nie wygląda źle, prawie wszyst-



kie zostały wyremontowane, a ceny za zamieszkanie dzięki wsparciu władz uczelni również nie są wygórowane. O świetnym stosunku jakości do ceny świadczy niemal stuprocentowe obłożenie domów studenckich, co poczytujemy w dużym stopniu za naszą zasługę. Studenci, inaczej niż było to jeszcze kilka lat temu, chcą rzeczywiście mieszkać w akademikach. Przy niektórych domach studenckich i budynkach uniwersyteckich brak jest jeszcze pewnych udogodnień, ale i nad tym pracujemy. Z naszej inicjatywy pomiędzy DS 3 a DS 4 powstała ogólnodostępna siłownia na świeżym powietrzu. Przeanalizowaliśmy także kwestie związane z infrastrukturą rowerową i wystąpiliśmy do kanclerza z wnioskiem o zwiększenie w wybranych lokalizacjach liczby stojaków rowerowych, a także o umieszczenie stacji naprawy rowerów. Wniosek został przyjęty życzliwie i czekamy na jego realizację.

■ **Sądzę, że mogłabyś długo opowiadać o działalności Parlamentu Studentów, ale niestety, ograniczają nas nieco łamy gazety. Proszę, streść jeszcze w kilku zdaniach pozostałe projekty.**

Warto zwrócić uwagę, że studenci z organów samorządu działają również na rzecz osób potrzebujących spoza Uczelni. Przeprowadzaliśmy w ubiegłych latach szereg zbiorów charytatywnych, między innymi dla ubogich dzieci z wiejskiej szkoły czy dzieci przebywających w hospicjum, a niedawno wystartowaliśmy z dużą akcją charytatywną o nazwie „Uraduj Groszem”. Powiem teraz może coś trochę kontrowersyjnego, ale chyba wszyscy zdają sobie z tego sprawę, że z życiem studenckim wiele osób kojarzy, często słusznie, alkohol. I oczywiście nie jest to nic złego, póki zachowany jest umiar. Ale niestety zdarza się także, że alkohol spożywają przyszłe matki. Problem ten jest wypierany przez społeczeństwo ze świadomości, tymczasem picie alkoholu w ciąży skutkuje czasem narodzinami chorych dzieci, dotkniętych zespołem FAS, czyli alkoholowym zespołem płodowym. W Gdańsku działa wspaniała fundacja, która chce pomóc tym dzieciom. Fundacja nazywa się FAScynacje i stara się działać lokalnie, nie porywa się z przysłowiową motyką na słońce, tylko pracuje u podstaw z dziećmi i ich rodzinami. Postanowiliśmy zebrać środki na działalność tej fundacji oraz pokazać studentom, którzy są naszym zdaniem narażeni na problem alkoholowy, jakie konsekwencje niesie nadmierne spożywanie alkoholu. Akcja odbyła się na kilku wydziałach, trwała kilka tygodni i budziła naprawdę duże zainteresowanie, co bardzo mnie cieszy ze względu na wagę problemu. W rozpoczynającej się kadencji akcja będzie z całą pewnością kontynuowana, cel będzie inny, ale jak sądzę – równie ważki.

Ale zdajemy sobie sprawę, że studenci chcą się bawić i oczywiście umożliwiamy im to nie tylko w ramach juwenaliów, lecz także mniejszych imprez, takich jak otrzęsiny i połowinki, kuligi i wiele innych, które organizujemy i – będziemy organizować.

■ **Właśnie. A co planujesz na nową kadencję?**

Przede wszystkim chciałabym kontynuacji wielu projektów, które dotychczas funkcjonowały, jak wspomniana akcja „Uraduj Groszem” czy udział w Juwenaliach Gdańskich. Ale oczywiście dostrzegam, że konieczne są pewne zmiany, reagowanie na rzeczywistość, która czasem zaskakuje, jednak chodzi bardziej o ewolucję niż rewolucję. Chciałabym jednak powiedzieć szczególnie o dwóch nowych projektach. Pierwszym z nich jest projekt „Tygodnia z Kulturą Studencką”, którego celem ma być zapewnienie zniżek dla studentów i pracowników naszej uczelni na najciekawsze wydarzenia kulturalne odbywające się w Trójmieście. Dzięki porozumieniu z różnymi instytucjami kultury studenci pierwszego roku spoza Trójmiasta będą mogli zapoznać się z ofertą kulturalną, co pozwoli im dokonać wyboru wartościowych aktywności. Niejednokrotnie jest tak, że młodzi ludzie nie biorą udziału w wartościowych wydarzeniach, ponieważ nie wiedzą o ich istnieniu (zwłaszcza tych mniej masowych) lub odstrasza ich cena. Dzięki zebraniu oferty różnych instytucji i prezentacji mniej kosztownych form partycypacji w wydarzeniach kultury, postaramy się zwiększyć udział studentów w wydarzeniach kulturalnych.

Jeszcze inną inicjatywą, rozpoczętą już w poprzednim roku, jest akcja dotycząca praw studentów. W marcu odbyła się akcja „Studencie, poznaj swoje prawa”, którą zorganizował Parlament Studentów RP, a w którą się włączyliśmy przez przeprowadzenie ankiety na naszej uczelni. W tym roku poszerzymy zakres akcji i ułożymy autorską ankietę, której zadaniem będzie zwrócenie uwagi na prawa studenta. Warto zauważyć, że świetnie skonstruowane ankiety można wypełniać na Portalu Studenta, nie chcemy z nimi konkurować, ale właśnie zachęcić do ich wypełniania i zaproponować pewne forum wymiany opinii. Po zakończeniu opracujemy wyniki i przedstawimy je na forum, mam nadzieję, że również w „Gazecie Uniwersyteckiej”.

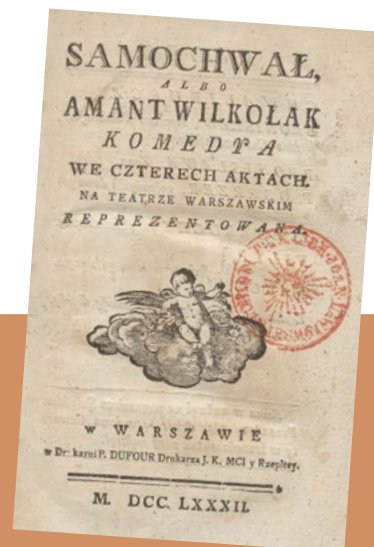
Oprócz tego w nowej kadencji, tak jak w poprzedniej, razem ze swoim zespołem chciałabym przede wszystkim rzetelnie pracować na rzecz studentów i całej społeczności naszej Alma Mater.

**Dziękuję za rozmowę.**

ŁUKASZ BIEŃ

# Mistrz polskiej satyry obyczajowej i politycznej okresu oświecenia

*Niekwestionowany i wszechstronny talent literacki swego czasu (czyli ostatniego trzydziestolecia wieku XVIII), bo tak generalnie charakteryzowali Franciszka Zabłockiego (1752–1821) mu współcześni, uprawiał wiele gatunków sztuki pisarskiej, zwłaszcza poetyckiej, ale zasłynął głównie za sprawą twórczości teatralnej i dzisiaj uważa się go za najwybitniejszego komediopisarza polskiego przed Aleksandrem Fredro (1793–1876). Dostrzegł to już król Stanisław August Poniatowski, honorując go w sierpniu 1780 roku medalem Merentibus (Zasłużonym) za komedię teatralną Zabobonnik. Różnorodność literacką twórczości Zabłockiego łączyła jedna wspólna cecha. We wszystkim, co pisał, był przede wszystkim wnikliwym obserwatorem i celnym krytykiem rzeczywistości społeczno-obyczajowej i polityczno-ustrojowej, w której przyszło mu się obracać. Zwłaszcza w okresie Sejmu Wielkiego jego pełne satyrycznej wymowy pamflety polityczne dotyczące poszczególnych osób, wydarzeń i zagadnień były na ustach wszystkich. Wyrazistą wymową satyryczną odznaczała się również jego niezwykle płodna twórczość teatralna, tematycznie odnosząca się do aktualnej scenarii społeczno-politycznej ówczesnej Rzeczypospolitej u schyłku swego istnienia. Biblioteka Uniwersytetu Gdańskiego w swym zasobie starych druków posiada oryginalne, pierwsze wydania dwóch sztuk mistrza Zabłockiego*



## KARTKI Z ŻYCIORYSU

Biografowie bohatera niniejszego szkicu mają z nim wiele kłopotu, jako że nie dbał on o gromadzenie dla potomnych dokumentacji biograficznej. Zwłaszcza początki jego żywota osnuwa tajemnicza mgiełka przypuszczeń, czasami ze sobą sprzecznych. Sama data urodzenia jest opatrzona znakiem zapytania. Obecne opracowania biograficzne jednoznacznie podają jako datę urodzin dzień 2 stycznia 1752 roku, ale Marian Gawalewicz (1852–1910) w swoim szkicu biograficznym z roku 1894, powołując się na list Zabłockiego do przyjaciela Grumberga, obstaje przy 2 stycznia 1750 roku. W innych opracowaniach dziewiętnastowiecznych można nawet spotkać rok 1754.

Franciszek Ksawery Mikołaj Zabłocki urodził się najprawdopodobniej w okolicach Międzyrzecza Koreckiego na Wołyniu, w rodzinie szlacheckiej pieczętującej się herbem Łada. Był synem Barbary z Pruszyńskich i Stanisława Zabłockich. Gdy miał trzy lata, umarł jego ojciec. Matka powtórnie wyszła za mąż za niejakiego Chmielowskiego. Franciszek wraz z bratem Antonim pobierał nauki w kolegium pijarskim w Międzyrzeczu Koreckim. Według części

starszych biografów, edukację kontynuował w zakonie jezuitów, do którego miał wstąpić i w którym przebywał albo do roku 1770, albo – według Mariana Gawalewicza – do kasaty zakonu w roku 1773. U jezuitów Franciszek Zabłocki miał też poznać bohatera jednego z poprzednich szkiców niniejszego cyklu „Cymelia BUG”, Franciszka Dionizego Książnina (1750–1807), z którym się zaprzyjaźnił i która to przyjaźń przetrwała aż do śmierci tego ostatniego w roku 1807, o czym jeszcze będzie wzmianka dalej.

Po roku 1770 przebywał Zabłocki jakiś czas na dworze stolnika ciechanowskiego Antoniego Górskiego. Około roku 1773 związał się też z Puławami i dworem księcia Adama Kazimierza Czartoryskiego (1734–1823) i ta ścisła – przejawiająca się w różnych formach – relacja z rodem Czartoryskich miała trwać do końca jego życia. Jakiś czas pełnił też funkcję osobistego sekretarza księcia. Niezależnie od trwającej wśród badaczy dyskusji dotyczącej przeszłości jezuickiej Franciszka Zabłockiego, niezaprzeczalnym faktem jest jego bliski kontakt ze środowiskiem ekjezuickim w Warszawie. Przez pewien okres nasz bohater mieszkał w Warszawie w budynku pojezuickim, przy ul. Brzozowej, a – po roku 1770 –

zaliczał się do adeptów poetyckiej szkoły ks. Adama Naruszewicza (1733–1796), który zaprosił go do grona współautorów narodowego przekładu *Pieśni wszystkich Horacjusza przekładania różnych*, zaś – począwszy od roku następnego – wciągnął go do grona autorów redagowanego przez siebie prestiżowego tygodnika literackiego „Zabawy Przyjemne i Pożyteczne”. W tygodniku Zabłocki publikował do końca jego istnienia, to jest do roku 1777. W tym to nieformalnym organie królewskich obiadów czwartkowych młody poeta zamieszczał swoje pierwsze utwory poetyckie: okolicznościowe ody, dumki, bajki, sielanki, a także listy i liczne przekłady z autorów obcych. Tam też w roku 1777 ukazał się poemat *Cztery żywioły. Poema umizgów* oraz opublikowane zostały pierwsze próby teatralne. Wiele swoich utworów opublikował Zabłocki bez podpisu lub pod kryptonimami.

Od czerwca 1774 roku, dzięki wstawiennictwu księcia Adama Kazimierza, został Zabłocki zatrudniony na stanowisku protokolanta w kancelarii Komisji Edukacji Narodowej. Z tą kancelarią i z KEN-em związał się praktycznie aż do insurekcji kościuszkowskiej w roku 1794. To mu dawało pewną stabilizację życiową, aczkolwiek pensję początkowo otrzymywał niewielką. Dał też temu wyraz w niektórych swoich wierszach, a jego przyjaciel Grumberg, z którym jakiś czas dzielił mieszkanie w Pałacu Błękitnym Czartoryskich w Warszawie, wspominał, iż Franciszek często sam sobie cerował ubranie, zanim udał się na różne wizyty, spotkania literackie czy też przedstawienia teatralne i wieczorki.

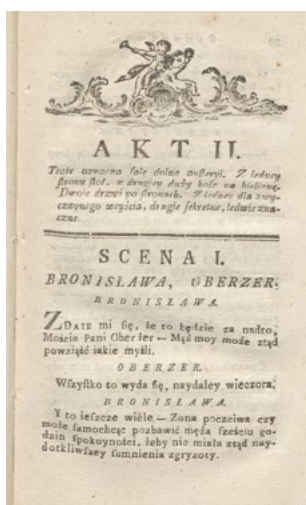
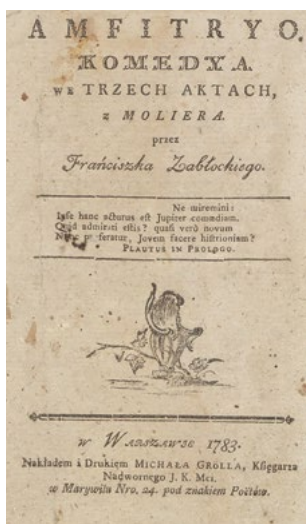
Podczas częstych wizyt w teatrze dojrzało w sercu młodego poety uczucie do pięknej aktorki Katarzyny, które to sfinalizowało się po jakimś czasie na ślubnym kobiercu. Dzięki staraniom księżny Izabeli, niejako w prezencie ślubnym, otrzymał Zabłocki stanowisko sekretarza Komisji Edukacji Narodowej. Szczęściem małżeńskim nie cieszył się jednak Franciszek długo, albowiem podczas nieszczęśliwego porodu – prawdopodobnie bliźniaków – stracił i żonę, i dzieci. Po tej traumie pomagał mu dojść do siebie przyjaciel Dionizy Książnin, który też po-

święcił Franciszkowi i jego zmarłym słynny cykl 22 wierszy pt. *Żale Orfeusza nad Eurydyką*. Franciszek rzucił się teraz w wir działań oświatowych i twórczości literackiej. Jego przekład dzieł francuskiego polihistora Cesara Vicharda de Saint-Real (1639–1692) – wydanych w trzech tomach w Warszawie w roku 1778 – został zatwierdzony przez KEN jako podręcznik historii w szkołach podległych Komisji.

W latach 1780–1788 związał się Zabłocki ściśle z Teatrem Narodowym, czego owocem było ponad pięćdziesiąt sztuk (Marian Gawalewicz sugeruje, że było ich nawet osiemdziesiąt), głównie komedii. Za jedną z nich, pt. *Zabobonnik*, o wyraźnej wymowie antysarmackiej, otrzymał w sierpniu 1780 roku od króla medal *Merentibus* i 100 dukatów. Pieniądze otrzymał jednak dopiero w lutym następnego roku.

Swoje komedie i inne utwory czytał Franciszek Zabłocki również na słynnych obiadach czwartkowych u króla Stanisława. Spośród jego sztuk komediowych największy rozgłos, oprócz *Zabobonnika*, uzyskały między innymi: *Dwojakie głupstwo* (1780), *Fircyk w załotach* (1781), *Dziewczyna sędzią* (1781), *Sarmatyzm* (1784), *Arlekin Mahomet* (1785), *Król w kraju rozkoszy* (1787). Z jednej strony wyśmiewał w nich libertyński styl życia i kult rozkoszy, kpił z zauroczenia postępem, a z drugiej strony – krytykował czysto zewnętrzny dewotyzm i zabobonność oraz pieniactwo, warcholstwo i zamknięty prowincjonalizm polskiej szlachty, odurzonej ideologią sarmatyzmu. Włączył się też Zabłocki w powstanie polskiego gatunku opery komicznej, tworząc takie dzieła jak: *Balik gospodarski* (1780), *Żółta szlafmyca* (1783), *Piękna Arsena* (1788) oraz *Tradycja dowcipem zatratwiona* (1780).

We wrześniu 1783 roku bohater tego szkicu został członkiem rzeczywistym Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych. Czynn timer działał jako redaktor podręczników; między innymi uczestniczył w powstaniu podręcznika *Fizyka dla szkół narodowych* (1790–1792) – jako współtłumacz łacińskiego dzieła Jana Michała Hubego (1737–1807). Po śmierci ks. Franciszka Bohomolca (1720–1784) sporządził inwentarz Drukarni Nadwornej. Okresowo pełnił



też obowiązki sekretarza Towarzystwa. W tym mniej więcej czasie przynależał również do loży wolnomularskiej Świątynia Izis.

W okresie Sejmu Wielkiego, w latach 1788–1792, czynnie wspomagał Zabłocki swoim piórem patriotyczny obóz reform. Słynne były jego bezimienne, niekiedy wprost paszkwilanckie utwory polityczne, kolportowane szeroko jako druki ulotne i w odpisach rękopiśmiennych. Obnażał w nich nieczne działania i występki przeciwników zmian ustrojowych w Rzeczypospolitej, zwłaszcza prorosyjski obóz magnacki. Po ustanowieniu *Konstytucji 3 maja*, dzięki poparciu Ignacego Potockiego (1750–1809) otrzymał nominację na urząd regenta kancelarii Wydziału Edukacji Narodowej Straży Praw, to jest centralnego organu zarządzającego państwem. Wbrew swemu sumieniu, chroniąc brata Antoniego, który piastował wówczas urząd konsula Rzeczypospolitej w Chersoniu, jako wysoki urzędnik państwowy był zmuszony podpisać akt konfederacji targowickiej. Wraz z bratem wziął jednak później czynny udział w insurrekcji kościuszkowskiej, w czasie której kolejno: od 19 kwietnia 1794 uczestniczył w pracach Komisji Paszportowej Rady Tymczasowej, od 14 maja był członkiem Komisji Indagacyjnej, zaś od 13 czerwca do 30 października pełnił obowiązki sekretarza Wydziału Instrukcji Rady Najwyższej Narodowej, sprawując m.in. pieczę nad ruchem wydawniczym. Brał także czynny udział w obronie Pragi.

Po upadku powstania Franciszek Zabłocki udał się do Rzymu. Tam przeszedł głęboką przemianę duchową i podjął studia teologiczne, zakończone święceniami kapłańskimi. Jego dawny opiekun i chlebobdawca, książę Adam Kazimierz, ściągnął go do kraju. Przez pewien czas ks. Franciszek sprawował posługę proboszcza w Górze Jaroszyńce koło Puław, by w roku 1800 osiąść na probostwie w Końskowoli. Tam przede wszystkim zajmował się duszpasterstwem i edukacją swoich parafian. Opiekował się też chorym przyjacielem Franciszkiem Dionizym Książninem – aż do jego śmierci w roku 1807.

Twórczością literacką trudnił się w tym czasie sporadycznie. Ostatnią jego komedią była przeróbka z Thomasa Corneille'a (1625–1709) *Le Berger extravagant. Pastorale burlesque – Pasterz szalony. Komedia pasterska w pięciu aktach. Wolne przełożenie z Tomasza Kornela*, napisana około roku 1799. Na probostwie w Końskowoli opracował Zabłocki na nowo pięć dawnych komedii, których rękopisy przekazał później Bibliotece Puławskiej. Dziekan i proboszcz końskowolski, pozostający w wielkim poważaniu swoich i okolicznych parafian, ks. Franciszek Zabłocki, umarł 10 września 1821 roku.

## W ZBIORACH BUG

W zasobie starych druków Biblioteki Uniwersytetu Gdańskiego znajdują się pierwsze wydania dwóch komedii Franciszka Zabłockiego. Pierwszym z nich jest *Samochwał albo amant wilkołak. Komedia we czterech aktach na teatrze warszawskim reprezentowana*. Jest to własna, dostosowana do polskiego odbiorcy, adaptacja Franciszka Zabłockiego przeróbki francuskiego literata i polityka zarazem, Jana Marie Collota d'Herbois (1749–1796) komedii Williama Shakespeare'a (1564–1616) *Merry Wives of Windsor*. Sztuka została wystawiona na scenie Teatru Narodowego prawdopodobnie w roku 1782, drukiem zaś wyłoczył jej tekst w tym samym roku warszawski drukarz Piotr Dufour (1730–1797). Niewielka, licząca sto dwadzieścia dwie ponumerowane strony książeczka została ozdobiona licznymi artystycznymi winietkami. Egzemplarz BUG oprawiony w ozdobny karton na odwrocie przedniej okładki oraz wyklejce zawiera również dwa piękne ekslibrisy dawnego właściciela tomiku – Leona Różdżyńskiego.



Drugi druk autorstwa Franciszka Zabłockiego w zbiorach BUG to *Amfitryo. Komedia we trzech aktach z Moliera przez Franciszka Zabłockiego*. Jest to autorski, wolny przekład Molierowskiej przeróbki antycznej komedii Plauta (250 p.n.e.–184 p.n.e.), sporządzony z myślą o polskim widzu i czytelniku. Zabłocki oparł się na przeróbce francuskiego klasyka komediopisarstwa – Moliera (właściwe nazwisko Jean Baptiste Poquelin: 1622–1673). Sztuka została wystawiona na deskach Teatru Narodowego w roku 1782. Jako publikacja ukazała się rok później w Warszawie, nakładem i drukiem Michała Groella (1722–1798), Nadwornego Księgarza Jego Królewskiej Mości. Oprawiony w półpłótno tomik zawiera 104 numerowane strony i jest ozdobiony licznymi artystycznymi winietkami i inicjałami.

ANTONI KAKAREKO

# Do trzech razy sztuka

Niewiele osób wie, że idea utworzenia w Gdańsku polskiego uniwersytetu – zrealizowana ostatecznie w 1970 roku – po raz pierwszy została wyartykułowana już ponad 100 lat temu, w listopadzie 1918 roku

Tuż po odzyskaniu przez Polskę niepodległości pojawił się postulat utworzenia uczelni (uniwersytetu) na ziemiach byłego zaboru pruskiego. W grę od początku wchodziły w istocie tylko dwa, największe w regionie miasta – Gdańsk i Poznań. Za tą drugą lokalizacją przemawiało przede wszystkim doskonale zorganizowane i skutecznie lobbingujące o uczelnię środowisko polskiej inteligencji. Dodatkowo dużą wadą Gdańska jako ewentualnego gospodarza polskiej uczelni był przede wszystkim niepewny los dotyczący przynależności państwowej. Ostatecznie więc nową polską uczelnię o profilu humanistycznym założono w 1919 roku w stolicy Wielkopolski. Powstał Uniwersytet Poznański, w 1955 roku przemianowany na Uniwersytet im. Adama Mickiewicza.

Do idei utworzenia nowej, polskiej uczelni na Pomorzu („Wszechnicy Pomorskiej”) powrócono w latach trzydziestych XX wieku. Rozpatrywano trzy lokalizacje: Toruń, Gdynia oraz Bydgoszcz. Najczęściej wskazywano na pierwsze z miast, choć za Gdynią przemawiało istnienie portu oraz szeregu firm i instytucji zajmujących się handlem zamorskim. Coraz powszechniejsza stawała się świadomość potrzeby rozwinięcia oferty studiów akademickich w kierunku nauk ekonomicznych i o transporcie.

## PROLOG: UNIWERSYTET (NIEMIECKI) W GDAŃSKU

Warto przypomnieć, że już na początku lat 90. XIX wieku po raz pierwszy w ogóle pojawił się pomysł utworzenia w Gdańsku uczelni wyższej z prawdziwego zdarzenia. Postulowano wówczas założenie uniwersytetu. Temu pomysłowi energicznie (i chyba nie bez racji) sprzeciwiło się środowisko „Albertyny”, a więc jednego z najstarszych niemieckich uniwersytetów z nieodległego Królewca. Z kolei w 1897 roku na łamach jednej z gazet gdańskich rzucono pomysł otwarcia w mieście nowej uczelni, ale o profilu technicznym. Władze pruskie pomysł podchwyciły, ale jednocześnie kandydatury do bycia gospodarzem nowej uczelni zgłosiły i inne miasta w granicach ówczesnego Królestwa Prus: Wrocław, Poznań, Szczecin, Elbląg, Królewiec czy Toruń.



Medal z okazji założenia Uniwersytetu Gdańskiego, 1970 r.  
Autor projektu: Wiktor Tołkin. Fot. NN. Ze zbiorów UG.

Dzięki dobremu lobbingowi uczelnia ostatecznie powstała w mieście nad Motławą. Tym sposobem w 1904 roku otwarto wyższą szkołę techniczną (dziś w kompleksie tej uczelni funkcjonuje Politechnika Gdańska).

## POWOJENNE UCZELNIE

Życie akademickie po II wojnie światowej w dzisiejszym Trójmieście odrodziło się w... Sopocie, który był najmniej zniszczony. Przez pewien czas działały w kurorcie aż cztery wyższe uczelnie: Wyższa Szkoła Handlu Morskiego (przemianowana później na Wyższą Szkołę Ekonomiczną – WSE), Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych (dzisiejsza Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku), Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna (dzisiejsza Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku) oraz filia Akademii Nauk Politycznych w Warszawie. W Gdańsku istniała poza (już polską) Politechniką Gdańską czy Akademią Lekarską także i Wyższa Szkoła Pedagogiczna (WSP). Jednak już na początku 1945 roku projektowano, by w nieodległej przyszłości (to jest po zakończeniu wojny) otworzyć w Gdańsku między innymi uniwersytet (miały się w nim znaleźć wydziały humanistyczne, przyrodnicze i... medyczne). Tak się ostatecznie nie stało – nowy uniwersytet na polskim Pomorzu w 1945 roku powstał w Toruniu (jeszcze w 1946 roku pojawiały się głosy wskazujące na potrzebę przeniesienia go do Gdańska). Do planu założenia nowego uniwersytetu w mieście nad Motławą powrócono w drugiej połowie lat pięćdziesiątych. Ostatecznie, 20 marca 1970 roku, z połączenia WSE i WSP powstał Uniwersytet Gdański.

DR JAN DANILUK, DYREKTOR MUZEUM UNIWERSYTETU GDAŃSKIEGO

Prezentowany tekst otwiera nowy cykl artykułów „Z Historii Uniwersytetu Gdańskiego”, za który merytorycznie odpowiada Muzeum Uniwersytetu Gdańskiego. Jest to nowa, ogólnouczelniana jednostka utworzona w 2018 roku. W kolejnych numerach „Gazety Uniwersyteckiej” będą prezentowane ciekawostki z historii naszej uczelni lub jej poprzedniczek, wybrane obiekty z muzealnej kolekcji, zdjęcia czy wycinki prasowe. Czytelników zapraszamy do kontaktowania się z Muzeum Uniwersytetu Gdańskiego (muzeum@ug.edu.pl; ul. Bielańska 5, 80-851 Gdańsk), dzielenia się uwagami, wspomnieniami i pamiątkami.

# Na granicy

Relacja z wyjazdu studentów archeologii do Rumunii

Zaraz na początku semestru letniego, który wtedy jeszcze w niczym przecież lata nie przypominał, w Instytucie Archeologii i Etnologii – jak co roku – rozpoczęły się rozmowy o nadchodzącym sezonie letnich wykopalisk. Dostyc szczęśliwie właśnie wtedy dr Cristian Virag z Muzeum Okręgowego w Satu Mare w północno-wschodniej Rumunii zaproponował dr. Tomaszowi Chmielewskiemu, aby gdańscy studenci wzięli udział w eksploracji spektakularnego cmentarzyska sprzed ponad 6000 lat, odkrytego w Urziceni. Doktor Tomasz Chmielewski, który w tym czasie próbował przeprowadzić nas przez problematykę badawczą tej właśnie epoki, od kilku lat był już członkiem międzynarodowej grupy pracującej nad pochodzącymi stamtąd znaleziskami. Jego więc nie trzeba było przekonywać. A kiedy do pomysłu zapaliło się jeszcze kilkoro z nas, doktor przedstawił ofertę wspólnych badań szefowi – profesorowi Witoldowi Świętosławskiemu. Ten podobno natychmiast podchwycił pomysł, rzucił przez telefon kilka praktycznych wskazówek i... kazał działać



Urziceni. Na wykopie. Doktor Tomasz Chmielewski w rozmowie z Pauliną Witkowską

## A WIĘC WSPÓŁPRACA!

Doktor Chmielewski na kilka dni zawisł na łączach. Z jednej strony on, z drugiej – uniwersytecka administracja, z trzeciej – muzeum w Satu Mare. A w to wszystko gdzieś wpleceni byliśmy my – studenci. Pod koniec marca udało się uzgodnić treść umowy o współdziałaniu pomiędzy rumuńskim muzeum a naszą Alma Mater, a my poznaliśmy warunki, na jakich będziemy mogli wziąć udział w wykopaliskach. Mieliśmy już zielone światło do wyjazdu. Zналиśmy też czas i miejsce badań. Wiedzieliśmy wreszcie, co i na jakich zasadach mogą nam zapewnić rumuńscy gospodarze. Jednak nadal potrzebowaliśmy jednej rzeczy...

## PIENIĘDZY, PIENIĘDZY, PIENIĘDZY

Chociaż mieliśmy deklarację wsparcia przedsięwzięcia przez profesora Świętosławskiego oraz zapewnienie o pomocy ze strony rumuńskiej, chociaż też sami byliśmy gotowi ponieść pewne koszty, musieliśmy poszukać dodatkowego źródła finansowania. W tak zwanym międzyczasie, wspólnie z opiekunem rodzącego się projektu, sporządziliśmy więc wniosek o dofinansowanie z „funduszu milionowego”. Nie rozczarowaliśmy się! Po trzech miesiącach wydziałowa komisja ds. dotacji projakościowej udzieliła nam upragnionej odpowiedzi – na wsparcie mogło odtąd liczyć pięcioro najlepszych studentów zainteresowanych eneolitem.

Na bilet do Urziceni trzeba zatem było jeszcze tylko zapracować w bibliotece. Koniec semestru już się zbliżał, więc niedługo potem stało się jasne, kto z nas go sobie zapewnił.

### PRZYSTANEK BUDAPESZT

Mimo chęci i zapału wyjazd nie był pisany całej naszej grupie. W poniedziałek 3 września 2018 roku z punktu zbornego w Krakowie w podróż do Satu Mare wyruszyliśmy we trzy – dwie Pauliny i Agnieszka. Na naszej trasie do Rumunii czekała nas jeszcze przesiadka w Budapeszcie. Do stolicy Węgier dotarliśmy następnego dnia z samego rana. Pierwsze kroki po przyjeździe skierowałyśmy do Muzeum Narodowego. Bo czy można sobie wyobrazić lepsze miejsce, by odświeżyć i poszerzyć swoją wiedzę o prehistorii Kotliny Karpackiej...? W ramach zwiedzania, za namową naszego opiekuna, korzystając z przewodnictwa jednego z pracowników

muzeum – doktora Andrása Markó – zapoznaliśmy się z częścią zbiorów dostępnych tylko specjalistom. Szczególne wrażenie zrobiła na nas Lithoteka, czyli usystematyzowany zbiór skał (głównie nadających się do łupania skał krzemionkowych) użytkowanych przez pradziejowe społeczności Starego i Nowego Świata do wytwarzania narzędzi kamiennych. Nieco przesyczone archeologią, całe wtorkowe popołudnie i wieczór spędziłyśmy, spacerując naddunajskimi bulwarami. Następnego dnia zdążyłyśmy jeszcze odwiedzić Centrum Pamięci Holokaustu, ale już w południe musiałyśmy się zbierać do dalszej drogi. Po niewielkim zamieszaniu na dworcu udało nam się znaleźć bus do Satu Mare. Granicę rumuńską przekroczyłyśmy w środę wieczorem.

### SCHÖNTHAL, CSANÁLOS, URZICENI

Czwartek był pierwszym dniem spędzonym przez nas w miejscu wykopalisk. Stanowisko Urziceni-Vamă



Urziceni. Na wykopie. Od lewej: Paulina Witkowska, Paulina Jakubiuk i Agnieszka Dutkiewicz



Budapeszt. Przed budynkiem parlamentu. Od lewej: Agnieszka Dutkiewicz, Paulina Jakubiuk i Paulina Witkowska



Węgierskie Muzeum Narodowe. Obrazki z Lithoteki



Urziceni. W trakcie eksploracji grobu

(czyli Urziceni-Urząd Celny) położone jest w miejscu dla nas do dziś na swój sposób niedookreślonym. I nie chodzi bynajmniej o to, że samo badane cmentarzysko fizycznie położone jest dokładnie między zamkniętym już dziś rumuńskim a obecnym węgiersko-rumuńskim posterunkiem granicznym. Po prostu znalazłyśmy się w takim zakątku Rumunii, gdzie nie trzeba zrobić nawet trzech kroków, by znaleźć się w czterech przenikających się, ale jednak odrębnych, światach językowych i kulturowych. Choć miejscowość pierwotnie była wsią niemiecką, to właśnie tradycje osiadłych tu w XVIII wieku Szwabów Satmarskich zanikły najszybciej. Większość z tych potomków osadników, którzy nie uciekli z Rumunii w czasach komunistycznych, opuściła ją ze względów ekonomicznych w latach 90. XX wieku. Lokalną społeczność tworzą więc dzisiaj głównie Węgrzy i Rumuni. Do tego, gdzieś obok, żyjący w swoistym hermetycznym świecie, jakby w pewnym historycznym przesunięciu, są jeszcze rumuńscy Romowie. Same kontakty z tuziemcami, choć raczej powierzchowne, były dla nas ciekawym przeżyciem. Ale przecież nie w poszukiwaniu takiego antropologicznego doświadczenia czasu i miejsca tam przyjechałyśmy. W dużo bardziej odległą podróż zabrac mieli nas zmarli.

### MIEDŹ, ZŁOTO I SZKIELETY

Badane od piętnastu lat cmentarzysko w Urziceni-Vamă, nawet jeśli nie jest największym, to bez wątpienia zalicza się do najlepiej przebadanych nekropoli z tego czasu na Wielkiej Nizinie Węgierskiej. W każdym razie liczące przeszło sto pochówków pole grzebalne jest najbardziej spektakularnym odkryciem tego rodzaju na terenie Rumunii. Cmentarzyska takie

kojarzone są przede wszystkim z niezwykle regularnym obrzędkiem pogrzebowym, w ramach którego zmarłych chowano w rozciągających się z zachodu na wschód rzędach, zawsze w pozycji embrionalnej, przy czym kobiety układano na lewym boku, mężczyzn zaś – na prawym. Dary grobowe były niemal zawsze bogate. W pochówkach kobiecych można się spodziewać większej liczby naczyń oraz elementów stroju, takich jak choćby spektakularne pasy biodrowe z paciorków wykonanych z miedzi i muszli *Spondylus*. W grobach męskich znajduje się jedno lub dwa naczynia, a w miejscach ozdób – narzędzia kamienne (obsydianowe groty strzał, krzemienne noże itp.) lub wykonane z miedzi, nowego w tym czasie surowca, sztylety. W całym tym bogactwie wyobraźnię badaczy oraz szerszej publiczności najbardziej chyba rozpalają przedmioty ze złota, których nie brakowało także na naszym stanowisku.

Chociaż od samego początku kierownikiem prowadzonych tu badań jest doktor Virag, w tym roku kurtuazyjnie zgodził się on na współprowadzenie prac terenowych przez opiekuna naszego wyjazdu. Ekipę badawczą uzupełniał jeszcze jeden archeolog zatrudniony w Muzeum w Satu Mare – Ciprian Astaloş. Korzystając z ich wskazówek i pomocy miałyśmy okazję szlifować swoje umiejętności w zakresie eksploracji grobów oraz dokumentacji fotograficznej i rysunkowej. Praca pod okiem rumuńskich specjalistów pozwoliła nam na zapoznanie się z inną metodyką badań terenowych, a obecność doktora Chmielewskiego umożliwiła skonfrontowanie materiału archeologicznego z wiedzą wyniesioną z zajęć. Wykop pochłonął nas niemal bez reszty. Jednak praca na stanowisku nie była naszym jedynym wyzwaniem naukowym.



Zalaŭ. Studiujemy ceramikę neolityczną w Okręgowym Muzeum Historii i Sztuki



Urziceni. W trakcie eksploracji grobu



## Z ANTROPOLOGIĄ ZA PAN BRAT

Także czas spędzany poza stanowiskiem w dużej mierze służył pogłębianiu wiedzy i umiejętności. W bazie archeologicznej zlokalizowanej na szczycie badanego od wielu lat tellu z epoki brązu w Carei-Bobald niemal codziennie miałyśmy kontakt z materiałami archeologicznymi. Jednak to nie znaleziska z II tysiąclecia, pozyskiwane w trakcie wykopalisk prowadzonych równoległe przez kolegów z Uniwersytetu Babeş-Bolyai w Kluż-Napoka, były powodem naszych częstych wizyt w tym miejscu. Głównym zadaniem, którego się tam podjęłyśmy, było czyszczenie ludzkich szczątków kostnych wydobytych z grobów w Urziceni w celu poddania ich analizom antropologicznym. Do Bobald przyjechali bowiem na tydzień antropolog z budapesztańskiego Uniwersytetu Loránda Eötvösa. W zamian za pomoc przy opracowywaniu materiału osteologicznego kierujący tymi badaniami dr Tamás Hajdu odwdziaczył się nam nieformalnymi wieczornymi fakultetami poświęconymi utrwalonym w kościach ludzkich patologiom i urazom. Szczególnie Agnieszka była tym wniebowzięta!

## SATU MARE, ZALAŰ, CAREI

Chociaż większość czasu spędziłyśmy na stanowisku, doktor Chmielewski zorganizował nam dwudniowy wypad w stronę Siedmiogrodu. W Okręgowym Muzeum Historii i Sztuki w ZalaŰ, dzięki uprzejmości pracującej tam doktor Sandy Băcuet Crişan, najpierw zapoznaliśmy się z niezwykle nowoczesną multimedialną wystawą archeologiczną, a następnie spędziłyśmy kilka godzin w pracowni konserwacji ceramiki, oglądając materiały pochodzące z kluczowych neo-

litycznych stanowisk w rejonie Sălaj. Drugiego dnia odwiedziłyśmy jedno z najważniejszych stanowisk z czasów rzymskich na terenie Dacji – Porolissum. Spośród ruin stolicy prowincji największe wrażenie zrobiły na nas amfiteatr z czasów cesarza Hadriana z kaplicą poświęconą Nemezis, zrekonstruowana brama Porta Praetoria oraz pozostałości willi rzymskich.

Bardzo ważne były też nasze dwie wizyty w samym Muzeum Judeţean Satu Mare. Ciprian Astaloş oprowadził nas po części ekspozycyjnej, a doktor Virag zabrał nas do archeologicznego „Sezamu” – w magazynach i pracowniach mogłyśmy zobaczyć choćby zabytki pochodzące z poprzednich lat badań na cmentarzysku w Urziceni. Nie możemy też nie wspomnieć o pałacu Karolich w Carei, który stanowi jedną z siedzib muzeum satmarskiego. Mijałyśmy go niemal codziennie w drodze na i ze stanowiska, więc przy okazji jednego z powrotów poszukiwałyśmy chwili wytchnienia w otaczającym pałac parku dendrologicznym i – rzecz jasna – obejrzałyśmy sobie lokalne zbiory.

## LA REVEDERE?

Mimo niemal miesiąca ciężkiej pracy w tym sezonie badań w Urziceni nie udało się zamknąć. Niby więc nie wszystko poszło zgodnie z planem, ale nie czujemy goryczy porażki. Dla nas i dla badaczy oznacza to przecieŰ, Űe cmentarzysko nadal skrywa jakieś prehistoryczne sekrety. Od kiedy wróciłyśmy do Polski, kołacze się nam po głowach tylko jedno pytanie: czy za rok uda nam się wrócić?

AGNIESZKA DUTKIEWICZ, PAULINA JAKUBIUK, PAULINA WITKOWSKA  
REDAKCJA MERYTORYCZNA: TOMASZ J. CHMIELEWSKI



Moigrad-Porolissum. Amfiteatr



Moigrad-Porolissum. Sarkofag

# XVI Ogólnopolski Konkurs Amatorów Rachunkowości „Uczelniada” 2018

W dniach 14–16 listopada 2018 roku na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego odbyła się XVI edycja Ogólnopolskiego Konkursu Amatorów Rachunkowości „Uczelniada”, zorganizowana przez studentów z Koła Naukowego Rachunkowości „Audytor”. W tegorocznych rozgrywkach najlepsi okazali się reprezentanci SKNR KONTO z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu



Fot. Aleksandra Osńska

Nadrzędnym celem wydarzenia jest propagowanie wiedzy z zakresu finansów i rachunkowości. Konkurs zrzesza ambitnych oraz niebojących się nowych wyzwań studentów nauk ekonomicznych z całej Polski. Składa się z dwóch głównych części. Pierwsza z nich odbywa się przez dwa dni, podczas których zawodnicy rozwiązują zadania przygotowane przez wykładowców oraz przedstawicieli sponsorów. Druga to Wielki Finał, do którego awansują cztery najlepsze drużyny. W roku 2018 do Sopotu przyjechali reprezentanci uczelni z Katowic, Łodzi, Poznania oraz dwie ekipy z Krakowa.

\*\*\*

Pierwszego dnia gośćmi specjalnymi byli przedstawiciele firmy EY. Podczas wykonywania zadania typu *case study* uczestnicy mogli poczuć się jak prawdziwi audytorzy. Musieli wykazać się nie tylko wiedzą z zakresu rachunkowości, ale także umiejętnością dowodzenia swoich racji podczas zaaranżowanego spotkania z członkami zarządu spółki. W ich rolę wcielili się pracownicy EY. Pod koniec dnia studenci wzięli udział w grze miejskiej. Trasa słynnym Monciakiem prowadziła do mety usytuowanej na moło. Podczas rozgrywki

zawodnicy rozwiązywali zadania, które wyłoniły zwyciężcę. Bezkonkurencyjna okazała się drużyna z Łodzi, która jako jedyna odpowiedziała poprawnie na wszystkie zadania.

\*\*\*

W kolejnym dniu zmagania uczestnicy rozwiązywali zadania z rachunkowości zarządczej, przygotowane przez pracowników naukowych Katedry Rachunkowości na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego. Następnie rozwiązywali test, który opracowali członkowie Stowarzyszenia Księgowych w Polsce. Tego dnia gospodarze z KNR „Audytor” przygotowali dla swoich gości niespodziankę, którą była wizyta w Europejskim Centrum Solidarności. Dzięki niej goście szczegółowo poznali okoliczności wydarzeń, które stały się kluczowe nie tylko dla historii Polski, ale i całej Europy. Następną atrakcją był wieczorny spacer po urokliwej starówce miasta. Na trasie nie mogło zabraknąć kościoła Mariackiego, Żurawia czy Fontanny Neptuna.

\*\*\*

W piątek ogłoszono, które drużyny dostały się do Wielkiego Finału. Po części eliminacyjnej najlepsza

okazała się drużyna „Koszty po kredycie” z Uniwersytetu Łódzkiego. Kolejne miejsca zajęły ekipy: „Rachmistrze” z Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, „Zbilansowani” z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie oraz „Szybcy&księgowi” z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Tym samym do finałowych rozgrywek nie zakwalifikowała się druga z drużyn reprezentujących krakowską uczelnię – „Niezłomni z zarządzania”. Jednak zanim uczestnicy przystąpili do decydującego etapu „Uczelniady”, odbyły się spotkania z przedstawicielami partnerów konkursu. Najpierw gracze wysłuchali, przygotowanej w języku angielskim, prezentacji dotyczącej Arla Global Financial Services Centre. Natalia Góra, która pracuje jako Service Delivery Manager, szczegółowo opowiedziała o zadaniach, jakie stawiane są pracownikom w każdej komórce korporacji. Gościem drugiego spotkania była Agnieszka Mroczkiewicz z gdańskiego oddziału Stowarzyszenia Księgowych w Polsce. Zapoznała ona studentów z ofertą kursów oferowanych przez stowarzyszenie oraz zachęciła do członkostwa w klubach przeznaczonych dla pracowników biur rachunkowych oraz pasjonatów rachunkowości.

\*\*\*

Późnym popołudniem nadszedł czas na długo wyczekiwany Wielki Finał. Wszystkie zdobyte dotąd punkty zostały drużynom wyzerowane. Zabawa rozpoczęła się na nowo, a szanse na końcowe zwycięstwo ponownie się wyrównały. Co roku finałowe rozgrywki mają inny motyw przewodni. Tym razem był to okres PRL-u. W specjalnie przygotowanej auli uczestnicy mogli zobaczyć tekturowego czerwonego malucha, plakat przedstawiający znudzoną ekspedientkę na tle pustego sklepu oraz duży napis „Solidarność”, który nawiązywał do wizyty w muzeum z poprzedniego dnia. Nad przebiegiem konkursu czuwało jury w składzie: kierownik Katedry Rachunkowości **prof. Jerzy**

**Gierusz**, ceniony wykładowca przedmiotów rachunkowych **dr Marek Ossowski** oraz przedstawiciel organizacji ACCA – **Robert Leszczewicz**.

\*\*\*

Pierwszą konkurencją były rebusy. Odgadnięcie haseł z dziedziny rachunkowości nie stanowiło dla studentów dużej trudności. Nieco inaczej było w przypadku kalamburów. Definicje takie jak „egzekucja podatkowa” czy „kapitał intelektualny” stanowiły duże wyzwanie zarówno dla osób przedstawiających, jak i odgadujących. Największe zmiany w punktacji przyniosła konkurencja, której inspiracją był teleturniej „Familiada”. Drużyny musiały podać najczęściej udzielane odpowiedzi na zagadnienia związane z rachunkowością. Bezkonkurencyjna okazała się w tym drużyna z Poznania, która aż w dwóch pytaniach zdobyła komplet punktów, odgając wszystkie typy ankietowanych. Uzyskanej w ten sposób przewagi drużyna nie oddała już do końca.

W dwóch ostatnich konkurencjach odpowiedzi uczestników oceniane były przez jury. Najpierw zespoły musiały odpowiedzieć na wcześniej przygotowane pytania ekspertów, by później wskazać trzy różnice między dwoma zbliżonymi pojęciami związanymi z rachunkowością. O tym, że warto walczyć do końca, przekonała się drużyna z Katowic, która w ostatniej konkurencji zdobyła aż dziesięć punktów i ostatecznie awansowała na trzecie miejsce. Podium uzupełnili studenci z Uniwersytetu Łódzkiego. Wśród nagród znalazły się vouchery przeznaczone do pokrycia kosztów profesjonalnych kursów rachunkowych przekazane przez SKwP Oddział w Gdańsku oraz sprzęt elektroniczny ufundowany przez Gierusz i Wspólnicy Biuro Rachunkowe. Upominki dla wszystkich uczestników podarowały również firmy PwC, Arla, EY oraz ACCA. Patronami medialnymi wydarzenia byli „Gazeta Uniwersytecka” oraz Radio MORS UG.

ALEKSANDRA OSIŃSKA



# Adapciak 2018

## czyli spotkanie pierwszorzoczników

W połowie września szkoły podstawowe i średnie wypełniają się już rzeszami uczniów, którzy w pamięci wciąż mają wakacje, a zmagać się muszą z trudami nauki. Tymczasem korytarze szkół wyższych wciąż jeszcze czekają na studentów. Przynajmniej tych pierwszorzocznych, którzy po raz pierwszy cieszą się wypoczynkiem aż do października, ponieważ część ich starszych kolegów w tym czasie zmagają się z tzw. kampanią wrześniową



Fot. Daniel Pomian

Co prawda perspektywa egzaminów, tym bardziej poprawkowych, nie zaprzęta jeszcze głów przyszłych żaków, ale z całą pewnością mają oni szereg pytań dotyczących miejsca, z którym związali swoją przyszłość na najbliższych kilka lat, czyli Uniwersytetu Gdańskiego. Odpowiedzi na wiele z nich padły podczas obozu adaptacyjnego zorganizowanego jak co roku przez Parlament Studentów UG nad malowniczym Jeziorem Borzechowskim Wielkim. W roku 2018 obóz odbył się w dniach 10–15 września, tak aby uczestnicy zdążyli odetchnąć po wakacjach, ale mieli też dość czasu na przygotowanie się do rozpoczęcia nauki w szkole wyższej.

### TAK TO SIĘ ZACZĘŁO

Na początku obozu odbyły się zajęcia integracyjne, podczas których pierwszorzocznicy mogli zapoznać się ze sobą oraz ze starszymi kolegami, co zdecydowanie ułatwiło przełamanie pierwszych lodów. Poznali wówczas nie tylko swoje imiona i miejsca pochodzenia, ale też swoje pasje.

Z dużym zainteresowaniem początkujących żaków spotkał się też panel dotyczący naszej Alma Mater. W jego trakcie studenci poznali historię uczelni oraz jej strukturę. Uzyskali także szereg formalnych informacji dotyczących studiów (na przykład jak i gdzie aplikować o pomoc materialną), zapoznali się z najistotniejszymi



Fot. Łukasz Bień

aktami prawnymi obowiązującymi na uniwersytecie oraz z możliwościami zakwaterowania w ciągle modernizowanych domach studenckich. Był to zbiór informacji niezbędnych dla osób, które chcą wiedzieć „co i jak” na uczelni, a może realizować się bardziej, niż tylko uczestnicząc w obowiązkowych zajęciach. Bo wiem w związku z tym, że studia to nie tylko i wyłącznie nauka, podczas panelu zaprezentowane zostały także możliwości przystąpienia do licznych organizacji działających na UG.

### WIZYTA SZANOWNYCH GOŚCI

Już drugiego dnia obóz odwiedzili przedstawiciele władz uczelni: JM Rektor UG **prof. Jerzy Gwizdała**, rektor senior UG **prof. Bernard Lammek**, prorektor ds. studenckich **prof. Arnold Kłonczyński**, prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą **prof. Piotr Stepnowski**, dziekan Wydziału Nauk Społecznych **prof. Tadeusz Dmochowski**, dziekan Wydziału Chemii **prof. Mariusz Makowski**, prodziekan ds. studenckich Wydziału Nauk Społecznych, a także były prorektor ds. studenckich **prof. Jacek Taraszkiewicz** oraz kanclerz UG **dr Mirosław Czapiewski**.

Rektor UG w krótkim przemówieniu powitał przyszłych studentów i podkreślił, że nasz uniwersytet wypracował przez lata doskonałą markę. Opowiedział też o dynamice rozwoju uczelni oraz o poprawiającej się bazie noclegowej – tu profesor wrócił wspomnieniami do swoich studiów na Uniwersytecie Gdańskim, które odbywał w zdecydowanie trudniejszym okresie naszej historii. Na koniec rektor podziękował członkom Parlamentu Studentów i pracownikom uczelni szczególnie wspierającym działalność studentów.

### SZKOLENIA, WARSZTATY I IMPREZY

W kolejnych dniach przyszli studenci wzięli udział w szkoleniach dotyczących między innymi możliwości uzyskania kredytu studenckiego (zorganizowane przez

przedstawicieli Banku Pekao SA), a także umiejętności miękkich. Oprócz warsztatów dużą popularnością cieszyły się aktywności sportowe, takie jak siatkówka, koszykówka, spływ kajakowy małowniczym korytem rzeki Wdy (urozmaicony przypadkowymi kąpielami) oraz pływanie kajakami czy rowerami wodnymi po jeziorze. Po raz kolejny odbył się też turniej paintballowy, na który uczestnicy byli po raz pierwszy transportowani w sam środek lasu. Organizatorzy przygotowali także mniej wyczerpujące fizycznie zajęcia, takie jak turnieje w gry planszowe i telewizyjne oraz projekcje filmów.

Nowością w programie obozu był wywodzący się z Indii Festiwal Kolorów. W jego trakcie imprezowicze przy muzyce prezentowanej na żywo przez DJ-ów rzucali w siebie kolorowymi proszkami. W związku z tym, że aura wyjątkowo dopisywała, całe wydarzenie odbyło się na plaży i na pomoście, a część uczestników przeniosła się do wody.

Pod koniec obozu odbył się wyczekiwany od samego początku występ kultowego w środowiskach studenckich zespołu Kuśka Brothers. Artyści w trakcie niezwykle dynamicznego koncertu zaprezentowali swoje największe przeboje, m.in. *Powietrze*, *Poniedziałek*, *Calipso*, covery utworów innych wykonawców, takich jak Iggy Pop czy Green Day, by w finale wraz z licznie zgromadzonymi widzami odśpiewać swój hymn *Jesteśmy Kuśka*.

\*\*\*

W trakcie ewaluacji czas spędzony w Borzechowie został oceniony przez uczestników jako bardzo owocny i w sposób wszechstronny przygotowujący do rozpoczęcia przygody, jaką są niewątpliwie studia na UG. Za niezwykle cenne młodzi ludzie uznali wypełnienie programu po brzegi zarówno wydarzeniami merytorycznymi, jak i bardziej rozrywkowymi. Zdaniem organizatorów, tradycja spotkań na Kociewiu będzie z całą pewnością kontynuowana.



Fot. Lukasz Bień



Fot. Daniel Pomian

# Koła naukowe na Uniwersytecie Gdańskim

Jedną z licznych możliwości samorealizacji, które oferuje studentom Uniwersytet Gdański, jest członkostwo w kołach naukowych i organizacjach studenckich. Obecnie na UG jest ich niemal dwieście. Część kół działa na poszczególnych wydziałach, ściśle wiążąc swoją działalność z profilem naukowo-badawczym jednostki, część natomiast prowadzi działalność jako organizacje międzywydziałowe o szerszym, bardziej interdyscyplinarnym profilu. 18 października 2018 roku przedstawiciele kół naukowych i organizacji studenckich z naszej uczelni wzięli udział w dorocznym panelu szkoleniowym, który odbywał się w budynku rektoratu UG



Fot. Lukasz Bien

Panel, zorganizowany przez Parlament Studentów UG, otworzył prorektor ds. studenckich **prof. Arnold Kłoniczyński**, który poruszył kwestie działalności kół, wspominał o projektach związanych z jubileuszem odzyskania przez Polskę niepodległości oraz życzył owocnej działalności w roku akademickim 2018/2019. Następnie licznie zebrani studenci mogli wysłuchać prelekcji **dr. Lecha Jędrzejewskiego**, kierownika Biura Audytu Wewnętrznego UG, pt. *Wybrane zagadnienia z zakresu finansów publicznych. Funkcjonowanie, rozliczanie i sprawozdania z działalności studenckich kół naukowych*. Z wykładu członkowie kół naukowych mogli dowiedzieć się o podstawach prawnych dotyczących działalności kół, szczególnie w aspekcie finansowym i organizacyjnym. Prelegent zarysował szeroki kontekst sytuacji szkolnictwa wyższego w dobie niżu demograficznego i proponowanych zmian prawnych związanych z wprowadzeniem tzw. ustawy 2.0. Wskazał także na umiejscowienie studentów i zrzeszających ich organizacji w obszarach działań wyższej uczelni, pod-

kreślając zarówno ich znaczenie dla funkcjonowania jednostek podstawowych z ich programami badawczymi oraz działań przy komercjalizacji wyników badań, jak i dla współpracy z otoczeniem gospodarczym i organami samorządu terytorialnego.

Doktor Jędrzejewski, który na Uniwersytecie Gdańskim pełnił również funkcję przewodniczącego Komisji ds. Zarządzania Ryzykiem, przedstawił kwestie związane z problemami występującymi w systemie zarządzania uczelnią, omówił najważniejsze ryzyka związane z funkcjonowaniem kół oraz sposoby ich identyfikacji, zapobiegania i likwidowania.

W dalszej części wykładu poruszone zostały bardziej szczegółowo kwestie związane z wydatkami publicznymi, w rygorze których mieszczą się jednostki uniwersytetu. Co szczególnie powinno stać się troską osób wydatkujących środki w ramach kół, to zaplanowanie wydatków, ujęcie ich w sprawozdaniach, zarządzanie nimi w sposób celowy i oszczędny ze szczególną troską o terminowość rozliczeń w związ-

ku z faktem, że przedstawiciele kół nieposiadających *de facto* osobowości prawnej zaciągają zobowiązania niejako w imieniu uniwersytetu.

Z zainteresowaniem spotkała się również sugestia związana z implementacją w organizacjach normy ISO 26 000 dotyczącej społecznej odpowiedzialności biznesu.

W dalszej części spotkania odbyła się prelekcja kierowniczkii Działu Kształcenia UG **mgr Anny Smykowskiej** pt. *Regulamin Studiów a ustawa 2.0 oraz rozporządzenie w sprawie studiów*. Z krótkiej prezentacji o praktycznym charakterze studenci mogli dowiedzieć się o najważniejszych zmianach w przepisach prawa dotyczących np. kontroli prac dyplomowych systemem antyplagiatowym, nowych wzorach dyplomów, kwestii praktyk, opłat za kształcenie czy przejazdy środkami komunikacji publicznej oraz kontynuacji kształcenia w tzw. szkołach doktorskich.

Następnie **inż. Agnieszka Krajewska**, kierownik Działu Zarządzania Systemami Informatycznymi, przedstawiła możliwości załatwiania kwestii administracyjnych przez studentów za pomocą systemu ePUAP, tj. Elektronicznej Platformy Usług Administra-

cji Publicznej. Jest to niezwykle dynamicznie rozwijająca się platforma, która służy do komunikacji obywateli z jednostkami administracji publicznej. Za pomocą ePUAP obywatele mogą, nie wychodząc spoza monitora, załatwić kwestie urzędowe, takie jak wniosek o wydanie dowodu osobistego, dopisanie do spisu wyborców i szereg innych. Mało kto jednak wie, że większość spraw związanych z decyzjami administracyjnymi na Uniwersytecie Gdańskim również można załatwić za pomocą tego systemu.

W dalszej części szkolenia **mgr Krystyna Demkowicz**, zajmująca się od wielu lat praktyczną stroną działalności kół pod kątem rozliczeń finansowych, opowiedziała o sposobach aplikowania o środki na działalność kół do organów uczelni, sposobach pisania sprawozdań, terminach składania sprawozdań i preliminarzy, a także o planowaniu i rozliczeniach konkretnych wydatków w świetle ustawy *Prawo zamówień publicznych*.

Podobnie jak w latach ubiegłych panel okazał się sukcesem, o czym świadczyły liczne pytania zadawane prelegentom przez studentów.

ŁUKASZ BIEŃ



Fot. Łukasz Bień

# V Sopockie Warsztaty Logistyczne

W dniach 22–23 listopada 2018 roku odbyły się V Sopockie Warsztaty Logistyczne zorganizowane przez Naukowe Koło Logistyki UG na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Gdańskiego. W tym dorocznym wydarzeniu, objętym patronatem honorowym JM Rektora Uniwersytetu Gdańskiego oraz Prezydentów Gdańska, Gdyni i Sopotu, wzięło udział ponad stu sześćdziesięciu studentów z dziesięciu uczelni z całej Polski

Podczas uroczystej inauguracji po przywitaniu gości przez **dr. Leszka Reszkę** – opiekuna naukowego NKL UG – oraz **Edytę Stoltmann** – prezes NKL UG, w imieniu władz wydziału głos zabrała **dr Magdalena Markiewicz** – prodiakan ds. rozwoju i współpracy z biznesem. Następnie **prof. Mirosław Chaberek** – kierownik Katedry Logistyki UG, wygłosił krótkie przemówienie wprowadzające w tematykę warsztatów.

## TEMATYKA WARSZTATÓW

W części merytorycznej odbyło się jedenaście interaktywnych warsztatów prowadzonych przez przedstawicieli świata praktyki. Byli to:

- **dr inż. Grzegorz Lichocik, Magdalena Jamroziak** (Dachser), którzy poprowadzili warsztaty „Komunikacja w sieci dostaw”,
- **Agnieszka Meler, Karol Podlaski** (Uni-logistics sp. z o.o.) z warsztatami „Wyzwania branży TSL w kontekście zmian pokoleniowych – wpływ na możliwość budowania stabilnych i profesjonalnych struktur organizacyjnych”,
- **Michał Czerwiec** (ELSE Systemy Informatyczne), prowadzący spotkanie pt. „Automatyzacja w sys-

temach WMS – etykiety obce (kurier) dla paczek wysyłkowych”,

- **Aleksandra Szychowska, Ewa Szyngwelska, Magdalena Borzestowska** (Federal-Mogul BIMET S.A.), którzy poprowadzili warsztaty „Obsługa logistyczna klientów w branży automotive na przykładzie Federal-Mogul BIMET S.A. w Gdańsku (C204)”,
- **Paula Bąkowska, Piotr Kowalski** (IKEA) z warsztatami „Łańcuch dostaw w IKEA Retail”,
- **Kajetan Jagłowski** (PEKAES Sp. z o.o.), prowadzący warsztaty pt. „Logistyka 4.0”,
- **Joanna Stankiewicz-Małkowska, Aleksandra Krzeмиńska-Goeck, Adam Sobisz, Mateusz Pobłocki** (Flex), którzy poprowadzili warsztaty „Planowanie w łańcuchu dostaw – praktyczne podejście”,
- **Bogumił Paszkiewicz** (Trans.eu Group S.A.) z warsztatami „Gry logistyczne”,
- **Paweł Wojciechowski** (Polski Komitet Narodowy Epal), prowadzący spotkanie pt. „Palety – kosztowny przyjaciel logistyki”,
- **Iwona Wasielewska-Marszałkowska**, która poprowadziła warsztaty „Praktyczne aspekty obsługi spedycyjnej współczesnych łańcuchów dostaw – czyli







Fot. Aleksandra Wawrowska i Wiktoria Pawlos, Naukowe Koło Logistyki UG

jak zostać spedytorem? – V (kolejna) odsłona „give me 5(W) spedytorze”,

- **Dariusz Mierkiewicz** (Port of Koper) z warsztatami „Optymalizacja w łańcuchach dostaw na przykładzie wybranych grup ładunków spożywczych w eksporcie i w imporcie z Bliskiego Wschodu i Afryki”.

Oprócz sporej dawki praktycznej wiedzy uczestnicy warsztatów otrzymali też imienne certyfikaty uczestnictwa podpisane przez prowadzących oraz opiekuna naukowego NKL.

### NIE TYLKO WIEDZA

Podczas pierwszego dnia spotkania rozstrzygnięty został ogólnopolski konkurs na najlepszy referat, któremu przyświecało hasło: „Logistyka w teorii i praktyce”. Wszystkie prace okazały się ciekawe i zostały wysoko ocenione przez Komisję Konkursową. Pierwszego dnia również organizatorzy zaprosili wszystkich uczestników spotkania na wieczorną imprezę integracyjną. Była to okazja nie tylko do wyśmienitej zabawy, ale też do wymiany poglądów i doświadczeń między studentami pochodzącymi z różnych stron kraju. Imprezę

## V SWL \* 2018

Wydział Ekonomiczny Uniwersytetu Gdańskiego → Sopot

V Sopotkie Warsztaty Logistyczne 22-23.11.2018

uświetnił koncert **Adama Kalinowskiego**, który pełni również funkcję wiceprezesa NKL.

Drugiego dnia uczestnicy mieli okazję przyjrzeć się logistyce „od kuchni”, obserwując rzeczywiste systemy wsparcia logistycznego podczas wizyt studyjnych w przedsiębiorstwach: LPP S.A., PEKAES Sp. z o.o., Uni-logistics sp. z o.o., Federal-Mogul Bimet S.A.

\*\*\*

Dziękujemy wszystkim uczestnikom za przybycie i zapraszamy na kolejne edycje wydarzenia. Mamy nadzieję, że te bogate we wrażenia dni będą inspiracją zarówno do dalszego poszerzania wiedzy logistycznej, jak i do jej wykorzystania w przyszłej logistycznej praktyce zawodowej.

LESZEK RESZKA



Fot. Aleksandra Wawrowska i Wiktoria Pawlos, Naukowe Koło Logistyki UG

# Akademickie Targi Pracy



Fot. Łukasz Biern

Jedną z największych bolączek nie tylko absolwentów szkół wyższych jest znalezienie satysfakcjonującej, zapewniającej perspektywy awansu i oczywiście – dobrze płatnej pracy. Naprzeciw tej potrzebie starają się wyjść trójmiejskie uczelnie: Uniwersytet Gdański, Politechnika Gdańska, Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu, Akademia Marynarki Wojennej oraz Uniwersytet Morski (dawna Akademia Morska). Szkoły te zawarły porozumienie, na mocy którego podjęły się organizowania targów pracy, by wspierać studentów i absolwentów w planowaniu i rozwoju kariery zawodowej, zgodnie z posiadanymi kompetencjami i umiejętnościami nabytymi w toku studiów.

W roku 2018 Akademickie Targi Pracy odbyły się 23 października na Wydziale Nauk Społecznych UG. Zaprezentowało się na nich prawie siedemdziesięciu pracodawców, między innymi Orlen Serwis S.A., PZU Zdrowie, Korporacja Budowlana DORACO Sp. z o.o. czy Arla Global Financial Services Centre Sp. z o.o. Swoją ofertę przedstawił także szereg instytucji wspierających osoby poszukujące pracy, w tym: Urząd Pracy w Gdańsku i Urząd Pracy w Gdyni, Gdańskie Centrum Wolontariatu, Urząd Miasta Gdyni i portal Trójmiasto.pl. Odwiedzający targi mogli wziąć udział w konsultacjach ze specjalistami ułatwiającymi poszukiwanie pracy, zrobić profesjonalną fotografię do swojego CV, a także zrelaksować się w specjalnie wydzielonej strefie Relax. Gościem specjalnym targów był **Łukasz Dusza**, doradca wizerunkowy, założyciel projektu Time for Design.

Licznie odwiedzający targi młodzi ludzie otrzymali również coś dla ciała – w związku z piątymi urodzinaми wydarzenia nie mogło zabraknąć olbrzymiego tortu. Dużą popularnością cieszyły się także konkursy, w tym skręcenie mebli na czas. Zwłaszcza że na zwycięzców czekały atrakcyjne nagrody, na przykład dron czy skręcone przed chwilą meble. Biorąc pod uwagę zaangażowanie wystawców i tłumy uczestników, targi zapewne przyczyniły się do rozpoczęcia niejednej owocnej kariery zawodowej.

ŁUKASZ BIERN



Fot. Łukasz Biern

# Trójbój Siłowy na Uniwersytecie Gdańskim

W dniu 8 grudnia 2018 roku na obiekcie UG odbyły się zawody Pomorskiej Ligi Akademickiej, zorganizowane przez sekcję Trójbój Siłowy AZS UG. W zawodach udział wzięli przedstawiciele największych uczelni z Trójmiasta. Po raz pierwszy w historii na Pomorzu oficjalnie rywalizowały kobiety



W klasyfikacji płci pięknej na najwyższym miejscu podium stanęła przedstawicielka AWFIS Gdańsk – **Justyna Labun**. Na pozostałych miejscach podium znalazły się zawodniczki: PG – **Alicja Klińska** i UG – **Karolina Bałdysz**. Wśród panów najlepszy był zawodnik PG – **Kamil Linstedt**. Drugie miejsce zajął zawodnik AMW Gdynia – **Marcin Statkiewicz**, a trzeci był **Sebastian Bojewski** z PG. Poniżej prezentujemy pełne wyniki w poszczególnych wagach.

W oficjalnej klasyfikacji drużynowej wśród pań zwyciężyły zawodniczki UG, natomiast wśród panów najlepsi okazali się zawodnicy PG. Jak podkreślił główny organizator imprezy, trener **Marek Bobkiewicz**: – *Poziom zawodów był bardzo wysoki, a liczba startujących Uczelni pokazuje, jak trójbój siłowy jest popularny wśród studentów i od niedawna – studentek. Grudniowe zawody to pierwszy sprawdzian przed wiosennymi Akademickimi Mistrzostwami Polski, które zostaną rozegrane w Katowicach.*

## WYNIKI ZAWODÓW PŁA W TRÓJBÓJU SIŁOWYM

### I. KOBIETY – OPEN – klasyfikacja indywidualna:

1. Labun Justyna AWFIS – 313,532 pkt
2. Klińska Alicja PG – 311,866 pkt
3. Bałdysz Karolina UG – 301,099 pkt
4. Halemska Małgorzata UG – 294,241 pkt
5. Trepczyk Daria UG – 257,136 pkt
6. Nikadon Alicja UG – 250,440 pkt

### II. MĘŻCZYŹNI – OPEN – klasyfikacja indywidualna:

1. Linstedt Kamil PG – 406,007 pkt
2. Statkiewicz Marcin AMW – 402,650 pkt
3. Bojewski Sebastian PG – 366,594 pkt
4. Groth Wojciech PG – 360,391 pkt
5. Zadrożny Paweł UG – 356,471 pkt
6. Buras Jakub UM – 335,779 pkt



Fot. Maja Meronk

### III. KLASYFIKACJA DRUŻYNOWA:

#### KOBIETY:

1. UG – 852,476 pkt
2. AWFIS – 313,532 pkt
3. PG – 311,866 pkt.

#### MĘŻCZYŹNI:

1. PG – 1132,992 pkt
2. UG – 934,933 pkt
3. UM – 879,348 pkt
4. AMW – 402,650 pkt
5. AWFIS – 318,901 pkt

PIOTR WALCZAK

# Studentka UG – Pomorska Żeglarka Roku 2018

W dniu 30 listopada 2018 roku w Teatrze Muzycznym w Gdyni odbyła się Pomorska Gala Żeglarska 2018. Tytuł „Pomorskiej Żeglarki Roku 2018” otrzymała **Magdalena Kwaśna** – studentka Wydziału Nauk Społecznych UG, zawodniczka sekcji żeglarskiej AZS UG.

Magdalena Kwaśna została nagrodzona za wywalczenie kwalifikacji olimpijskiej dla Polski na igrzyska olimpijskie w Tokio oraz za wywalczenie Mistrzostwa Europy do lat 21. Wszystkie te laury osiągnęła w klasie Laser Radial.



Fot. Archiwum prywatne Magdaleny Kwaśnej

## Gdańskie Ergowiośla

Na Gdańskich Ergowioślach nie mogło zabraknąć reprezentacji UG. Indywidualnie wystartowała **Aleksandra Żarczyńska**, studentka pierwszego roku, która niedawno wygrała Igrzyska Studentów Lat Pierwszych w Warszawie. W Gdańsku również okazała się najmocniejsza. Wygrała z czasem 3:43,00. Panowie startowali w drużynie. Uniwersytet Gdański reprezentowały dwie sztafety. Jedna z nich w składzie: **Wojciech Hebel, Filip Musiał,**

**Jarosław Skibicki i Mateusz Badziong** oraz druga, która wywalczyła drugie miejsce wśród sztafet studenckich, w składzie: **Wojciech Baczyński, Błażej Łukaszewski, Kajetan Wiśniewski i Dariusz Bukowski**. Złoto indywidualnie i srebro w sztafecie sprawia, że są to kolejne Gdańskie Ergowiośla, w których zajmujemy miejsca na podium.

ANDRZEJ CIEPLIK



AK-aka Photo ©  
facebook.com/akskaphoto

Fot. Agnieszka Marta Kazmierska



# Akademickie Biegi Przełajowe

Akademickie Biegi Przełajowe, które odbyły się w sobotnie przedpołudnie 8 grudnia 2018 roku, wśród pań wygrała Aleksandra Pochranowicz. Absolwentka UG zwyciężyła z czasem 10:44. Najszybszą studentką była Martyna Pietruszewska z Akademii Marynarki Wojennej. Bieg mężczyzn podobnie jak 17 listopada wygrał Filip Janowski reprezentujący Politechnikę Gdańską. Pierwszy wśród absolwentów był Rafał Gąsiorowski, były student Politechniki.

Sponsorami nagród byli: Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu UG, Grupa Energa, AZS OŚ Gdańsk, KU AZS Uniwersytet Gdański, Kinoplex. Na kolejne zawody zapraszamy pod koniec lutego. Będzie to

Zimowy Bieg Przełajowy, który zostanie zorganizowany również na UG.

ANDRZEJ CIEPLIK



## Zabrakło niewiele – drużyna U-20 futsalu AZS UG kończy MMP na fazie grupowej

Zwycięstwo, remis i porażka – to bilans występu akademickiej drużyny futsalu UG do lat 20 w turnieju finałowym Młodzieżowych Mistrzostw Polski, który odbył się w dniach 14–18 grudnia 2018 roku w Bochni. Niestety, cztery zdobyte punkty nie wystarczyły, żeby awansować do ćwierćfinału, chociaż zabrakło naprawdę niewiele. Dokładnie mówiąc – jednego trafienia!

Akademicy turniej rozpoczęli od zwycięstwa nad zespołem z Brzegu. Dzięki temu podopieczni **Wojciecha Pawickiego** mieli komfortową sytuację przed drugim dniem zmagania. Niestety, spotkanie z ekipą z Piły zakończyło się porażką 1:4.

– Jak się później okazało, to było kluczowe w kontekście awansu do fazy pucharowej. W ostatnim meczu fazy grupowej, aby awansować, musieliśmy pokonać obrońcę tytułu, drużynę Rekordu Bielsko-Biała. I byliśmy tego bardzo bliscy. Chłopaki oddali serce w tym spotkaniu i pilnowali ściśle założeń taktycznych, dzięki czemu Rekord, mający w kadrze zawodników, którzy jeszcze niedawno grali przeciwko FC Barcelona (**Viana, Surmiak, Kałuża**), nie mógł rozwinąć skrzydeł. Fantastyczne spotkanie między słupkami rozgrywał **Kacper Sasiak**, powstrzymując wiele prób rywali. W drugiej połowie przy stanie dwa do dwóch strzał gdańszczan wylądował na słupku. A kiedy już wydawało się, że mecz zakończy się remisem, kilkanaście sekund przed końcem akcji meczu chciał przeprowadzić Brazylijczyk Viana, dryblując wszystkich przeciwników. Stracił jednak piłkę, a oko w oko z bramkarzem Rekordu na około piętnaście sekund przed końcem meczu stanął **Karol Kaczmarek**. Przegrał niestety pojedynek i tym samym mecz zakończył się podziałem punktów, co oznaczało

koniec marzeń o walce o medale. Pozostał duży niedosyt po ostatnim meczu, bo chłopcy zagrali kapitalny mecz z rywalem z wyższej półki, pokazując, że praca, którą wykonujemy na treningach, jest tego warta. Analiza wideo oraz indywidualne rozmowy po porannej porażce podziały dobrze na drużynę. Wyciągnęliśmy wnioski i byliśmy bliżej dużej niespodzianki – relacjonował szkoleniowiec AZS UG U-20, Wojciech Pawicki.

Trener jeszcze przed rozpoczęciem turnieju mówił, że jego drużyna jedzie na imprezę głównie po to, żeby zebrać doświadczenie, a celem jest medal w przyszłym roku.

– Teraz pozostaje dalej pracować, aby ta grupa poprawiała swoje umiejętności i za rok jeszcze bardziej namieszała w mistrzostwach – kończy trener młodych Akademików.

### WYNIKI:

AZS UG – Gredar Futsal Team Brzeg 4:3  
bramki: Belecki, Kuzio, Kaczmarek, Kukowski

AZS UG – KS Futsal Piła 1:4  
bramka: Kukowski

AZS UG – Rekord Bielsko-Biała 2:2  
bramki: Kuzio, Gerlee

MICHAŁ FARAN

# Gra lepsza niż wyniki – podsumowanie rundy jesiennej futsalistów AZS UG

Pierwszą część sezonu 2018/2019 futsaliści AZS UG zakończyli z dorobkiem 8 punktów, co daje im 11. przedostatnią lokatę w tabeli Futsal Ekstraklasy. Biorąc jednak pod uwagę wszelkie okoliczności towarzyszące grze Akademików w minionej rundzie, na rewanżową serię gier gdańszczanie powinni wyczekiwać z umiarkowanym optymizmem. Podobno limit pecha i szczęścia w sporcie ostatecznie zawsze wychodzi na zero, więc na wiosnę powinno być tylko i wyłącznie lepiej. I będzie!

## KŁOPOTY KADROWE

Pierwszy cios, który otrzymali w tym sezonie Akademicy, dotyczył osoby grającego trenera, **Wojciecha Pawickiego**. Szkoleniowiec, będący jednocześnie jednym z czołowych zawodników, z doświadczeniem w reprezentacji Polski, doznał groźnego urazu jeszcze przed rozpoczęciem rozgrywek, co oznaczało, że drużyna w jednym momencie straciła i trenera, i czołowego gracza w jednej osobie. W buty Pawickiego wskoczył rekonwalescent, dotychczasowy bramkarz, **Jacek Burglin**. Jego nieobecność między słupkami gdańskiej bramki również należy uważać za spore osłabienie ekipy AZS.

Pech nie oszczędzał Akademików także podczas trwania rundy. **Mikołaj Kreft**, niedługo po powołaniu do pierwszej reprezentacji Polski, doznał urazu kolana i stracił tym samym połowę rundy jesiennej.

## POWODY DO OPTYMIZMU

Drużyna UG dobrze rozpoczęła sezon, zwyciężając z Piastem w Gliwicach i wydaje się, że spotkanie inaugurujące rundę rewanżową, z tym samym rywalem u siebie, może być jednym z kluczowych w kontekście skutecznej walki o utrzymanie. Potem AZS występował ze zmiennym szczęściem. Szkoda szczególnie punktów straconych w starciach z AZS UŚ, Red Devils Chojnice, Clearexem Chorzów, MOKS-em Białystok czy nawet Gattą – nie ulega wątpliwości, że w spotkaniach rewanżowych z tymi zespołami gdańszczanie stać będzie na lepsze wyniki.

Cieszy stały rozwój bramkarza młodzieżowej reprezentacji Polski **Kacpra Sasiaka**, chociaż warto podkreślić, że Jacek Burglin jest sprawiedliwy, a między słupkami panuje rywalizacja o miejsce w składzie, ponieważ swoją szansę dostawał także **Jakub Chodorowski**. Nastolatkom co prawda zdarzają się jeszcze błędy, jak chociażby ten w Chorzowie, ale wraz z nabieranym doświadczeniem powinno być ich coraz mniej. Jego kapitalne interwencje natomiast regularnie trafiają do zestawienia najlepszych parad bramkarskich po każdej kolejce Ekstraklasy. Formą, szczególnie w końcówce

rundy, imponował kapitan zespołu, **Tomasz Poźniak**, autor 9 goli. Drugim najlepszym strzelcem drużyny został **Mateusz Osiński** z 6 trafieniami na koncie. **Mateusz Wesserling** natomiast zdobył 4 bramki i trafił do reprezentacji Polski. Kilku innych zawodników zebrało cenne doświadczenie w grze na najwyższym stopniu rozgrywkowym i to powinno zacząć procentować w rundzie rewanżowej. Jest na czym budować.

Tym bardziej, że wiosną zespół powinien być mocniejszy, zarówno jeśli chodzi o jakość czysto piłkarską, jak i o doświadczenie. Mamy nadzieję, że już niebawem będziemy mogli poinformować wszystkich o pierwszych wzmocnieniach zespołu. W roku 2019 trener Jacek Burglin powinien mieć większy komfort w kwestii doboru składu, a to właśnie stosunkowo krótka ławka rezerwowych często była jego bolączką w minionych miesiącach.

## OBRONA DO POPRAWY

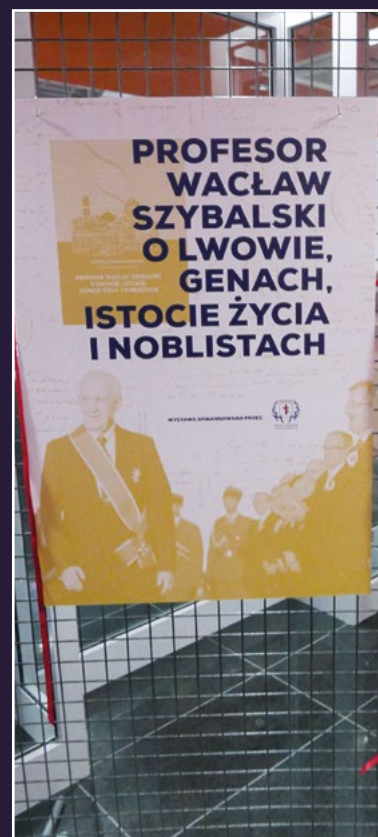
Szkoleniowiec zdaje sobie sprawę, że drużyna w pierwszej kolejności musi popracować nad grą obronną, ponieważ AZS jesienią stracił zdecydowanie zbyt dużo goli, a Akademicy w 11 meczach stracili aż 62 bramki – niewiele więcej w całej ligowej stawce. Warto jednak zaznaczyć, że gdańszczanie są jedną z najbardziej widowiskowo grających ekip Ekstraklasy, ponieważ to w ich meczach padło najwięcej (równie 100!) bramek, a pod względem skuteczności lepsze są jedynie ekipy Rekordu, Orła i Clearexu! Jednym zdaniem – mecze z udziałem AZS UG są gwarancją dobrej, futsalowej rozrywki.

Akademicy na ligowe parkiety powrócą w drugi weekend stycznia 2019 roku, kiedy to podejmą sąsiadującą w tabeli ekipę Piasta Gliwice. Ostatnie i najbliższe tygodnie to z jednej strony czas świątecznego odpoczynku i ładowania baterii, a z drugiej strony także wzmożonej pracy, zarówno na treningach, jak i w gabinecie prezesa, przy kontraktowaniu zawodników, mających wzmocnić zespół. Nie ulega natomiast wątpliwości, że rok 2019 w Futsal Ekstraklasie zapowiada się niezwykle emocjonująco!

MICHAŁ FARAN



# PROMOCJA KSIĄŻKI O PROFESORZE WACŁAWIE SZYBALSKIM W OBIEKTYWIE ŁUKASZA BIENIA



# UNIWERSYTECKIE GADŻETY



Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego  
Gdańsk, ul. Bażyńskiego 4, hol na poziomie 200 (parter)